

KIP

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 20 JANUARI. NR 2/2022

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

NÄR BARA GUD FANNS KVAR

Sidan 10

Är flera års fortbildning för att bli kyrkoherde rimligt? [Sidan 4](#)

Smugglade biblar i underkläderna [Sidan 24](#)

Hur detaljerad är Guds plan för våra liv? [Sidan 22](#)

Nytt år och ny adress

»Pandemin har förändrat världen mycket på två år – också Fontana Media och Kyrkpressen.«

FÖR EXAKT TVÅ ÅR sedan i januari 2020 packade vi på Fontana Media flyttlådorna senast, då flyttlasset gick från Sandvikskajen till Tölötorggatan. I skrivande stund står flyttlådorna igen prydligt uppradade i korridoren här på Tölötorggatan och den här gången går flyttlasset till Kyrkans hus på Södra kajen, där bland annat Kyrkostyrelsens anställda huserar.

Två flyttar på två år kan tyckas mycket, men faktum var att vi sneglade mot Kyrkans hus redan vid förra flytten. Problemet då var att det ännu inte fanns lediga utrymmen i Kyrkans hus. Det finns det nu och beslutet att flytta dit var inte svårt att fatta när alla bitar föll på plats.

Den kanske största vinsten med en flytt är att vi kommer in i en fastighet där det finns andra människor som jobbar i samma "bransch" som vi. I huset finns som sagt Kyrkostyrelsen och framför allt Kyrkans central för det svenska arbetet, som Fontana redan under många år haft ett aktivt samarbete med, bland annat kring tidningen Nyckeln. Under sommaren kommer också tidningen Kotimaa att flytta in i samma korridor som Kyrkpressen och det öppnar också upp för samarbete och möjligheter att dra nytta av synergieffekter.

Utöver de ovan nämnda fördelarna är en viktig aspekt att flytten innebär en avsevärd sänkning av hyresnivån samtidigt som vi får utrymmen som är bättre anpassade för våra nuvarande behov. Pandemin har förändrat världen mycket på två år – också Fontana Media och Kyrkpressen. Även om anställda kunde jobba på distans redan före pandemin har också våra sätt att jobba förändrats i grunden under de senaste två åren. I våra nuvarande lokaler har alla anställda tillgång till ett eget rum. För två år sedan kändes det nödvändigt, men i en värld där distansarbete slagit igenom känns det inte längre nödvändigt.

UTÖVER FLYTTEN TILL Kyrkans hus är vi på Fontana Media och Kyrkpressen glada över att vi kommer att få en ny kollega. Jan-Erik "Erkki" Andelin (intervjuad på nästa sida) har tidigare jobbat bland annat på Yle och nu senast på KSF Media, där han varit bland annat chefredaktör för Borgåbladet, ledarskribent på Hufvudstadsbladet och under en period tidningens korrespondent i Stockholm. Från den 1 februari börjar han jobba på Kyrkpressen och då med särskilt fokus på samhälls- och opinionsjournalistik. Han kommer också att ta ett stort ansvar för ledarskrivandet, det vill säga denna plats i tidningen. Vi ser med tillförsikt fram emot vad "Erkki" kommer att tillföra tidningen och hälsar honom välkommen in i arbetsgemenskapen.

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Johan Myrskog
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vän.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Sofia Torvalds
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi - tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:
Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

I DETTA NUMMER

Erik Granvik – djup och finurlig

Poeten Erik Granvik skrev lika naturligt om att sätta potatis som om evighetslängtan. **Sid 20**

Han jobbar för och i Estland

Gustaf Antell bevakar Baltikum som journalist – och är riddare i Johanniterorden. **Sid 8**

Baka som andlig övning

Att knåda deg kan vara en övning i närvaro, skriver Karina Gäddnäs. **Sid 13**

Hur ska vi tänka om Guds planer?

Vad planerar Gud för oss, och hur ska vi veta om det? Vi frågade prästen och författaren Kent Wisti. **Sid 22**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 14** / På gång i din församling **Sid 15** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Opinion **Sid 31**

”Jag inser att verkligheten är större”

Vem är du? Jan-Erik Andelin börjar jobba för Kyrkpressen i februari. De senaste tolv åren har han varit journalist vid HBL.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
FOTO: **BRITA ANDELIN**

Borgåbon och den för många välkända journalisten **Jan-Erik Andelin** beskriver sig som noggrann och rolig, men som en mindre bra ledare. I februari blir han skrivande redaktör på Kyrkpressen.

Han har bland annat jobbat som ledarskribent och Nordenkorrespondent vid Hufvudstadsbladet, utvecklingschef vid KSF Media och chefredaktör på Borgåbladet och Ny Tid.

Varför väljer du att byta jobb och skriva för Kyrkpressen?

– För att få ett mera eftertänksamt arbetstempo och få fokusera på ett område, som nu kyrka, tro och religion. Spännande att spegla det mot 40 års journalisterfarenhet av samhället. Kyrkpressen behövs också

som en av mediarösterna, vid sidan av ledande printmedier och Yle.

Kan du nämna ett par bra och ett par mindre bra egenskaper du har?

– Jag är noggrann och rolig. Men jag är ingen bra chef och ledare. Jag är inte bra på att entusiasmera andra och har inte tålamod att vänta in att mina idéer ska landa hos andra.

Du är medlem i metodistkyrkan, tror du att det kommer att prägla dina texter i Kyrkpressen, på vilket sätt i så fall?

– Det är väl ”den lilla kyrkans” perspektiv då. Och en utifrån-syn på hur folkkyrkan kunde hantera förändringen den är i.

Vilken viktig insikt har du fått efter alla år som journalist?

– Att verkligheten är större. Jag gjorde tv när jag en gång på ett skeppsvarv steg in i det som skulle bli tolvvåningsaulan på ett kryssningsfartyg – ett myller av jobbare, kablar, maskiner och svetslågor på alla våningar, som i en Richard Scarry-barnbok. ”Du milde”, sa min fotograf, ”det här skulle ingen scenograf någonsin hitta på”.

GÖR: Sedan 12 år tillbaka journalist vid HBL, byter i februari till Kyrkpressen.

FAMILJ: Brita som är språklärare i Borgå, vuxen 27-årig son.
INTRESSEN: Kopplar av med att leda flygsimulatorspel på nätet.

Bortom hörnet finns alltid en vardag mera mångskiftande än vi kan föreställa oss.

Hur ser du på den evangelisk-lutherska kyrkan och vad betyder den för dig?

– Den är ett fundament för religion och tro i Finland. Det skulle inte vara något stort steg för mig att gå in i en bra luthersk församling, men jag har så här långt förblivit metodist.

Vilka slags texter skulle du vilja bidra med i Kyrkpressen?

– Texter om stora livsfrågor som utspelar sig i små sammanhang. Om någon by, församling, förort som ingen har noterat på länge. Sorgen och lyckan är lika stora och djupa på landet i Korpo som när Helsingfors kulturkvarter sitter vid skrivborden och försöker få till det. Att få ord på sånt.

Hur brukar du tänka om du upplever att du misslyckats eller gjort bort dig?

– I journalistyrket har man alltid möjligheten att se fram mot en ny dag och nästa nummer. Och veta att jag mot en deadline gjorde så gott jag kunde. Men jag har nog svårt att leva med om jag har gjort någon människa orättvisa, eller sårat någon.

För svårt att bli behörig herde?

Kraven för att bli behörig kyrkoherde i Finland har ökat och kräver 50 studiepoäng och flera år i tid. Är det rimliga krav?

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

– Jag tror inte kyrkan får bättre kyrkoherdar genom att öka mängden utbildning.

Det säger **Katarina Gäddnäs**, som just nu är tf kyrkoherde i Lemland-Lumparlands församling. Vid sidan av jobbet tar hon kurser för att få sin pastoraexamen, vilket krävs för att bli behörig kaplan, och det är samtidigt första steget till att bli behörig kyrkoherde. Pastoralen kan man gå tidigast ett halvt år efter prästvigning.

Gäddnäs är nöjd med kursinnehållet i pastoralen och hon är en stor vän av studier.

– Många tycker det är värdefullt att få träffa andra som är nya i ämbetet och det är bra att man får bearbeta saker man kommit på under arbetets gång. Men det som jag är väldigt kritisk till är att tidigare var man behörig att söka en kyrkoherdetjänst efter att man avlagt pastoraexamen, men det kan man inte längre.

Nya krav som uppkommit är att man först ska gå en förberedande kurs, som tillkom så sent som år 2021, för att sedan också kunna gå exilafen, som är kyrkans utbildning i ledarskap.

– Jag har ingen lösning på vad som skulle vara en bättre variant, men som det är just nu är det absurt, och jag har uttryckt det här till vårt domkapitel.

– Men jag vill påpeka att situationen är annorlunda på Åland, där vi haft många tf kyrkoherdar eftersom vi är många små, i min mening för små, församlingar. Det kanske helt enkelt inte ska vara så lätt att bli kyrkoherde i en stor församling, men för en liten en-präst församling blir det nu ännu svårare att få behöriga kyrkoherdar.

FOTO: TRENT ERWIN/UNSPLASH

Katarina Gäddnäs, Heidi Juslin-Sandin och Robert Lemberg. FOTO: ARKIV/CHRISTA MICKELSSON, JOHAN SANDBERG OCH NICKLAS STORBJÖRK

Kan man få något till godo?

Man får räkna med att pastoraexamen och exilafen sammanlagt tar kring fyra år i anspråk, inte minst om man har ett heltidsarbete och familj. Kurserna går med vissa intervaller, så man måste också få in dem på lämpligt sätt i sitt schema.

Heidi Juslin-Sandin är församlingspastor i Kyrksläpps svenska församling och står i beråd att inleda sina pastoralstudier. Hon har sedan tidigare en ledarskapsutbildning på 80 studiepoäng och har jobbat i många år på olika chefpöster inom Röda Korset.

– Situationen är den att vi som kommer in som vuxna med erfarenheter i bagaget blir allt fler. Något slags tryck att diskutera den

här frågan borde finnas. Kan något räknas till godo?

– Jag är inte avogt inställd till att lära mig, men sällan sporrar vi av att lära oss sådant vi redan kan, säger Juslin-Sandin.

– I praktiken är det många tf kyrkoherdar som går den förberedande kursen och då är innehållet kanske inte så hemskt ändamålsenligt, säger Katarina Gäddnäs.

Robert Lemberg, som är tf stiftsdekan vid domkapitlet och ansvarar för utbildningsfrågor, säger att tidigare erfarenheter kan räknas till godo, beslut om det görs i domkapitlet.

– Men det ska vara väldigt goda grunder för att man ska få räkna något till godo. Om en person varit i ledarställning under lång tid så är det rimligt att det på något vis beaktas. Bakgrunden kan vara väldigt skiftande, så bedömningen är inte alls lätt. Det är en utmaning att här vara saklig, rättvis och konsekvent.

Annorlunda krav i Sverige

I Sverige är studiekraven för att bli behörig kyrkoherde märkbart lägre än i Finland, 15 studiepoäng jämfört med 50 i Finland. Men

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost: redaktionen@kyrkpressen.fi
Telefon: 040 831 6902

Omfattande men givande

Biskopen anser också att utbildningen är omfattande, men säger att han själv har behövt all fortbildning.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Kan du förstå att en del tycker att fortbildningen för att bli behörig kyrkoherde är för omfattande?

– Jo, omfattande är det. Jag kan också förstå att någon inför det här tänker att är det faktiskt nödvändigt med så mycket. Det är på ett positivt sätt ett krävande jobb att vara kyrkoherde i dag, av den orsaken att så mycket i dag är annorlunda jämfört med för tio år sedan. På 2010-talet förändrades medlemsstrukturen, det kom program för hur man ska ta hand om personalen och nya strategier för församlingarna. Plötsligt fanns många nya saker som de äldre inte hade behövt jobba med. För att kunna hantera den här situationen behöver man redskap, och redskap är fortbildning och utbildning. Och då handlar det inte bara om att läsa böcker, utan det är fråga om närstudier, att man diskuterar och utvecklas tillsammans.

– Jag kan konstatera att jag då behövde och fortfarande behöver allt jag tog del av.

Vad tycker du om möjligheten att få något till godo?

– Det är bra att det finns inbakad flexibilitet. Om någon har gedigen erfarenhet ska vi inte skapa frustration med att upprepa det de kan. Det måste vara nya saker som kommer upp i exilafen. Det blir svårast för oss vid domkapitlet, att få profilerna att sitta rätt.

– Det genuint kyrkliga kan man inte per automatik ersätta, då måste vi se

vilka bitar man kan fylla på med utbildningsmässigt, i samråd med dekanen. Var och en får sin egen bedömning. Flexibilitet kräver ofta mer arbete, vi måste inom kyrkan acceptera att det är så här.

I Finland har vi ökat utbildningen, i Sverige har man valt en helt annan väg, vad anser du om det?

– Det är lite svårt att säga. Jag har inte diskuterat med någon där om vad de har för erfarenheter av det. Jag förmodar att det system vi har i vår kyrka avspeglar att det i vårt lilla land är utbildning som är vår trumf.

Kan det inte bli överdrivet mycket utbildning närmast av kyrkoherdeskapet också handlar om personlighet?

– Det kan det bli. Men utbildningen går hand i hand med exempelvis lämplighetstest före prästvigning och mentoring för alla nya kyrkoherdar, där det inte alls handlar om studier. Kopplar man ihop alla bitar så stöder de varandra.

I Svenskfinland har vi också väldigt små församlingar, och prästbrist förekommer, kan en lång fortbildning vara oproportionerlig eller ett hinder i sådana fall?

– Den där sidan finns också. Om man ska se något positivt så har vi inte prästbrist just nu.

– Det finns en del sammanhang som blir för små. Det är en stor utmaning att vara kyrkoherde i en liten församling, så även då krävs fortbildning. Det är orimligt att man ska kunna allt. Vi har gått från 49 till 47 församlingar nu, och jag ser gärna att enheterna blir något färre och större. Det behövs också för att vi ska kunna rekrytera nya människor, unga vill inte jobba som solister.

Behörighetskrav för kyrkoherdar

För de präster som vill bli behöriga kyrkoherdar krävs 50 studiepoäng fördelade på pastorexamen (40 sp), den förberedande kursen "Grunderna i ledarskap" (5 sp) samt examen i ledarskap av församlingsarbete, kallad exilaf (5 sp). För att få gå pastoralen krävs ett halvt års arbetserfa-

renhet. (60 studiepoäng motsvarar ett års heltidsstudier).

I Sverige omfattar motsvarande fortbildning 15 högskolepoäng (motsvarar våra studiepoäng). Tre år i prästtjänst krävs för att få gå kursen.

Det är biskopsmötet som beslutar om studiernas omfattning i Finland.

däremot ska en person i Sverige ha varit i prästtjänst i minst tre år för att få gå behörighetskursen, i Finland är motsvarande tid ett halvt år.

Elisabet Pettersson är programchef för prästutbildningen vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

– Församlingarna i Sverige har mycket stort självbestämmande och de kan anställa någon utan denna kurs även om det är ovanligt att de väljer att göra så, svarar Pettersson per mejl.

Robert Lemberg säger att det i Finland är biskopsmötet som beslutar om fortbildningens omfattning.

– Under den tid jag varit präst har man börjat urskilja ledarskapet som en egen kategori och allt starkare börjat betona den, det är i skenet av det man måste förstå den här utbildningen.

Lemberg ser också att det kan finnas nackdelar med en lång fortbildning.

– På finskt håll har man ett överflöd av behöriga präster. I vårt stift är det inte alltid så lätt att få behöriga präster och kyrkoherdar. Den långa utbildningen blir ett hinder i det fallet och det är lite problematiskt.

»Som det är just nu är det absurt.«

Utbildning som ger något nytt är viktigt, säger Bo-Göran Åstrand. FOTO: AR-KIV/SOFIA TORVALDS

Biskop Bo-Göran Åstrand med (från vänster) diakonen Nenne Lappalainen, och prästerna Terese Norrvik, Jona Granlund, Ingrid Björkskog och Eva-Maria Ilmoni.

Borgå stift fick fem nya

Borgå stift har fyra nya präster och en ny diakon. Vi ställde några frågor till dem.

1. Var och när ska du börja jobba som präst/diakon?
2. Var har du vuxit upp och var bor du idag?
3. Vad ser du mest fram emot med jobbet?
4. Har du en hemlig talang, nånting du är bra på som kanske alla inte känner till?

TEXT: **SOFIA TORVALDS & ULRICA HANSSON**
FOTO: **LINNEA EKSTRAND**

Nenne Lappalainen

1. Jag arbetar sedan oktober 2021 som tf diakoniarbetare i Åbo svenska församling.
2. Jag har vuxit upp i Grankulla och Esbo, idag bor jag i S:t Karins.
3. Att få träffa och lära känna nya människor. Att finnas till för alla som behöver någon att tala med och vara lätt att ta och få kontakt med.
4. Den var svår ... Jag tycker om att baka semlor och hittar gärna på egna recept, och bjuder sedan till nära och kära.

Terese Norrvik

1. Jag börjar jobba som församlingspastor i Ingå församling den 15 januari.
2. Jag har vuxit upp i Kristinestad. Nu har vi bott i Degerby i Ingå i 20 år.
3. Att få vara en del av kyrkan, en medvandrare till församlingsmedlemmarna och föra fram glädjebudskapet som vi har.
4. Jag är en handarbetsmänniska som älskar böcker och katter, men det är det nog många som vet.

Jona Granlund

1. I Grankulla svenska församling direkt efter prästvigningen.
2. Esse och numera i Helsingfors.
3. Nya utmaningar, det blir intressant att hitta sin egen roll och sitt eget sätt att vara präst även om det knappast sist och slutligen skiljer sig från hur det är att vara ungdomsarbetsledare, som jag jobbat med innan, eller hur det är att vara jag.
4. Jag gör lite allt möjligt, men kanske spraymålning, matlagning och DM (Dungeon Master i spelet Dungeons and Dragons).

medvandrare

Ingrid Björkskog

1. Jag har tidigare jobbat som teolog i Finström-Geta församling som nu är en del av Norra Ålands församling. Till den tjänsten har jag nu blivit prästvigd och har redan börjat som präst.
2. Jag har vuxit upp i Larsmo och bor nu i Jomala på Åland.
3. Jag ser mest fram emot att få förvalta sakramenten och möta människor i olika livsskeden och livssituationer.
4. Min hemliga talang är att steka plättar. Fast jag behöver träna lite till för att få dem lika goda som mammas.

Eva-Maria Ilmoni

1. Jag har jobbat i Jakobstad som sjukhus-teolog sedan början av oktober, men från och med den 6 januari jobbar jag som sjukhuspräst. Till mitt arbete hör att besöka två avdelningar på sjukhuset, två åldershem och ett stödboende.
2. Jag är uppvuxen i Helsingfors, där jag bott största delen av mitt liv. Nu bor jag i Jakobstad, men på grund av deltidsarbetet har jag en möjlighet att pendla till Helsingfors.
3. Mest ser jag fram emot att i jobbet som sjukhuspräst också i fortsättningen få bemöta människor, prata med dem och be för dem om de så önskar. Jag hoppas kunna vara till hjälp och till välsignelse för andra. Jag hoppas även att andakterna skulle vara till välsignelse, det är en glädje att få sprida Guds ord.
4. Jag har nog ingen hemlig talang. Jag är till exempel bra på att baka, men det är ingen hemlig talang, det är ju roligt att bjuda på bakverken åt andra!

Coronarestriktionerna flyttar fram UK till april.

UK skjuts upp till april

Ungdomens Kyrkodagar (UK) som skulle ordnas i januari 2022 kommer på grund av rådande coronarestriktioner att flyttas fram och ordnas i stället 21–24 april på Lärkkulla i Raseborg.

– Vi hade några olika alternativ för plan B och ungdomarna i planeringsgruppen var överens om att det bästa alternativet var att flytta UK till senare på våren. Det är viktigt att ungdomarna får träffas och diskutera med gamla och nya vänner över församlingsgränserna, säger **Rebecka Stråhlman**, sakkunnig i ungdomsfrågor på Kyrkostyrelsen. (KT)

Unga har aldrig mått sämre

Vålds- och självskadebeteendet hos barn och unga ökar alarmerande. De unga har aldrig mått sämre än nu.

Ensamhetsforskaren **Niina Junttila** kom med ett dystert besked vid kyrkans dagar för forstran senaste vecka.

– Ungas psykiska illamående, framför allt upplevelsen av utanförskap och ensamhet, har ökat. En av de bakomliggande faktorerna är ostracism, eller exkludering av någon, att man avsiktligt eller oavsiktligt inte ser, hör eller noterar en människa, säger hon.

Junttila skulle tackla ensamhet på många olika sätt; genom att stärka den ensamma sociala och sociokognitiva färdigheter, öka möjligheterna till kontakter med låg tröskel, sträva efter att förändra felaktiga tankemönster om ensamhet, och ge-

Ensamhetsforskare Niina Junttila.

nom att ändra på andras attityder, uppmärksamma och interagera med ensamma.

– Vi vuxna och alla fostrare måste ta barns och ungas ensamhet på allvar. Ensamhet är ingen naturlag. Den kan förebyggas och vi kan stärka känslan av gemenskap. Men det förutsätter att de som arbetar med barn och unga gör ett gott samarbete. Som kyrka vill vi kalla alla aktörer till en folkrörelse mot ensamhet, berättar chefen för Fostran och familjefrågor **Jarmo Kokkonen** på Kyrkostyrelsen. (KT)

Gustaf Antell bor i Tallinn men har sommarstuga i Pernå.

Via sitt arbete som Svenska Yles medarbetare i Baltikum har **Gustaf Antell** genom åren fått en god insikt i det politiska läget i Östeuropa. – Jag har ingen större passion för att berätta historier men älskar samtidigt att ge en röst åt dem som inte hörs.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN MYRSKOG**

Han bevakar Europas östgräns

Desenaste månaderna har varit händelserika i Östeuropa. Ryssland flexar musklerna och särskilt i Ukraina och Belarus har situationen stundtals varit ytterst spänd. Svenska Yles medarbetare i Baltikum, Gustaf Antell, har i flera år bevakat och följt med aktuella händelser i Östeuropa på nära håll.

– Det vi nu ser i Rysslands agerande i Ukraina och indirekt i Belarus är väl närmast att en gubbe som sitter på makten håller på att tappa greppet. Ryssland är egentligen ingen stormakt längre och därför känner nog president Putin att han behöver stärka bilden av att så inte är fallet.

Gustaf Antell är frilansjournalist och arbetar bland annat som Svenska Yles medarbetare i Baltikum sedan många år tillbaka. Via

»Estland har de senaste åren fått bättre självförtroende.«

sitt jobb har han fått en bred kunskap om Östeuropa, dess kultur, historia och politik.

– Bakgrunden och kontexten till hur Ryssland agerat i olika östeuropeiska länder är ganska varierande fast det utåt sett kan verka som att det är fråga om liknande situationer. I stora drag för Kreml en ganska opportunistisk politik, särskilt i Belarus just nu eftersom läget där är vad det är.

Antell säger att Rysslands agerande i hög grad handlar om att förhindra att väst får större inflytande över gamla sovjetiska stater, särskilt de länder som just nu tydligt väljer sin väg och framtid.

– I fråga om Krim däremot är situationen en helt annan. Krim är starkt knutet till Rysslands nationalhistoria.

Han var i höstas på väg till gränsen mellan Belarus och Polen för att bevakna migrantanstormningen på nära håll,

men stoppades i sista stund.

– Polen stängde gränsen bara någon dag innan jag skulle anlända så det lyckades tyvärr inte.

Estland hittar sin väg

Gustaf Antell har rötter i Östnyland men växte upp i Helsingfors. Senare började han studera journalistik i Stockholm. Hans fru är från Estland och han är bosatt i Tallinn med sin familj sedan många år tillbaka. Han älskar staden med dess kaféer och känner sig hemma där.

– Människorna är betydligt gladare och vänligare än sitt rykte och lever särskilt upp då det ställs till fest. Estland som nation har de senaste åren också fått bättre självförtroende. Tidigare uppfattade Estland Nato och USA nästan som synonymer. Men med tiden har de lärt sig att USA inte ensamt kan styra över Natos utveckling och nu börjar Estland mer och mer våga göra egna beslut.

Antell beskriver dynamiken mellan estter och landets ryskspråkiga minoritet som förändrad.

– Efter vad som hände i östra Ukraina 2014 har den nationella samhörigheten i Estlands stärkts. Den ryskspråkiga minoriteten har helt enkelt inget intresse av att införlivas med Ryssland och de ser Estland som sitt land. En liknande situation i Estland som den i Ukraina är ganska osannolik. Gruvsamhällena i östra Ukraina var under sovjettiden bland de mera välbärgade områdena men glömdes sedan bort av Ukraina och blev de fattigaste områdena. Så det finns en del missnöje.

Situationen i Lettland däremot är helt annan än i Estland. Där har ryska intressen större inflytande på den ekonomiska och politiska utvecklingen.

– Den lettländska politiken är kaotisk och landets ryskspråkiga minoritet är större än i Estland och mera tydligt knuten till Ryssland. Huvudstaden Riga är också historiskt nära sammankopplad med Ryssland, säger Antell.

Litauen då? Helt annorlunda än de övriga två baltiska länderna.

– Där finns en stolt historia av såväl stormaktstid som att ta emot politiska flyktingar. Litauen räds inte för att stå upp mot Ryssland, eller mot Kina heller för den delen. Det är också i Litauen jag intervjuat den belarusiska oppositionsledaren Svetlana Tichanovskaja som lever där i politisk exil.

Vart tror du att världen är på väg?

– Jag är i grunden optimist och väljer därför att tänka positivt om framtiden. Jag tror att människan klarar av att lösa de problem vi ställs inför. Vad som sedan räknas som en god framtid tror jag varierar mycket beroende på vilken generation man frågar.

Brinner för välgörenhet

Vid sidan om det journalistiska arbetet är välgörenhet något som ligger Gustaf Antell nära hjärtat. Via sitt engagemang i Johanniterorden i Finland har han fått möjlighet att vara med och utveckla Johanniterhjälpen (i Finland) som är en av världens största välgörenhetsorganisationer med verksamhet i 153 länder.

– I Finland ligger Johanniterhjälpens tyngdpunkt främst på att utbilda människor i grundläggande Första hjälpen-färdigheter. Vi har också en dejourerande ambulans vid olika större evenemang och tillställningar som till exempel skolavslutningen.

Johanniterhjälpen är också aktiv med olika projekt i Estland som till exempel att ordna sommarläger för barn och unga med någon form av intellektuell funktionsnedsättning. Antell har varit en av nyckelpersonerna i att koordinera Johanniterhjälpens arbete i Estland.

– Som person är jag inte särskilt praktisk och har inte så stort intresse av att själv göra fältarbetet. Mitt mål och min uppgift har varit att se till att kunniga människor får möjlighet att göra det de är bra på, och på så sätt fungerar saker som de ska.

Johanniterorden är en cirka 900 år gammal riddarorden med kristen värdegrund och med en tradition av att hjälpa medmänniskor. Det var via sin morfar som länge var kommandator i Johanniterorden som Antell kom i kontakt med orden och senare upptogs som riddare.

– Jag fick som ung följa med honom till Tyskland på kapitemöte och det skapades förstås ett intresse redan då att på något sätt bli en del av orden och verksamheten.

Hur livet utformas det kommande året kan Gustaf Antell ännu inte riktigt svara på.

– Fjolåret var ganska tungt av olika orsaker så jag hoppas på ett år med mindre sorg. Jag älskar verkligen mitt arbete och hoppas att jag får möjlighet att resa med jämna mellanrum. Det ger mig både glädje och mening.

– Jag var som en julgran. Alla hängde mer och mer på mig, också jag själv. Och jag såg ju så fin ut, och hade inga ben att promenera därifrån med, säger **Janne Kütimaa** om att bli svårt utbränd i ett jobb för Guds rike.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Janne Kütimaa

Född och uppvuxen i Tallinn, Estland.

Har varit pastor i Adventkyrkan och jobbat bland annat i Mariehamn och Helsingfors.

Aktuell med boken "Mitt Åland. Tusen öar av frid".

Bor nu permanent på Åland, och siktar på att bli egenföretagare i själavårds- och bokbranschen.

NÄR ALLT TOGS BORT

De första tecknen kom hösten 2017. Janne Kütimaa studerade teologi i Tartu och pendlade mellan Tartu, Tallinn, Helsingfors och Mariehamn på grund av jobb och studier. Hon skötte jobbet som församlingsföreståndare i Adventkyrkan i Mariehamn.

– Redan på sommaren märkte jag att jag inte kunde sova fast jag var hur trött som helst. Jag hade väldigt svårt att säga nej till allt jag kände att jag borde och ville göra, trots att jag såg att jag inte hade kraft för det och inte rum i almanackan.

Det är där det börjar, vet hon idag. När man ser att det inte finns rum i almanackan är det ett tecken på att den borde tömmas i stället för att fyllas på.

– Men i stället gasar man. Man gasar när man borde bromsa.

Hon har funderat mycket på varför hon inte lyssnade på den där lilla rösten inuti som sa att hon behövde vila.

– Kanske för att den rösten pressades ner av föreställningar om hur jag borde vara. Hur jag ska vara om jag är en duktig människa och kristen. Då kan man inte säga nej till någon som behöver hjälp.

– Men jag hade också en egen vilja att använda alla möjligheter och följa mitt kall.

En mystisk fälla

I många år hade hon "gjort mycket för Gud och människor". Hon hade försökt rädda en vän med alkoholproblem och jobbat på en kristen radiokanal i Tallinn. Hon skrev, studerade, jobbade. När hon vaknade på morgonen försökte hon gissa var hon var innan hon öppnade ögonen: i Tartu, Tallinn, Helsingfors eller Mariehamn? På vilken sida av sängen skulle hon stiga upp?

– Sömmen försvann och hjärtat bultade. Jag gick upp för trappor och hjärtat började slå jättehardt.

Hon gick på undersökningar men hjärtat var friskt. Då visste hon att det var psykiskt.

– Jag minns att jag i september 2017 satt

och skrev skolarbeten och uppsatser hemma i Tallinn och det kändes som om en traktor åkte över mitt bröst. Jag hade ångest och panik och började gråta. Jag förstod inte vad som höll på att hända med mig.

Hon fick läkartid samma dag. Läkaren sa: gå stavgång, ät gott, lev hälsosamt.

Men hon levde ju redan hälsosamt och gick stavgång.

– Så jag fortsatte. Och allt annat fortsatte.

Hon blev klar med studierna och fick fina vitsord, så fina att hon till och med blev bjuden på mottagning till den estniska presidenten. Samtidigt jobbade hon som församlingsföreståndare i Mariehamn och gjorde allt: städade toaletter och lagade mat och hade självavårdssamtal och predikade och besökte människor.

»Jag ville stiga ur, men jag visste inte hur.«

Men innan hon kunde bli ordinerad som pastor skulle hon göra en församlingspraktik i Helsingfors.

– Så jag kom till Helsingfors och alla var glada och hälsade mig välkommen. Men jag var så trött. Jag var som en julgran som blev prydd med nya uppgifter. Jag försökte vara en duktig pastor och självavårdare, men i det tysta kämpade jag för mig själv och med mig själv för att orka.

Julgransbilden säger mycket om hur det kändes: alla fick hänga något på henne och det såg ju så bra ut.

– Där stod man och hade inga ben att gå iväg med. Och man vill ju se bra ut! Man får allas beundran och uppmärksamhet och en stjärna i sin himmelska krona. Alla är glada för att du finns. "Det är just dig som vi vill ha här just nu!" Så man vill vara där. Det är en mystisk fälla.

Det handlar ju också om ett kall.

– Gud använder dig. Det är ett helt eget kapitel hur kristna ska hålla fast vid sina gränser.

Hon valde utmattningsgruppen

Under ett år från hösten 2018 gjorde hon sin praktik i Helsingfors. Hon minns en kväll då hon åkte från affären till kyrkan och ropade till Gud i bilen: Varför har du tagit mig hit? Varför lät du det hända?

– Jag var så förtvivlad och mådde så dåligt att jag skrek. Men det var ju inte Guds fel.

Hon kämpade på, fast hon kände att hon inte hängde med. I augusti 2019 kändes hela världen som ett ekorrhjul.

– Jag ville stiga ur, men jag visste inte hur. Jag kunde inte ta emot mejl. Jag kunde inte läsa sms. Jag hade också upplevt förluster i mitt privatliv.

Hon åkte på ett läger för pastorer i Adventkyrkan. Där skulle man dela in sig i grupper, beroende på vilka utmaningar man kämpade med.

Hon valde utmattningsgruppen.

– När jag skulle berätta om min situation i gruppen började jag gråta. Jag bara grät när jag lyssnade på andra och jag bara grät när jag skulle berätta själv. Jag grät och grät och grät.

Efteråt kom en kollega och pratade med henne. Han berättade att han själv varit utmattad, och att han tyckte att hon borde gå till läkaren och bli sjukskriven.

– Och jag tänkte: Vaddå? Pratar han om mig?

Också hennes ledare stödde tanken och uppmuntrade henne att gå till läkare. De såg allvaret i hennes situation, men hon hade svårt att inse det själv.

Hon gick till läkaren och blev sjukskriven direkt, först i två veckor, sedan i månader efter månad. Hon avbokade allt. Kalendarern som varit helt full blev helt tom. Telefonen tystnade.

När allt togs bort

Först ville hon bara sova. Hon förde en dagbok, den hette "Rätt att vila". Ett tag bodde hennes föräldrar hos henne för att de hade sålt sitt hus. När de flyttade till

Forts. på följande sida. ►

Vägen till utmattning ser olika ut för alla, men det är viktigt att kartlägga både vägen till utmattning och vägen därifrån, säger Janne Kütimaa.

sitt nya hem var hon helt ensam.

– Jag föll ner i ett svart hål. Jag jobbade inte, jag orkade inte träffa vänner. Jag orkade inte göra någonting. Förutom allt det andra förstod jag också att Gud hade inte gett mig det jag mest av allt längtade efter innerst inne och hade bett om: att jag skulle få en familj. Och detta trots att jag hade gjort allt för "Gud och människor", "offrat" mitt liv.

När coronaepidemin stängde ner hela samhället stod hon inför ett val: var skulle hon bo? Hon valde att åka till Åland.

– Det var bra för mig: coronapandemin satte en gräns för resandet. Jag vet inte hur det skulle ha gått för mig annars.

Som utmattad mår man bra av att bo på landet. Hon bodde i en stuga på ett fint ställe. Hon klöv ved. Hon gick ute i naturen. Hon fiskade.

– Mitt trosliv har förändrats väldigt mycket. Innan jag blev utmattad tänkte jag att om man tar bort Gud ur mitt liv, vad finns då kvar? Vem är jag då? Ingen, om man tar bort allt det som heter Gud.

– Och så hände det. Allt togs bort. Långa perioder har jag inte kunnat läsa Bibeln. Nu läser jag lite varje morgon. Bara alldeles lite. Mitt sätt att be är för det mesta att skriva dagbok. På vilodagen, då jag brukat vara i kyrkan, har jag tagit det lugnt och vilat. Mitt liv har blivit väldigt småskaligt och det har varit okej. Jag har lärt mig att

»Jag har lärt mig att Herren är min personliga herde.«

jag är värdefull och älskad ändå.

– Du kan ha goda rådgivare vid din sida, men sist och slutligen handlar allt detta om en vandring på tu man hand med Gud.

Åren på Åland har varit tunga, men de har också varit sköna. Hon kämpade med myndigheter för att få sjukdagpenning. Hon borde kunna jobba, ansåg myndigheterna – men hon kunde inte. Hon orkade inte än. I somras jobbade hon deltid som museivärd på Kastelholms slott för att få inkomster.

– Jag sopade flugor på Kastelholms slott under vårstädningen och tänkte: aha, efter alla dessa år av studier och arbete står jag här och sopar flugor, och det är okej. Att sopa var ju det bästa jobbet för min hjärna, och det var också en ödmjukhetsskola – att acceptera var man är just nu.

Nu siktar hon på att bli egenföretagare i själavårds- och bokbranschen. Hon har skrivit en bok om Åland och gör författarbesök på bibliotek och i skolor.

– Jag har känt mig övergiven av myndigheterna när jag var som svagast, och då har jag inte haft något annat val än Gud. Jag har lärt mig att Herren är min personliga herde. Det tog tid att förstå att Guds kärlek är konstant, trots omständigheterna i vårt liv.

Vägen till helande

Hon tror att vägen till helande från en utmattning ser olika ut för alla. Det vikt-

gaste är att kartlägga situationen och vägen till återhämtning, och att beskriva det som är tecken på hälsa för att känna igen dem senare.

– Jag blev rekommenderad att inte sätta något slutdatum för återhämtningen. Det var det bästa råd jag fått, för helandet tog sin tid. Mycket längre än jag eller någon annan hade trott. Det är som med förkylning – går man ut för tidigt kan man lätt få återfall.

Det är viktigt att höra andras berättelser och att förstå att man inte är ensam. Det är också viktigt att ta emot hjälp för att förstå orsakerna bakom utmattningen.

– Det finns alltid både inre och yttre orsaker. Numera fungerar hjärtklappning och sömnlöshet som en inre väckarklocka som säger att jag behöver sätta bättre gränser åt båda håll.

Kampen för att bevisa för myndigheterna att hon ännu inte varit i skick att återgå till sitt "sedvanliga arbete" har varit svår.

– Men med varje svår erfarenhet får man ett nytt verktyg i sin verktygslåda för att hjälpa andra. Tidigare var begreppen "att gå in i väggen" och "att vara utmattad" suddiga ord som jag inte förstod – sådant skulle ju aldrig hända mig! Idag förstår jag på djupet, och vet att det finns ett liv på andra sidan utmattningen, men det ser anorlunda ut.

Att baka som andlig övning

IGÅR SATTE jag en deg för första gången på flera år. För första gången på mycket länge kände jag att jag hade tid och lust att baka. Jag smulade jäst i en bunke, lade till salt. Smälte smör, hällde mjölk i det smälta smöret. Kände med lillfingret (det är känsligare än pekfingret) när degspadet var lagom tempererat. Hällde lite degspad över jästen och rörde om tills den var upplöst. Hällde sedan i resten av degspadet. Jag tillsatte det grövre grahammjölet först och rörde in det, sedan det finare vetemjölet. Det skall alltid vara det grövre mjölet först. Så knådade jag tills degen släppte från bunken och sen fick degen jäsa under duk på en varm plats, skyddad för drag. Sedan kunde jag baka ut mina grahamsemlor,

jäsa dem igen på plåtar och grädda dem.

Jag njöt av vartenda moment och doften av nybakade grahamsemlor kastade mig tillbaka till barndomen i radhuslägheten och min mamma.

VARFÖR BERÄTTAR jag detta?! Över hela världen bakar människor varje dag, det gör man i de flesta kulturer och har gjort det i årtusenden på liknande sätt. Jag berättar för att jag hade glömt glädjen och njutningen i det. Jag berättar för att jag tror att jag måste bli bättre på att vara närvarande i det jag gör. Jag tror att vi blivit alldeles för bra på att göra många saker samtidigt, snabbt och effektivt. Att snegla på datorn samtidigt som vi talar i telefon, att planera middagen samtidigt som vi sitter i möte.

»Jag tror att jag måste bli bättre på att vara närvarande i det jag gör.«

UNDER PANDEMIN har jag fått möjlighet att fira mässa på många olika håll i vårt stift och i andra länder tack vare de strömmade gudstjänsterna. Det är verkligen inte samma sak som att vara med i en kyrka, men ändå har jag lagt märke till uppenbara skillnader. Det spelar roll hur liturgen dukar nattvardsbordet och lyfter kalken. Det spelar roll hur psalmer sjungs och med vilka ord man ber.

Jag skäms ibland över mig själv, på bristen av närvaro. Men jag gläds över de händer som i tacksamhet knådar degen av vetet som med möda såtts, odlats och skördats. Jag gläds över heligheten i jordens gåvor och påminns om att Guds närvaro är lika sann i köket hemma som vid altaret. Jag ser på mina händer som fått skopa vatten ur dopfunten, som fått teckna korset på nyfödda och döende, samma händer som får knåda deg. Jag skall fortsätta träna.

Katarina Gäddnäs är författare och präst.

JAG HAMNADE I ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Pulkabacken

Jag skulle gärna vara den som inte ängslas över hög fart och branta backar. Sol, nysnö och rödkindade barn har jag däremot lätt att älska. Så jag tar den mjukaste åkmadrass jag hittar och går en liten bit upp. På vägen ner ropar barnet i mig: Jag lever och mår bra!

Ulrika Hansson

Jesus hjälper i nöden

ENLITEN BÅT kämparsig fram genom vågorna utsatt för vågornas raseri. Himlen är mörk, nästan svart. Krafterna håller på att ta slut. Då grips den första av lärjungarna av vad, av vem? Han vet det kanske inte själv, men någon finns nu i båten, någon som inte var där tidigare. Nu stiger denne någon närmare lärjungen. Han lägger sin kalla hand på den arm som håller roddet. Lärjungen känner hur musklerna och handen domnar. Han orkar inte. Nu griper den obekante också liksom tag om hans hjärta och hans tankar. Som i förtrollning ser han de mest sällsamma bilder: familj, hustrun, barnen. Vad blir det av dem om han inte längre finns? Han får fram en fråga: "Vem är du, du okände i båten?" Han får svaret: "Jag är Frukta." Ropet tränger igenom hela båten: "Frukta är ombord!" Alla grips som av förlamning. Allt hopp syns vara ute.

Jesus ligger och sover. De går fram till honom och väcker honom. Det är hets och dramatik och nödrop över det hela: Herre, hjälp oss, vi går under! – Då är det som om fruktans hela svarta stormhimmel med ens skulle splittras, som om de himmelska härskarorna själva skulle stämma upp en segerfanfar: "Kristus är ombord! Kristus är ombord!" Frukta viker undan. Sjön blir stilla. Kristus är ombord.

KYRKODRAMAT "JONA" med text av Lars Huldén och musik av Kaj-Erik Gustafsson bygger på Jonas bok. Huldén låter Jona fundera i den stora fiskens buk: *Det finns en sal som rymmer allt och alla hittar till. Men där är mörkt och rått och kallt, och många går där in som inte vill. Och balen där tar aldrig slut ty ingen morgon gryr. Och ingen enda slipper ut. Men tänk på sagan om en fisk som spy. Betyder den att det dock finns ett hopp, att det dock finns ett hopp för oss också? Det finns en annan som man minns som på den tredje dagen fick uppstå. Om döden är tre dagar lång kan man stå ut med den för att få vakna upp vid sång och tas för evigt in i klarheten.*

Lärjungarna mötte sin fruktan och sin nöd ansikte mot ansikte. De blev tvungna att bli ödmjuka, medge att de bara var vanliga människor, som måste be sin Herre om hjälp. Det är egentligen ganska förödmjukande att för andra tillkänna sin egen rädsla och nöd. Vad börjar hända, om vi som samfund och som enskilda vågar börja visa vår nöd och vår hjälplöshet? Kanske vi kan börja tro att det finns hopp också mitt i stormen? Det handlar om en närvaro, som ger egendomlig trygghet. Herren själv är med också i detta svåra. Han finns tätt intill, inne i mörkret och ångesten.

Henry Byskata är pensionerad prost och aktiv motionär. **Han hoppas på** bevarad hälsa för egen del och för alla nära och kära under det nya året. **Hans tips:** Respektera, se en gång och ännu en gång!

HENRY BYSKATA

SÖNDAG 23.1.2022, Tredje söndagen efter trettondagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

kan också kallas **trons söndag**. Jesu offentliga verksamhet har börjat och genom att undervisa och bota sjuka uppenbarade Jesus sin gudomliga härlighet. Många väcktes då till tro på honom som hjälpare och frälsare. Temat för söndagen är **Jesus väcker tro**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

5 Mos. 10:17–21 eller

1 Kung. 8:41–43

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 1:16–17

EVANGELIUM

Matt. 8:5–13

"Jesus sade: "Gå. Du trodde och det skall ske." Och i det ögonblicket blev pojken frisk."

Läs mera i
Matt. 8:5–13.

Psalmförslag

278

103

827

932

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Jesus, lär mig att lita på dig, din kärlek och omsorg. Lär mig det också, när mina planer krossas och mina förhoppningar inte uppfylls. Amen.

Bönen är skriven av Henry Byskata.

SÖNDAG 30.1.2022, Fjärde söndagen efter trettondagen

Nästa söndag

uppmärksammar oss att ta vår tillflykt till Jesus. Han hjälper i inre och yttre nöd. Tron på vår Frälsare, honom som stillade stormen och räddade Petrus från att drunkna, övervinna hopplösheten och ger ny förtröstan. Temat är **Jesus hjälper i nöden**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 51:9–16

ANDRA LÄSNINGEN

2 Kor. 1:8–11

EVANGELIUM

Matt. 8:23–27

"Sedan reste Jesus sig och hutade åt vindarna och sjön, och det blev alldeles lugnt."

Läs mera i
Matt. 8:23–27.

Psalmförslag

876

432

913

915

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Föränderliga tider!

På grund av coronapandemin har församlingarna tvingats pausa mycket av sin verksamhet. Men gudstjänsterna finns kvar! På grund av nya restriktioner kan en del av den verksamhet som annonseras här ställas in. Därför är det bra att läsa församlingarnas webbsidor för att få aktuell information om evenemang, grupper och annan verksamhet.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Hybridhögmässor:

Esbo domkyrka sö 23.1 kl. 12.15: Ertman, Brunell, Kronlund.

Esbo domkyrka sö 30.1 kl. 12.15: Kanckos, Kronlund, Malmgren.

Mässorna strömmas över församlingens Facebook-sida. Max.30 personer kan delta på plats i kyrkan.

Konserter och musik:

Barnkörens vårtermin är i gång: (6–12-åringar). Övning på torsdagar i Esbo centrum. Anmäl dig och kom med via hemsidan esboforsamlingar.fi

Ekumeniska böneveckan 18–25.1: fre 21.1 kl.18 Ekumenisk naturkväll i Esbo domkyrka (på finska). Diskussion kring hur olika kristna kyrkor och samfund tänker och vad de lär ut om natur, miljö och skapelsen. Evenemanget strömmas över Espoon

tuomiokirkko-youtube.

Ekumenisk kyrkovandring: från Olars till Hagalund sö 23.1 kl.16–20.00. Kl.16 bönestund i Esbo Pingstförsamlingens kyrka, kl.17 bönestund i ortodoxa kyrkan i Hagalund (finska).

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Paus på grund av coronarestriktioner till och med 31.1.2022. Uppdaterad info om februari på esboforsamlingar.fi

Barn och unga: Verksamheten i dag- och miniorklubbar fortsätter som normalt.

Vuxna: Paus i körövningar, Torsdagsträffen, Symamsellerna och Träffdax till och med 31.1.2022.

Uppdaterad info om februari på esboforsamlingar.fi

Sportlovsläger i Mattby 21 – 25.2: Ett dagsläger för lågstadiebarn i åk 1 – 4 mellan kl. 8.30 – 16.00 Anmälan via hemsidan esboforsamlingar.fi

pågår till och med 23.1. Pris 70e (systemkonrabatt 25%).

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Henrika 050 597 3313, henrika.lemberg@evl.fi samt Whatsapp eller elektronisk tidsbokning asiointi. espoonseurakunnat.fi Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Behöver du hjälp med att skaffa covidintyg? Kontakta Taina Sandberg 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi och boka en tid för träff.

Esbo svenska församlingens kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13 och e-post. Kansliet är stängt för besök till och med 31.1.2022.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning samt beställning av ämbets-

betyg och släktutredningar: Esbo regioncentralregister, betjäning per telefon och e-post må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. 09 8050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi, Begravningsstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi.

Vid alla evenemang följer vi myndigheternas anvisningar. Munskydd bör användas. Ändringar i evenemangen är möjliga. Aktuell information får du på esboforsamlingar.fi och sociala medier. Du kan också ringa församlingens kansli, 09 8050 3000, må–fre kl. 9–13.

GRANKULLA

Sö 23.1 kl. 18: Kvällsmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds.

Må 24.1 kl. 17.30: Sorgegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Ti 25.1 kl. 9.30–10.30: Diakonimot-
tagning och bröddutdelning i kyrkans
aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men-
talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine
Granlund, Carola Wikström.

To 27.1 kl. 10–11: Lovsångs- och för-
bönegrupp i övre brasrummet, Ca-
therine Granlund, Carola Wikström.

Sö 30.1 kl. 12: Högmässa, Ulrik San-
dell, Jona Granlund, Heli Peitsalo.

Kl. 18: Konsert i Grankulla kyrka.
Musik av Armas Järnefelt. Janne
Oksanen, piano. Fritt inträde, pro-
gramblad till förmån för Kyrkans
Utlandshjälp.

Må 31.1 kl. 17.30: Sorgegrupp i övre
brasrummet, Catherine Granlund,
Carola Wikström.

Ti 1.2 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebas-
tos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 10.30: Diakonimottagning
och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i
kyrkan, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen,
Catherine Granlund, Carola Wik-
ström,

Barbro Smeds.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men-
talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine
Granlund, Carola Wikström.

Kl. 18: Graziakören i övre salen, Heli
Peitsalo.

On 2.2 kl. 14: Kyrkosyfoeringen i
övre brasrummet.

Kl. 17.15–19.15: Familjekväll i Gran-
kulla kyrka med matservering, pro-
gram och andakt, Daniela Hildén,
Heli Peitsalo.

To 3.2 kl. 9.30: Familjelyktan i Se-
bastos. Daniela Hildén.

Kl. 10–11: Lovsångs- och förbö-
negrupp i övre brasrummet, Catheri-
ne Granlund.

**Kontrollera närmare på grankulla-
forsamling.fi** för de senaste uppdä-

teringarna gällande restriktionerna.

KYRKSLÄTT

To 20.1 kl. 18.30: Sång och bön i S:t
Mikaels kyrka, ledare Lars-Henrik
Höglund

Fr 21.1 kl. 13–15: Effa på Hörnan.
Eftermiddagsklubb för åk 1–6, mera
info av Ela

Sö 23.1 kl. 12: Mässa i S:t Mikaels
kyrka, strömmas på vår facebook

Sö 23.1 kl. 13.30: Ekumenisk andakt
och bönevandring från S:t Mikaels

kyrka till Masaby, mera info av Heidi
To 27.1 kl. 16: StickMeet och Mission
på Google Meet

Fr 28.1 kl. 13–15: Effa på Hörnan.
Eftermiddagsklubb för åk 1–6, mera
info av Ela

Lö 29.1 kl. 10: Mannamässa för kropp
och själ i Masaby kyrka. Församling-
en bjuder på lunch efteråt. Kollekt
uppbärs också i torrvaror. Mässan
strömmas på vår facebook

Sö 30.1 kl. 12: Mässa i S:t Mikaels
kyrka, strömmas på vår facebook

Ti 1.2 kl. 19: Gemensam Taize-mässa
i S:t Mikaels kyrka

To 3.2 kl. 18.30: Sång och bön i S:t
Mikaels kyrka, ledare Lars-Henrik
Höglund

**Vi följer de rådande restriktioner för
denna tid.**

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

tel. 040 350 8213

Diakonihjälpen betjänar hjälpbehö-
vande på tel. 050 478 4227

TAMMERFORS

Sön 23.1 kl. 11: Högmässa i Svenska
Hemmet, Roger Rönnberg, Paula
Sirén

Tis 25.1 kl. 12.30–15.45: Tisdagsklub-
ben för eleverna i årskurs 3 i Svenska
Hemmet

Sön 30.1 kl. 11: Högmässa i Svenska
Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén

Tis 2.2 kl. 12.30–15.45: Tisdagsklub-
ben för eleverna i årskurs 3 i Svenska
Hemmet

**Tyvärr har all gruppverksamhet för
vuxna inhiberats p.g.a. corona-
restriktionerna.**

VANDA

Om depression

Bär det som en krona, torsdag

3.2 kl. 18: En musikföreläsning
om depression på Kulturfabriken
Fernissan, Dickursbyvägen 36.
Gratis inträde. Anmälningar till
vandasvenska@evl.fi. Efter före-
ställningen finns det möjlighet att
samtala med en diakoniarbetare.

VANDA

SÖ 23.1. kl. 10 Högmässa: Helsing-
e kyrka S:t Lars Kristian Willis och Heidi
Åberg.

SÖ 23.1 kl. 12 Högmässa: Dickursby
kyrka Kristian Willis och Heidi Åberg

SÖ 30.1 kl. 10 Högmässa: Helsing-
e kyrka S:t Lars Anu Paavola och An-
ders Ekberg.

TO 3.2 kl. 18 Bär det som en kro-

na: en musikföreläsning om de-
pression. Kulturfabriken Fernissan,
Dickursbyvägen 36 Gratis inträde.

Anmälningar till vandasvenska@evl.fi.
Efter föreläsningen möjlighet att
samtala med en diakoniarbetare.

SÖ 6.2 kl. 10 Högmässa: Helsing-
e kyrka S:t Lars Anu Paavola och An-
ders Ekberg

SÖ 6.2 kl. 12 Högmässa: Dickursby
kyrka Anu Paavola och Anders Ekberg.

Coronainfo: Till gudstjänster och
kyrkliga förrättningar kan delta 1/5
av utrymmets deltagarkapacitet eller
högst 30 personer t.om 31.1

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

**Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
GUDSTJÄNSTER**

Mässa: söndagar kl. 10 på Heikasvä-
gen 7 på Drumsö.

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johan-
neskyrkan, Högbergsgatan 12.

Veckomässan i Johanneskyrkan
håller paus tills restriktionerna lät-
tar. För uppdaterad information,
besök [helsingforsforsamlingar.fi/](http://helsingforsforsamlingar.fi/johannes)
johannes. Du kan också kontakta
pastorskansliet med dina frågor
mån-tis och tors-fre mellan kl.
10 och 15 (johannes.fors@evl.fi,
09 2340 7700).

GEMENSKAP

**OBS! Samtalsgruppen Bibel, tro
och tvivel** hålls på Teams 24.1 kl.
18:00. Mera info och länk fås av kisa.
korkman@gmail.com. Gäst: Fred
Lindström.

OBS! Träffpunkt håller paus åtmins-
tone i januari p.g.a. restriktionerna.
Vi följer med läget och uppdaterar
hemsidan då det kommer ny infor-
mation.

BARNFAMILJER

Musiklek är på paus tills restriktio-
nerna lättar. Följ med uppdateringar
på vår hemsida samt Johannes barn-
verksamhets Facebooksida.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla
kyrkan. I januari streamas lunchmu-
siken på Gamla kyrkans Facebooksi-
da (Vanha kirkko).

UNGDOMAR & UNGA VUXNA

Besök ungdomsarbets hemsida
johannesungdom.wordpress.com
för senaste nytt!

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3

**[www.helsingforsforsamlingar.fi/](http://www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus)
matteus**

ANDLIGT LIV

Matteusmässa: I Matteuskyrkan,
söndagar kl. 10. Följ med direkt via
Matteus församlings Facebooksida
och delta i gemenskapen i kommen-
tarsfältet. Strömningarna hittas ock-
så på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.
Förändringar i programmet kan ske.
Vi strömmar under resten av januari,
och hoppas på samma i februari. Följ
med på vår Facebooksida.

Kvällsmässa: I Matteuskyrkan 30.1 kl.
18. En stämningsfull mässa utan krav
OBS Ingen mässa kl. 10.

MU-mässa: Matteus Ungdoms
veckomässor varje onsdag kl. 18!
Välkommen med vare sig du är ung i
ålder eller själ och hjärta. Fr.o.m. 19.1.

Molnet: En bönegrupp som är öppen
för alla. Du kan komma en eller flera
gångar. Vi träffas varannan torsdag
i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. P.g.a
restriktionerna träffas vi första gång-
en den 10.2. Välkommen! Info: Gun
Holmström, 040 759 6851. Mer info
finns också på hemsidan: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

BARN OCH UNGA

Musiklek: Musiklek: På tisdagar
fr.o.m. 18.1 kl. 10 samlas Matteus
musiklek online. Välkommen med
du som är hemma med barn och vill
prata och sjunga bort en stund. För
mera info och länk till tillfället, kon-
takta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Tweentisdag: Vi hoppas kunna
fortsätta verksamheten i början av
februari.

Öppet hus för unga: Vi hoppas kunna
fortsätta verksamheten i början av
februari.

MUSIK

Popkören: Vi hoppas kunna börja
sjunga igen i början av februari.

Kyrkokören: övar online tisdagar kl.
18:30.

Vår Ton: Vi hoppas kunna börja
sjunga igen i början av februari.

ÖVRIGT

Samling för män: Träffas följande
gång i februari.

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäs-
ter, boksamtal eller promenader. För
kvinnor i alla åldrar. Vi träffas i Matt-
euskyrkan, Åbohusvägen 3, följande
gång 7.2. Mer info: Helena Salenius,
helena.salenius@evl.fi.

Stickklubben: Vi träffas igen den 3.2
kl. 11.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens
anställda och diakoniarbetarna om du
behöver hjälp eller stöd i vardagen eller
bara någon att tala med! Våra diakoni-
arbetare är Carita Riitakorpi 050–380
3986 och Mari Johnson 050–380 3976.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

GUDSTJÄNSTER

Varmt välkommen på gudstjänst!
Just nu är 30 personer välkomna på plats, men du kan även följa med från din hemsoffa.

Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagar kl. 10. Streamas till Petrus Facebook.

Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Söndagar kl. 12. 16 personer på plats.

Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Följ även med gudstjänsten via Petrus Youtube.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag online: Januari sö kl. 9-9.30. Då vi inte kan vara så många i kyrkan samtidigt på söndagar flyttar vi online i januari. Vi har något kort för alla åldrar, också dom minsta, genast i början på vår träff. Själva innehållet är mest för barn från ca 5 år uppåt. Välkommen med och ha roligt tillsammans!

Musiklek online: Musiklek på Zoom to kl. 10-10.30 i januari. Musiklek passar för dig med barn 0-5 år. Vi sjunger nya och bekanta sånger och har det roligt tillsammans. Bor du någonstans längre borta? Nu kan du delta oberoende! Ta gärna med maracas (t.ex. en kryddburk med makaroni fungerar bra) och en färggrann sjal. Länk på hemsidan. Har du frågor? Kontakta Anne Koivula (@evl.fi).

BÖN OCH ANDAKT

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 25.1 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Välkommen både på plats eller digitalt via Petrus Facebook, www.facebook.com/petrusforsamling. 30 personer är välkomna på plats. Vi uppmuntrar till användning av munskydd och god handhygien.

Missa inte! Bönedygn: 22-23.1 kl. 17-17. Gud bjuder in oss att påverka hur år 2022 blir genom bön och lovsång. Och han kanske har något viktigt att säga om vi tar oss tid att lyssna? Vi ber kring olika viktiga teman under dygnet – mer detaljerad info finns på Facebook och hemsidan. Vi ber mest online men ses även utomhus t.ex. för

bönevandringar i olika stadsdelar. Dygnet avslutas med streamad Puls-gudstjänst på söndag kl. 15.30. (30 pers på plats med förhandsanmälan.) Skicka in personliga böneämnen till pray.petrus@evl.fi.

EVENEMANG

Retreat på Snoan inställd: Den inplanerade retreaten på Snoan 28-30.1.21 är tyvärr inställd.

Online konferens Disciple22 - Captivated: Disciple konferensen ordnas 28-30.1.22 helt digitalt under temat Captivated. Hur ser det ut då vi blir så fångslade av Gud att vi inte vill något annat än vara i hans närhet och följa honom? Kom med på en fantastisk helg med huvudtalarna Maria och Kim Sjögren från One Heart Church i Sverige samt Pekka och Anna-Liisa Heikkilä. Konferensen är nationell och har varit livsförvandlande för många under de tidigare åren. I år är konferensen helt gratis! För att få länkarna till streamen och seminarierna kan du anmäla dig via hemsidan www.disciple.fi. Samla några vänner och ta del av helgen tillsammans.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Coronarestriktionerna påverkar verksamheten, se närmare info på vår webbplats.

Gudstjänster sö 23.1

kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka

kl. 16: Musikandakten "Gnistrande snökristaller" i Snappertuna kyrka

kl. 18: Kvällsmässa i Tenala kyrka

Gudstjänster sö 30.1:

kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka

kl. 16: Musikandakt i Tenala kyrka

med Anders & Ann-Sofi Storbacka

Fynda secondhand håller stängt

tillsvidare p.g.a. coronaläget. Följ annonseringen.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Coronaläget kan förändras, och då kan evenemangen inhiberas eller ändra karaktär!

Följ med aktuell information på församlingens hemsida och Facebook-sida.

Sö 23.1:

- kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa:

Ingå kyrka. Max antal deltagare enligt gällande restriktioner: 30 personer. Sjöblom, Storbacka.

Sö 30.1:

- kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka.

Max antal deltagare enligt gällande restriktioner: 30 personer. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

KARIS-POJO

Går du i vigseltankar? Nu är det lätt!

Vigselsöndag 20.02.2022 kl. 15-17 i Karis kyrka: Vigel varje timme – enkelt och lätt! Välkommen att ta kontakt till pastorskansliet senast må 7.2 tfn 019 279 3000 (öppet må-to kl. 9-13, fre stängt).

Ti 22.2:

- kl. 17.00-21.30 Vigselkväll: Ingå kyrka. Tilläggsuppgifter och tidsbeställning senast 11.2.2022 tel 09-2219 030/församlingenskansliet.

OBS!

De allmänna corona-säkerhetsföreskrifterna bör följas: god handhygien upprätthålls, vid sammankomster skall andningsskydd användas då avstånd inte kan hållas.

Ingå församlings kansli: öppet må-ti kl. 9-12, ons-to endast telefonbetjäning, fre stängt.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 23.1

kl. 10 Gudstjänst: i Pojo kyrka.

kl. 12 Högmässa: i Karis kyrka.

Sö 30.1

kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka.

kl. 12 Högmässa: i Karis kyrka.

Vigselsöndag 20.02.2022 kl. 15-17 i

Karis kyrka: Vigel varje timme – enkelt och lätt! Välkommen att ta kontakt till pastorskansliet senast må 7.2 tfn 019 279 3000 (öppet må-to kl. 9-13, fre stängt).

Närmare information om coronarestriktioner finns på församlingen webbplats www.karis-pojo.forsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Ändringar möjliga: uppdaterad info finns på församlingens hemsida. Vid frågor kan du kontakta Tanja Louhivuori (044 328 4211) eller Tom Blomfelt (044 328 4273).

23.1. kl. 13.00: Gudstjänst i Lojo S:t Lars kyrka. Kyrktaxi.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 23.1. kl. 12.15 Folkmusikmässa: i Domkyrkan, Lindgård, Lovén, Söderström, Hätönen, Tollander, Patrik Latvala, Sinikka Stöckell. Strömmas via länk på Youtube.

Sö 30.1 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Apostolidou, Ståhlberg, Hätönen. Förutom medverkande kan 20 personer delta i mässan på plats i Domkyrkan.

SIBBO

Sö 23.1 kl. 10.30 Juni-2-gruppens startsöndag: i Kyrkoby församlingshem.

Sö 23.1 kl. 12 Högmässa: i Sibbo kyrka. Strömmas.

Sö 30.1 kl. 10.30 Augustigruppens startsöndag: i Kyrkoby församlingshem.

Sö 30.1 kl. 12 Högmässa: i Sibbo kyrka. Strömmas.

Gällande övrig verksamhet: hänvisas till församlingens hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Högmässor och gudstjänster strömmas: på Youtubekanalen Kirkko Si-poossa – Kyrkan i Sibbo

Boris Salo har tillsammans med Larsmo När-TV spelat in åtta avsnitt om Markusevangeliet avsedda för samtal inom smågrupper.

Tiden inne satsa på smågrupper

Då pandemin sköt upp en inplanerad kurs valde Boris Salo att spela in kursen i stället. Nu får flera församlingar glädje av den.

TEX OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

LARSMO Den stora berättelsen. En vandring genom Markusevangeliet var tänkt som en kurs i Larsmo och Karleby församlingar i vår. Men då coronaläget inte tillåter några större samlingar blev det att tänka om.

I stället för att hålla kursen har Boris Salo föreläst för Larsmo När-TV:s kameror. Resultatet är åtta inspelade 45 minuters avsnitt.

– Jag fick inte frid över att skjuta upp kursen och när jag förberedde en predikan kom jag att tänka på mitt studiebesök i Sydkorea på nittioalet. Jag besökte världens största församling med en miljon medlemmar och jag deltog i en samling på

Seouls olympiska stadion tillsammans med 50 000 smågruppsledare.

Församlingen i Sydkorea är uppbyggd så att alla medlemmar hör till en mindre grupp.

– Orsaken är att församlingen skulle överleva vid den händelse att Nordkorea skulle ockupera landet och förhindra all normal församlingsverksamhet. Det är lite samma sak som vi upplever nu. Vi upplever inget militärt hot, men nog ett virushot.

Boris Salo ser nu att smågrupperna har en viktig funktion att fylla.

– Smågrupperna har sitt värde oberoende, men just nu skulle de vara viktigare än annars. Är det inte församlingens kallelse just nu att satsa på smågrupper där människor får mötas och hjälpa varandra framåt, frågar han sig.

Markusevangeliet består av sexton kapitel och han går igenom två kapitel per inspelat avsnitt. Att läsa – eller som Boris Salo enligt judisk tradition – berätta texten tar femton minuter. På det följer en trettio minuters kommentar.

– På en halvtimme hinner jag inte med

»Vi upplever inget militärt hot, men nog ett virushot.«

något uttömmande. Tanken är att man ska se programmet i smågrupper och diskutera det. Upplägget är att man före eller under gruppsamlingen läser två kapitel ur kursboken *Den stora berättelsen*, ser på inspelningen och slutligen samtalar om de frågor som finns i boken.

De åtta programavsnitten sänds först varje onsdag med början den här veckan på Larsmo När-TV:s kanal. Dagen efter finns de tillgängliga på Vibosas Youtubekanal. Länk till programmen finns på vibosa.fi och till exempel på pedersoreforsamling.fi.

– Församlingarna inom prosteriet uppmannar nu folk att meddela om sitt intresse att delta i en grupp och om man har en grupp.

Hur stora ska grupperna vara?

– I normala fall är sex-åtta personer en idealisk storlek. Men nu måste grupperna vara mindre, för vi ska agera ansvarsfullt och följa myndigheternas anvisningar och rekommendationer. Man kan kanske börja inom familjen tills restriktionerna lättar.

– Vi får komma ihåg att Jesus har sagt att där två eller tre är samlade i hans namn så är han mitt ibland dem.

Den här artikeln är inlänad från de lokala sidorna för Pedersöre.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Att skåda Gud på ett nytt sätt

Ibland räcker det med att läsa en annan översättning för att se något nytt av Gud, konstaterar Linus Stråhlman i sin teologiska betraktelse.

TEXT: LINUS STRÅHLMAN

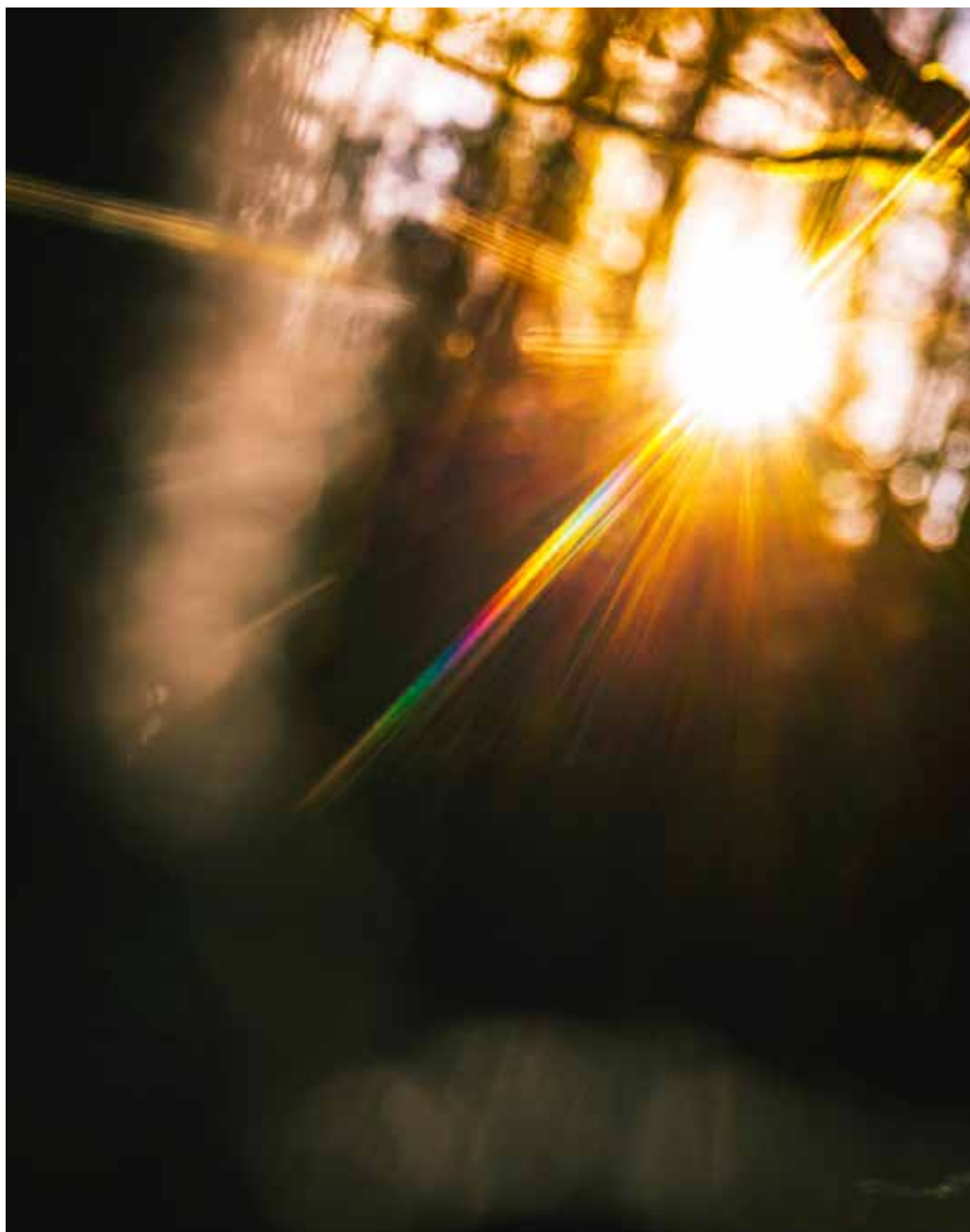
BORGÅ "Ingen har någonsin skådat Gud. /--/ Och vi har själva skådat, och vi vittnar om att Fadern har sänt sin son som världens frälsare." (1 Joh 4:14) Jag fäster mig vid ordet skåda. Det är den största skillnaden i texten om man jämför med Bibel 2000. Det här är ur Svenska Bibelsällskapets pilotöversättning, som jag bekantat mig med nu en tid. Den har redan bidragit med flera aha-upplevelser. Jag hoppas det blir ännu fler då hela Nya testamentet står klar i nyöversättning år 2026. Ibland händer det att vi läser, ber eller på annat sätt upplever en större förståelse av Gud. Vi skådar Honom på ett nytt sätt. Ibland räcker det med att läsa en annan översättning för att kunna skåda mer av Gud.

Notapparaten i pilotöversättningen lägger till följande förklaring för skåda i 1 Joh 4:14: En djupare religiös varseblivning. Jag tänker mig att det som Johannes här försöker säga handlar om mer än att se. Alltså att använda mer än bara synsinnet. Ordet skåda är väl valt med tanke på det. Det handlar om att förnimma, och som notapparaten säger, att bli varse om något. Vi blir varse Gud eller kan skåda honom eftersom han själv visat sig för oss. "Den osynlige har blivit synlig!" skriver Peter Halldorf. Gud har gett oss av sig själv, av sin ande. Genom detta blir vi på något sätt medvetna om Honom på ett sätt som är mer än att bara se med våra ögon. Ett skådande som går djupare än så.

Min favoritberättelse om ett sådant skådande eller varseblivande är Symeon den nye Teologens starka upplevelse av Gud. Han levde på 900-talet i Konstantinopel. Symeon sköter ett vanligt jobb om dagarna

Ibland kan vi på djupet genomträngas av Guds ljus. FOTO: UNSPLASH/RAPHAEL RENTER

»Då vi på djupet upplever Gud så ser det olika ut.«

och om kvällarna söker han Gud i bön. En kväll ber han hemma hos sig. Något ovanligt händer: "Ett starkt ljus fyller hela rummet och han upplever hur tid och rum överskrids. Hela hans väsen genomströmmas av värme och ljus. Allt tycks förklarats. Det är nu inte längre bara tårar som strömmar från hans ögon, han fylls av en obeskrivlig glädje och fröjd." (Ur 21 kyrkofäder av Peter Halldorf). Hans upplevelse är minst sagt av den starkare sorten, att jämföra med Azusa street ett millennium senare.

Symeons nattliga upplevelse och våra

aha-upplevelser utgör ett slags ytterlighet på en skala över att skåda. Ifall man kan tala om en skala i detta fall. Men jag vill påstå att då vi på djupet upplever Gud så ser det olika ut. Ibland är det en aha-upplevelse som kanske ter sig enkel, men vars konsekvenser för våra liv kan vara stora. Ibland är det mer av den tydliga sorten där vi riktigt på djupet genomträngs av Guds ljus.

Genom översättningens byte av se till skåda kunde jag göra just det – skåda – Gud på ett sätt jag inte gjort tidigare. Nytt ljus över Johannesbrevets text!

Tiden inne satsa på smågrupper

Då pandemin sköt upp en inplanerad kurs valde Boris Salo att spela in kursen i stället. Nu får flera församlingar glädje av den.

TEX OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

LARSMO Den stora berättelsen. En vandring genom Markusevangeliet var tänkt som en kurs i Larsmo och Karleby församlingar i vår. Men då coronaläget inte tillåter några större samlingar blev det att tänka om.

I stället för att hålla kursen har Boris Salo föreläst för Larsmo När-TV:s kameror. Resultatet är åtta inspelade 45 minuters avsnitt.

– Jag fick inte frid över att skjuta upp kursen och när jag förberedde en predikan kom jag att tänka på mitt studiebesök i Sydkorea på nittio-talet. Jag besökte världens största församling med en miljon medlemmar och jag deltog i en samling på Seouls olympiska stadion tillsammans med 50 000 smågruppsledare.

Församlingen i Sydkorea är uppbyggd så att alla medlemmar hör till en mindre grupp.

– Orsaken är att församlingen skulle överleva vid den händelse att Nordkorea skulle ockupera landet och förhindra all normal församlingsverksamhet. Det är lite samma sak som vi upplever nu. Vi upplever inget militärt hot, men nog ett virusshot.

Boris Salo ser nu att smågrupperna har en viktig funktion att fylla.

– Smågrupperna har sitt värde oberoende, men just nu skulle de vara viktigare

Boris Salo har tillsammans med Larsmo När-TV spelat in åtta avsnitt om Markusevangeliet avsedda för samtal inom smågrupper.

»Vi upplever inget militärt hot, men nog ett virusshot.«

än annars. Är det inte församlingens kallelse just nu att satsa på smågrupper där människor får mötas och hjälpa varandra framåt, frågar han sig.

Markusevangeliet består av sexton kapitel och han går igenom två kapitel per inspelat avsnitt. Att läsa – eller som Boris Salo enligt judisk tradition – berätta texten tar femton minuter. På det följer en trettio minuters kommentar.

– På en halvtimme hinner jag inte med något uttömmande. Tanken är att man ska se programmet i smågrupper och diskutera det. Upplägget är att man före eller under gruppsamlingen läser två kapitel ur kursboken *Den stora berättelsen*, ser på inspelningen och slutligen samtalar om de frågor som finns i boken.

De åtta programavsnitten sänds först varje onsdag med början den här veckan på Larsmo När-TV:s kanal. Dagen efter finns

de tillgängliga på Vibosas Youtubekanal. Länk till programmen finns på vibosa.fi och till exempel på pedersoreforsamling.fi.

– Församlingarna inom prostriet uppmanar nu folk att meddela om sitt intresse att delta i en grupp och om man har en grupp.

Hur stora ska grupperna vara?

– I normala fall är sex-åtta personer en idealisk storlek. Men nu måste grupperna vara mindre, för vi ska agera ansvarsfullt och följa myndigheternas anvisningar och rekommendationer. Man kan kanske börja inom familjen tills restriktionerna lättar.

– Vi får komma ihåg att Jesus har sagt att där två eller tre är samlade i hans namn så är han mitt ibland dem.

Den här artikeln är inlänad från de lokala sidorna för Pedersöre.

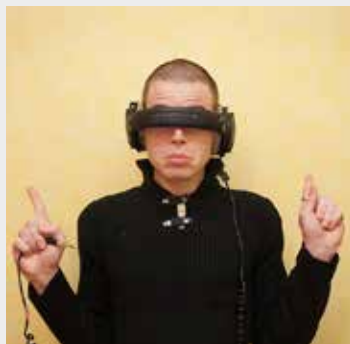
BORGÅ Lyssna

Webbradio

Visste du att man kan lyssna på gudstjänsten via webbradio? Du kan ta del av högmässan varje söndag genom att gå in på församlingens webbsida och knäppa på webbradion.

Sändningen från Domkyrkan är direkt, så ingen kopia av den blir kvar på webbplatsen. OBS! Kontakten är endast öppen under högmässan söndagar kl. 12.15–13.30.

Webbradion hittas på vår webbsida www.domkyrkan.fi/hogmassor-och-gudstjanster/sondagens-hogmassa

VANDA Musikföreställning

Bär det som en krona

Välkommen att ta del av föreställningen "Bär det som en krona" på torsdag 3.2 kl. 18, Kulturfabriken Fernissan, Dickursbyvägen 36.

När Maria Udd var i 20-årsåldern och på väg in i vuxenlivet smög sig mystiska symptom på och Maria blev till slut sängliggande. Genom berättelser och musik av bl.a. Lisa Ekdahl, Mikael Wiehe, Lisa Nilsson och Bo Kaspers orkester framför Maria Udd en självbiografisk berättelse om hur vi kan ta oss genom kris och förlust och hitta tillbaka till vår lust att leva och skapa.

Medverkande: Av och med/skådespelare: Maria Udd, Dramaturg: Ann-Luise Bertell, Regi: Agneta Lindroos, Musikansvarig: Julia Andersson, Visualist: Anders Karls, Musiker: Julia Andersson, Evelina Salonen

Hörslina finns för dem som behöver det. Till höger: Maria Udd (foto: Frank A. Unger)

OBSERVERA

På grund av coronaläget och möjliga nya restriktioner kan de uppgifter som finns i församlingsannonseringen förändras. Var goda och kolla aktuella händelser och senaste nytt på församlingarnas webbsidor!

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 23.1. kl. 12.15 Folkmusikmässa: i Domkyrkan, Lindgård, Lovén, Söderström, Hätönen, Tollander, Patrik Latvala, Sinikka Stöckell. Strömmas via länk på Youtube.

Sö 30.1 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Apostolidou, Ståhlberg, Hätönen. Förutom medverkande kan 20 personer delta i mässan på plats i Domkyrkan.

SIBBO

Sibbo svenska församling

Sö 23. 1 kl. 10.30 Juni-2-gruppens startsöndag: i Kyrkoby församlingshem.

Sö 23.1 kl. 12 Högmässa: i Sibbo kyrka. Strömmas.

Sö 30. 1 kl. 10.30 Augustigruppens startsöndag: i Kyrkoby församlingshem.

Sö 30.1 kl. 12 Högmässa: i Sibbo kyrka. Strömmas.

Gällande övrig verksamhet: hänvisas till församlingens hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Högmässor och gudstjänster strömmas: på Youtubekanalen Kirkko Sipoossa – Kyrkan i Sibbo.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

SÖ 23.1. kl.10 Högmässa Helsing kyrka S:t Lars Kristian Willis och Heidi Åberg.

SÖ 23.1 kl.12 Högmässa Dickursby kyrka Kristian Willis och Heidi Åberg

SÖ 30.1 kl. 10 Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars Anu Paavola och Anders Ekberg.

TO 3.2 kl. 18 Bär det som en krona, en musikföreställning om depression.

Kulturfabriken Fernissan, Dickursbyvägen 36 Gratis inträde. Anmälningar till vandasvenska@evl.fi. Efter föreställningen möjlighet att samtala med en diakoniarbetare.

SÖ 6.2 kl.10 Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars Anu Paavola och Anders Ekberg

SÖ 6.2 kl. 12 Högmässa, Dickursby kyrka Anu Paavola och Anders Ekberg.

Coronainfo: Till gudstjänster och kyrkliga förrättningar kan delta 1/5 av utrymmets deltagarkapacitet eller högst 30 personer t.om 31.1.

KOLUMNEN

ELEFTERIA APOSTOLIDOU

I år vill jag så tacksamhetsfrön

PERSONLIGEN TYCKER jag att det är ohållbart att avge nyårslöften. Syftet med nyårslöften är ofta att skapa en bättre version av sig själv. Även om tanken är god, kan man lätt hamna på fel spår. Man tappar orken och lusten om livet blir som ett ständigt pågående tävlingslopp. Vi befinner oss i början av det nya året som är en perfekt tidpunkt för inventering. Gå igenom saker i ditt liv och ta fasta på dem som är bra och ger dig positiv energi. Du har ett helt kalenderår på dig att värna om livets guldgrubba.

ATT VARA tacksam över de små sakerna är ett stort steg i rätt riktning. Den tyska prästen och teologen Dietrich Bonhoeffer har betonat vikten av tacksamhet i det kristna livet: "Det är bara med tacksamhet som livet blir rikt." Ett påstående som det är lätt att hålla med om. Ett påstående som vi behöver öva oss i.

»Man tappar orken om livet blir ett ständigt tävlingslopp.«

ATT PÅMINNA sig om vardagens glädjeämnen föder tacksamhet. Tacksamhetsdagbok är ett bra verktyg för att skriva sig lyckligare och lugnare. Vi upplever tacksamhet också i växelverkan med andra. Tacksamhet återspeglar en djup ödmjukhet och kärlek som vi känner mot varandra. Ett tack-samt hjärta berikar varje relation med sin nyskapande kraft.

ÄVEN VÅR relation till Gud ska präglas av tacksamhet och lovsång. Vår himmelske Fader är livgivare och allt har sitt ursprung i honom. Paulus uppmuntrar oss att rikta vårt tack till Herren: "Var alltid glada, be ständigt och tacka hela tiden Gud. Gör så, det är Guds vilja i Kristus Jesus." (1 Thess 5:16–18). Att leva i glädje, bön och tacksamhet till Gud brukar inte komma av sig själv. Vi behöver rusta vår vardag med stunder som inbjuder oss till bön. Gå ut i vintervädret och tacka Herren för allt som den här årstiden bjuder på. Tillsammans kan vi så tacksamhetsfrön och låta det goda gro 2022!

Eleftheria Apostolidou är församlingspastor i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Vännerna långt borta

Vad har Opuwo i Namibia och Vanda svenska församling gemensamt? Kärleken till kyrkan och vänskapen som trotsar geografiska avstånd.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA Kaokobergen med staden Opuwo i nordvästra Namibia är en ganska svåråtkomlig och avlägsen plats. När Namibia blev självständigt 1990, från den sydafrikanska ockupationen, fanns många kyrkligt aktiva i Opuwo, men ingen kyrka att gå till.

– Vid Opuwo tar den fasta bebyggelsen slut och trakten bebos av nomadisk befolkning som lever på boskapsskötsel, säger **Kaj Andersson** som är pensionerad kaplan i Vanda svenska församling.

Han har varit med sedan starten på nittio-talet när Vanda svenska församling fick sin vänförsamling i Opuwo. Han har också besökt orten tillsammans med andra representanter från församlingen ett antal gånger.

– Det jag först tänker på när jag tänker på Opuwo är våra vänner där. Och just nu är jag orolig över hur de klarar sig under coronatiden. En biskop i Namibia har dött i covid-19. Få människor har blivit vaccinerade mot corona i södra Afrika.

Kaj Andersson berättar om sin gode vän Johannes Tolu som är född och uppvuxen i Opuwo. Han rymde hemifrån för att kunna gå i skola.

– Hans föräldrar ville att han skulle vara herde för familjens boskap, men tack vare två finska missionärer kunde han gå i skola och utbildade sig till präst. Han är Namibias enda dhimbatalande präst.

Johannes Tolu och hans fru Hilya hör till dem som hälsat på i Vanda svenska församling. Tolu har även översatt Nya Testamentet till dhimba, ett av många språk i regionen, tillsammans med ett översättningsteam.

Kyrkbygge med förhinder

Under nittio-talet bidrog alla sju församlingarna i Vanda med budgetmedel och en frivillig insamling för att bygga en kyr-

Det ordnas flera gudstjänster varje söndag på olika språk i kyrkan i Opuwo, berättar Kaj Andersson.

FOTO: PRIVAT

ka och ett församlingscenter i Opuwo. Man besökte också Opuwo med finska arkitekter och planerna var stora, bygget skulle kosta en och en halv miljon finska mark. När man hunnit bygga ett par bo-

städer som skulle finnas i anslutning till den ännu obbyggda kyrkan kom nittio-talets lågkonjunktur och pengatillströmningen ströps från den kyrkliga samfällighetens håll.

– Budet var att ni får göra vad ni kan med det ni fått. Då gjorde man i stället en mycket enklare konstruktion med väggar av lertegel, ett brant tak av korrugerad plåt och sittplatser för omkring femtio personer, säger Andersson.

Kyrkan invigdes 1994. Den lutherska församlingen i Opuwo har blivit tio gånger större under tjugo år, och 2014 uppgick medlemsantalet till 2000.

– Folket där är vana kyrkobesökare. De ordnar flera gudstjänster varje söndag på olika språk.

Att hålla kontakt med vänförsamlingen i Opuwo är inte alltid det lättaste på grund av ständiga elavbrott och dålig uppkoppling i bergstrakten. På grund av den långa resan har man inte heller kunnat ordna någon församlingsresa till Opuwo. Men Vanda svenska församling fortsätter med att genom budgeterade medel avlöna en präst i församlingen där.

– Våra vänner och vänförsamlingen i Opuwo är ett ständigt förbönsämne.

»Folket där är vana kyrkobesökare.«

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Myrskog, johan.myrskog@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Friheten i en tom kalender

KOLUMN
Frida Vikström
är diplomingenjör.

JAG KAN inte förneka att det känns som om det är något extra inspirerande med början av januari. Trots att skillnaden mellan 31.12 och 1.1 bara är en dag känns det ändå som om vi korsat något slags osynlig gräns. Jag såg någon skriva att det är viktigt att kunna hitta sådana skiljelinjer, oberoende av hur abstrakta de är, för det gör att vi lättare kan lämna obehagliga handlingar och upplevelser i det förflutna: det var förra året, det är förbi och vi kan blicka framåt med mer hopp.

Januari verkar också vara månaden då många försöker skapa nya vanor eller hitta en ny hobby. På andra sidan nyårets osynliga gräns känns det lättare att ge

sig själv chansen att prova på något nytt. Risker att misslyckas känns på något sätt inte lika skrämmande i januari. Själv har jag inte ställt upp några långsiktiga mål alls för det nya året. Jag slutade med nyårslöften redan för många år sedan, men två år in i en global pandemi känns det extra motiverat att fundera mer kortsiktigt. Det är också något väldigt befriande i att se min kalender mestadels gapa tom. Så länge jag kan minnas har dagarna varit fyllda av skola eller jobb och kvällarna av hobbyer och evenemang, men nu har yttre omständigheter tvingat mig att ta en paus, sätta mig ner och andas.

»Utmattningen bryr sig inte om vad du satt din energi på ...«

DET ÄR egentligen ganska skönt. Hur roliga alla fritidsevenemang än är så kräver de oundvikligen mycket mer energi än en hemmakväll, och jag hade inte insett hur trött jag konstant var innan pandemin trampade på bromsarna och kalendern tömdes. Ett sant lyxproblem att ha, men utmattningen bryr sig inte om vad du satt din energi på, bara att du använde den.

JAG VAR aldrig bra på carpe diem tidigare, men om det är något jag lärt mig de senaste två åren så är det att planera lite mindre och tillåta lite mer spontanitet i vardagen. Det var inte något jag trodde jag behövde lära mig, jag var väldigt nöjd med att planera alla mina dagar, men senare jag nu känner kan inte förnekas. Det är något djupt ironiskt i hela situationen, men jag har alltid tänkt att Gud måste ha ett sinne för humor. Och det är väl ändå bättre att fokusera på det lilla goda jag fått ur en förfärlig situation än att sörja allt vi mist.

Hallå där Robert Hedengren!

Hans utställning Fertility Now visas i Värehuset på Aaltocampus i Otnäs 14.1–26.1.

– **JAG VALDE** namnet för att det speglar utställningens teman om naturens kraft och kärlekens dynamik. Och för att namnet väcker uppmärksamhet.

En av tankarna bakom utställningen är att undersöka de strukturer och den velocitet som finns i naturen, och att försöka isolera och återskapa den i konstverken.

– **JAG HAR** det gångna året arbetat mycket med fäner, och ville nu undersöka de mer expressiva sidorna av det materialet genom att till exempel bryta och skapa sprickor. Trä är väldigt vackert då det bryts.

JOHAN MYRSKOG

Tveka inte att ta kontakt

Viivi Suonto önskar att fler unga fick upp ögonen för möjligheten att få hjälp via diakonin.

Diakoner har tystnadsplikt och finns till för att hjälpa människor med olika behov. De påminner om att ta kontakt ifall du har något behov eller bara vill prata med en annan människa.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN MYRSKOG**

– Det är ganska vanligt att man upplever att hela livet måste krisa, att allt måste krascha och att man måste nå absoluta botten för att söka hjälp hos diakonin. Men man behöver inte mista allt innan det går att få hjälp, säger diakon **Viivi Suonto**.

Hon betonar att olika saker till och med kan gå snabbare via diakonin än via övriga instanser.

– Så långt det är möjligt försöker vi själva hjälpa till, annars skickar vi personen

vidare till rätt ställe för att få den hjälp den behöver. I och med att vi har samarbete och kontakt med och till andra instanser och vet vart man ska vända sig kan det vara skönt att diakonin åtminstone är första steget på väg mot den hjälp man behöver.

Också unga behöver hjälp och stöd

Viivi Suonto jobbar i Johannes församling. Till hennes tjänst hör ett särskilt fokus på ungdomar och unga vuxna.

– Diakoni är traditionellt något som förknippas med äldre personer och inte så mycket med unga. Genom ett projekt har

jag fått möjlighet att göra en satsning och jobba för att fler unga som behöver hjälp ska hitta till diakonin.

I praktiken har det betytt att hon har besökt olika universitetscampus tillsammans med studentprästen.

– De flesta unga vet inte om att det finns möjlighet att söka hjälp för olika saker hos diakonin, säger hon.

Suonto understryker att unga vuxna och studerande behöver lika mycket stöd som vilka andra åldersgrupper som helst.

– Det kan handla om ekonomiska svårigheter eller bara om ett behov av att få prata ut med någon som lyssnar.

Tycker du att den här åldersgruppen har börjat hitta till diakonin?

– Mer och mer. Jag har haft över 50 personer som hört av sig. Några har bara kommit och kollat läget men flera har kom-

»I Helsingfors verkar det finnas en tendens att bli ensam med sina tankar.«

mit flera gånger. Under pandemin har det helt klart uppstått en situation där studerande är frustrerade och besvikna över att inte känna att man klarar av att studera på distans. I Helsingfors verkar det också finna en större tendens än på andra ställen att bli ensam med sina tankar.

Finns det något särskilt du vill hälsa till den här åldersgruppen?

– Våga ta kontakt! Det finns inget problem som är för stort eller litet. Vi diakoner har tystnadsplikt och du missar inte annat än en timme av ditt liv med att ta kontakt. Vi har som sagt samarbete med så gott som alla instanser och kan enkelt skicka vidare ifall vi själva inte kan hjälpa.

Via församlingarnas hemsidor hittar du kontaktuppgifter till en diakon. Det går bra att ringa eller att skicka e-post.

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 21.1–TORSDAG 3.2

Matteus församling

Andligt liv

Matteusmässan: I Matteuskyrkan, söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske. Vi strömmar under resten av januari, och hoppas på samma i februari. Följ med på vår Facebooksida.

Kvällsmässa: I Matteuskyrkan 30.1 kl. 18. En stämningssfull mässa utan krav OBS Ingen mässa kl. 10.

MU-mässa: Matteus Ungdoms veckomässor varje onsdag kl. 18! Välkommen med vare sig du är ung i ålder eller själ och hjärta. Fr.o.m. 19.1.

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas varannan torsdag i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. P.g.a restriktionerna träffas vi första gången den 10.2. Välkommen! Info: Gun

OBSERVERA

På grund av coronaläget och möjliga nya restriktioner kan de uppgifter som finns i församlingsannonseringen förändras. Var goda och kolla aktuella händelser och senaste nytt på församlingarnas webbsidor!

Holmström, 040 759 6851. Mer info finns också på hemsidan: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Barn och unga

Musiklek: Musiklek: På tisdagar fr.o.m. 18.1 kl. 10 samlas Matteus musiklek online. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. För mera info och länk till tillfället, kontakta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Twentisdag: Vi hoppas kunna fortsätta verksamheten i början av februari.

Öppet hus för unga: Vi hoppas kunna fortsätta verksamheten i början av februari.

Musik

Popkören: Vi hoppas kunna börja sjunga igen i början av februari.

Kyrkokören: övar online tisdagar kl. 18:30.

Vår Ton: Vi hoppas kunna börja sjunga igen i början av februari.

Samling för män: Träffas följande gång i februari.

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäster, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3, följande gång 7.2. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

Stickklubben: Vi träffas igen den 3.2 kl. 11.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 och Mari Johnson 050-380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Fysiska kansliet är stängt. Telefontid ti och to 10–14.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

MATTEUS Blivande föräldrar

Föda utan rädsla

Praktiska verktyg att använda under förlossningen. För både den födande och stödpersonen. Förbered er tillsammans och hitta er egen coping-strategi som leder till en trygg och positiv förlossningsupplevelse. I Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3, lö den 5.2 kl. 14–18. Anm. Daniela Strömsholm 09 2340 7324 / daniela.stromsholm@evl.fi senast sö 30.1. Begr. deltagarantal. Kursen är kostnadsfri.

Johannes församling

Gudstjänster

Mässa: söndagar kl. 10 på Heikasvägen 7 på Drumsö.

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12.

Veckomässan i Johanneskyrkan håller paus tills restriktionerna lättar.

För uppdaterad information, besök helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan

också kontakta pastorskansliet med dina frågor mån-tis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

Gemenskap

OBS! Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel hålls på Teams 24.1 kl. 18:00. Mera info och länk fås av kisa. korkman@gmail.com. Gäst: Fred Lindström. **OBS! Träffpunkt** håller paus åtminstone i januari pga. restriktionerna. Vi följer med läget och uppdaterar hemsidan då det kommer ny information.

Barnfamiljer

Musiklek är på paus tills restriktionerna lättar. Följ med uppdateringar på vår hemsida samt Johannes barnverksamhets Facebooksida.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. I januari streamas lunchmusiken på Gamla kyrkans Facebooksida (Vanha kirkko).

Ungdomar & unga vuxna

Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10-15. Högbergsgatan 10, tel. 09-2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikavägen 7.

Petrus församling

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst! Just nu är 30 personer välkomna på plats, men du kan även följa med från din hemsoffa.

Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagar kl. 10. Streamas till Petrus facebook.

Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Söndagar kl. 12. 16 personer på plats.

Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Följ även med gudstjänsten via Petrus YouTube.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag online: Januari sö kl. 9-9.30. Då vi inte kan vara så många i kyrkan samtidigt på söndagar flyttar vi online i januari. Vi har något kort för alla åldrar, också dom minsta, genast i början på vår träff. Själva innehållet är mest för barn från ca 5 år uppåt. Välkommen med och ha roligt tillsammans!

Musiklek online: Musiklek på Zoom to kl. 10-10.30 i januari. Musiklek passar för dig med barn 0-5 år. Vi sjunger nya och bekanta sånger och har det roligt tillsammans. Bor du någonstans längre borta? Nu kan du delta oberoende! Ta gärna med maracas (t.ex. en kryddburk med makaroni fungerar bra) och en färggrann sjal. Länk på hemsidan. Har du frågor? Kontakta Anne Koivula (@evl.fi).

Bön och andakt

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors. **Förbön och Tack:** Ti 25.1 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Välkommen både på plats eller digitalt via Petrus facebook, www.facebook.com/petrus-forsamling. 30 personer är välkomna på plats. Vi uppmuntrar till användning av munskydd och god handhygien.

PETRUS Konferens 28-30.1

Disciple 22 flyttar online

Hur ser det ut då vi blir så fångslade av Gud att vi inte vill något annat än vara i hans närhet och få vårt liv förändrat? Januaries största digitala evenemang, Disciple22-konferensen med temat "Captivated", ordnas i år helt utan avgift öppet för alla! Anmäl dig via www.disciple.fi för att få länkarna till streamen och zoomen till din e-post.

Missa inte! Bönedygnet: 22-23.1 kl. 17-17. Gud bjuder in oss att påverka hur år 2022 blir genom bön och lovsång. Och han kanske har något viktigt att säga om vi tar oss tid att lyssna? Vi ber kring olika viktiga teman under dygnet – mer detaljerad info finns på Facebook och hemsidan. Vi ber mest online men ses även utomhus t.ex. för bönevandringar i olika stadsdelar. Dygnet avslutas med streamad Puls-gudstjänst på söndag kl. 15.30. (30 pers på plats med förhandsanmälan.) Skicka in personliga böneämnen till pray.petrus@evl.fi.

Evenemang

Retreat på Snoan inställd: Den inplanerade retreaten på Snoan 28-30.1.21 är tyvärr inställd.

Online konferens Disciple22 - Captivated: Disciple konferensen ordnas 28-30.1.22 helt digitalt under temat Captivated. Hur ser det ut då vi blir så fångslade av Gud att vi inte vill något annat än vara i hans närhet och följa honom? Kom med på en fantastisk helg med huvudtalarna Maria och

Kim Sjögren från One Heart Church i Sverige samt Pekka och Anna-Liisa Heikkilä. Konferensen är nationell och har varit livsförvandlande för många under de tidigare åren. I år är konferensen helt gratis! För att få länkarna till streamen och seminarierna kan du anmäla dig via hemsidan www.disciple.fi. Samla några vänner och ta del av helgen tillsammans.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må-ti, to-fre kl. 10-13, ons kl. 13-16, tel. 09-2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malm kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Föränderliga tider

Församlingarna följer med coronasituationen och myndigheternas anvisningar. Vid behov kan evenemang inhiberas eller deltagarantalet begränsas.

Följ med Kyrkpressen och församlingarnas hemsidor för uppdaterad information. Du kan också kontakta din församling om du har frågor eller behöver prata med någon.

JOHANNES Diakoni

Kontakt med diakoner

Vi diakoniarbetare finns här för dig också nu under pandemin. Tveka inte att ta kontakt om du vill prata eller behöver ekonomiskt stöd. Du når oss per telefon, sms eller e-post. Ledande diakoniarbetare: Karin Salenius, 050 380 0867 eller karin.salenius@evl.fi. Diakoniarbetare: Viivi Suonto, 050 407 5165 eller viivi.suonto@evl.fi. Diakoniarbetare: André Troberg, 050 476 1331 eller andre.troberg@evl.fi. Träffa oss diakoniarbetare utan tidsbeställning. Vi finns på plats i Johanneskyrkan varje tisdag kl 12-14 och pratar gärna om både stort och smått med dig! Högbergsgatan 12.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Restriktionerna i korthet

I Solf, Replot och Kvevlax följer man liknande principer som i Korsholm fram till 31.1, vilket är så långt de nuvarande restriktionerna sträcker sig, men individuella skillnader förekommer så det lönar sig att följa med information på församlingarnas webbplatser och i annonsering.

Tio personer, utöver anställda, kan delta i gudstjänster. Men pastoral hänsyn kan tas och kyrkoherden har rätt att avgöra från fall till fall hur många som kan delta i förrättningar och gudstjänster.

Grupper för vuxna pauser till 31.1 i Korsholm.

För barn försöker man i Korsholm hitta alternativa lösningar, såsom verksamhet utomhus.

Strömmade gudstjänster sänds via Facebook och Youtube.

Inte minst gudstjänstlivet bekymrar Mats Björklund i coronatider: – Att säga ”ni får inte komma”, det är inte vår grej. FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

”Vi är sårbara som individer”

Inställda grupper och högst tio personer i gudstjänsten är den krassa verkligheten just nu. – Det vi kan göra, det gör vi, säger kyrkoherde Mats Björklund.

TEXT: ULRIKA HANSSON

KORSHOLM Nya restriktioner sver fram i och med det förvärrade coronaläget. Maximalt tio personer i gudstjänsten är rekommendationen, men då räknas anställda inte in, vilket underlättar en aning.

– En begränsning på tio är lågt för en församling. Men vi har övat på det här tidigare och är inte helt handfallna. Vi har haft som mål att det vi kan göra, det gör vi. Vi avslutar inget medvetet utan försöker hitta en väg som håller sig inom de riktlinjer vi fått, säger kyrkoherde **Mats Björklund** i Korsholms svenska församling.

I en kyrka finns alla möjligheter att hålla stort säkerhetsavstånd, men man försöker hålla begräns-

ningen på tio personer enligt rekommendationen.

– Vi försöker hjälpa till allt vi kan för att smittan inte ska spridas, vi har inget annat alternativ. Vi måste skydda oss själva; vi är sårbara som individer och som arbetsgemenskap.

Nu strömmas gudstjänsterna och kan hittas på Facebook och Youtube. I Korsholm riggas bandningsutrustningen upp igen, och för att inte behöva flytta utrustningen hålls gudstjänster endast i Gamla Vasa.

– Nöden har ingen lag. Det är mycket jobb med en strömning om man vill ha lite bättre kvalitet på den.

I början av januari, när intervjun görs, har man inte planerat att de-

la ut nattvard före 31.1, vilket är så långt de nuvarande restriktionerna sträcker sig.

– Vi måste fundera hur vi gör om restriktionerna förlängs.

Att dela ut nattvard till några få som deltar i kyrkan ser han också som lite problematiskt.

– Blir gemenskapen bara några få personers sak eller hela församlingens sak?

– Den dagen vi klarat av coronan kommer vi att behöva en djupgående teologisk diskussion om hur vi ser på församlingen när kärnan försvinner. Hur ser den teologi ut där nattvard inte firas på länge?

Verksamhet för barn flyttar utomhus

För barn försöker man hitta speciallösningar i Korsholms svenska församling.

– Dagklubben kommer att ha mycket verksamhet utomhus. Också barnkörerna flyttar utomhus för att kunna hålla igång. Vi måste ta det efterhand, beroende på väder, säger Mats Björklund.

Grupper för vuxna tar däremot en paus fram till sista januari.

– Det här slår speciellt mot dem som bor ensamma, eller inte har så lätt att ta sig ut. Det är enklare för dem som är i förvärvsarbete.

Växlande läge och humör

De anställda i församlingen får ständigt vara beredda att ställa om i sista minuten på grund av det växlande läget. Mats Björklund skulle ha installerats som kyrkoherde i januari, vilket nu blev inställt.

– Inte en enda jag pratat med tycker om det här. Men å andra sidan gråter vi inte över spilld mjölk. Det är mycket som skjuts fram, som kyrkoherdeinstallationen till exempel, så det är förstås inte roligt när uppgifter samlas på hög.

Det är främst gudstjänstlivet som bekymrar honom.

– Att säga ”ni får inte komma”, det är inte vår grej.

– Jag brukar kunna hålla humöret uppe, men det blir svårare för varje sväng som kommer. Nog tror jag vi klarar det här också, men jag tror att vi alla kommer att vara förändrade efter det här. Vi kommer inte att ta saker för givet och utgå från att allt ska fungera.

OBSERVERA

På grund av coronaläget och möjliga nya restriktioner kan de uppgifter som finns i församlingsannonseringen förändras. Var goda och kolla aktuella händelser och senaste nytt på församlingarnas webbsidor!

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Gudstjänst: sö 23.1 kl 11 i kyrkan. Rune Lindblom och Susanne Westerlund. Medverkar gör också Oskar Mitts och Linus Teirfolk på gitarr samt en sånggrupp. Gudstjänsten strömmas på Facebook och kan senare ses även på församlingens Youtube-kanal.

Gudstjänst: sö 30.1 kl 11 i kyrkan med Emilia Kontunen och Ann-Christine Nordqvist-Källström. Gudstjänsten strömmas på Facebook och kan senare ses också på församlingens Youtube-kanal.

KVEVLAX

Gudstjänst: sö 23.1 kl 10. Kass, Andrén. Strömmas på församlingens facebook-sida.

Mathjälpen: tis 25.1 och 1.2 kl. 10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312

Gudstjänst: sö 30.1 kl. 10. Vesterlund, Andrén. Strömmas på fb.

Kvevlax kyrkokörs årsmöte torsdag 27.1 kl 19 i församlingshemmet.

REPLLOT

Kvällsgudstjänst: med nattvardsmöjlighet i Replot sö 23.1 kl.18. Vesterlund, Lång. Streamas.

Gudstjänst: i Replot sö 30.1 kl.10. Berg, Wargh. Streamas.

Gudstjänst: med nattvardsmöjlighet i Björkö sö 30.1 kl. 12.30. Berg, Wargh.

SOLF Insamling och motion

Du hinner bidra till Audru kyrktak!

Insamlingen till Audru kyrktak fortgår, mera pengar behövs, varje euro är ren hjälp. Insamlingstillståndet är i kraft ännu till sista januari.

Vi försöker hjälpa den lilla församlingen Audru i Estland med byte av plattor på taket till den nästan 400-åriga kyrkan. Man fick för ändamålet 150 000 euro av estniska staten, men förväntas själva bidra med 15 000 euro. Därför är varje donation värdefull!

Av coronaskäl har man inte kunnat ordna konserter och dylikt för medelanskaffning. Från Solfs församling har vi hittills kunnat bidra

med drygt 8 000 euro tack vare intäkter från Lovisas missionsstuga, konsert med Church Hill Boys i november (som inbringade hisnande 3064,51 euro!) samt enskilda gåvor. Du kan ännu hjälpa till med inköpet av någon takplatta genom att göra en inbetalning **senast 31.1.2022!**

Konto: FI17 5670 7320 0386 26 med mottagare: Insamling för Audru kyrka. I meddelandefältet kan du skriva KYRKTAK. Insamlingstillstånd RA/2021/1415. Tack på förhand för ditt bidrag hälsar Solfs församling Estlandskommitté!

Motion & Mission

Nytt år och nya möjligheter! Hur många av oss har inte gett nyårslöfte om att året 2022 blir året då vi (äntligen) ska komma i form och dessutom göra goda gärningar?

På **måndagsmorgnarna kl. 9** har ni chansen att slå två flugor i en smäll och göra både och, och dessutom samtidigt! Då samlas en glad grupp motionärer tillsammans med Joanna Holm till en kort andakt utanför församlingshemmet i Solf och därefter traskar man iväg på en promenad (på ca en timme) tillsammans. Som gräddes på moset får man dessutom ge en slant till Finska missionssällskapet. Låter det inte som ett bra sätt att uppfylla sina löften?

REPLLOT Virtuellt

Förändringar i januari

Gudstjänsterna i Replot **23 januari kl. 18** och **30 januari kl. 10** streamas via Facebook. Efter Replotgudstjänsten 23 januari kl. 18 och efter Björkögudstjänsten 30 januari kl. 12.30 ges möjlighet till nattvard. Inget kyrkkaffe. Kansliet är öppet **tisdagar och fredagar kl. 12-15**.

KVEVLAX Kontakt

Behöver du prata?

Många av församlingens regelbundna samlingar och träffar är nu satta på paus pga det svåra coronaläget. Men församlingens anställda finns fortsättningsvis här för dig. Kontaktuppgifterna finns på vår hemsida. Församlingens präster Fredrik Kass (044 356 2310) och Ruth Vesterlund (044 546 2311) samt diakoniarbetare Nina Andrén (0440 462 312) finns till för samtal, stöd och hjälp. Det finns också möjlighet till enskild nattvard.

SOLF

Gudstjänst sö 23.1 kl 10 med Patrica Strömbäck och Heidi Lång. Gudstjänsten direktsänds på församlingens Facebook-sida.

Motion för mission må 24.1 kl 9. Samling utanför församlingshemmet för kort andakt och gemensam promenad med Joanna Holm.

Gudstjänst sö 30.1 kl 10 med Patrica Strömbäck och Heidi Lång. Direktsänds på församlingens Facebook-sida.

Motion för mission må 31.1 kl 9. Samling utanför församlingshemmet för kort andakt och gemensam promenad med Joanna Holm.

OM restriktionerna tillåter:

Föräldra-barnträff ti 1.2 i församlingshemmet. Drop-in från 9.30. Lek, frukost och klapp- och klangsånger under ledning av Joanna Holm och Sanna Huhta.

Chill på vinden on 2.2 kl 14.30 på prästgårdsvinden. Lek, spel, pyssel och andakt för barn i åk 4-6. Ledare Olof Jern.

BERGÖ

Sö 23.1 kl. 14: Gudstjänst. Isaksson, Lax.

Sö 30.1 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Lax.

Vi följer de aktuella myndighetsrekommendationerna och begränsar deltagarantalet i gudstjänster och samlingar till 10 personer.

MALAX

Sö 23.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, med max 10 personer. Strömmas via Malax-TV och YouTube.

Sö 30.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, med max 10 personer. Strömmas via Malax-TV och YouTube.

PETALAX

Sö 23.1 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Lax.

Sö 30.1 kl. 12: Gudstjänst. Englund, Lax.

Vi följer de aktuella myndighetsrekommendationerna och begränsar deltagarantalet i gudstjänster och samlingar till 10 personer.

KORSHOLM Böcker

Andlig fördjupning

Begränsningarna blir allt fler och nyheterna basunerar ut att vi ska hållas hemma och helst inte umgås med någon. Vad passar då bättre i dessa tider än att dyka ner i litteraturens förunderliga värld?

Då övrig verksamhet är på sparlåga är det äntligen tid för andlig fördjupning. Kyrkoherde Mats Björklund rekommenderar bl.a. följande böcker: Martin Lönnebo och då särskilt böckerna *Frälsarkransen* och *Van Goghs rum: människans mögnad*, Peter Halldorf: *Att älska sin nästas kyrka som sin egen* och *Hädanefter blir vägen väglös*, eller varför inte John Vikströms nyaste bok *Det handlar om frihet*. Alla dessa mästerverk finns dessutom att gratis låna på närmaste bibliotek! Vi önskar er många fina, minnesvärda och spännande stunder tillsammans med (exempelvis) dessa böcker år 2022!

KOLUMNEN

FREDRIK KASS

Vi behöver fortsätta drömma

NOG ÄR det väl för konstigt att vi går in i ett nytt år och att det är värre än någonsin. Ja, ni vet vad jag talar om. Nåja, på det sättet är det inte värre i och med att vi vet mera än i början och vi har fått hjälpmedel mot svårt insjuknande. Hjälpmedel för oss själva och för andra.

FÖR ALLA aktörer som planerar verksamhet oberoende om det är ideellt eller kommersiellt så är det en ytterst svår tid. Alla företagare som kämpar för att få det att gå ihop och funderar vad som är möjligt att satsa på. Alla föreningar som funderar på vad man kan göra eller inte kan göra. Och framför allt hur man kan göra det tryggt. Och alla församlingar vars grupper, körer, samlingar och träffar blir inhiherade. Gudstjänsterna flyttar ut på nätet igen. Hur blir det om en månad? Ingen vet. Frustrerande, men på något sätt har man också blivit van.

»Jag tänker drömma om att nya gemenskaper ska bildas.«

HELST SKULLE vi ju vilja tänka, prata och skriva om något annat men coronan fortsätter att styra en hel del i vår vardag. Vare sig vi vill det eller inte. Samtidigt så skulle jag vilja börja trotsa. Inte så att vi fattar beslut som gör att viruset sprider sig mera, men trotsa på ett sådant sätt att vi börjar återta det som vi har förlorat under den här tiden. Och då tänker jag på möjligheten att drömma. Möjligheten att visionera. Eftersom det har varit så svårt att göra upp planer under de senaste två åren så har drömdelen blivit lite slö, åtminstone hos mig. Så jag tänker drömma om att nya gemenskaper ska bildas. Gemenskaper som knyter samman människor till Gud och till varandra. Jag drömmer om att vi som församling ska vara en del av detta. Vad drömmer du om?

Fredrik Kass är kyrkoherde i Kvevlax församling.

Från vänster
Elisabeth
Ström, Sanna
Huhta och
Joanna Holm.
FOTO: SUSANN
NABB-VORNANEN

Hur gick det sen?

Hur har det känts att vara ny på jobbet, blev det som man tänkt sig? Vad var svårt, vad var roligt? Tre nyanställda i Solfs församling berättar om sina erfarenheter.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SOLF I augusti anställdes **Joanna Holm** som tf diakoniarbetare och **Sanna Huhta** som dagklubbsbiträde i Solfs församling. I november anställdes också **Elisabeth Ström** som tf barnledare. Blev jobbet som de tänkt sig?

Elisabeth Ström, tf barnledare

Elisabeth Ström har de senaste femton åren jobbat hemma på jordbruket. Innan dess jobbade hon elva år som dagklubbsledare i Korsholms svenska församling.

– Jag halkar alltid in på klubbarna i något skede. Det är roligt att jobba med det jag har utbildning för. Och

så är det roligt med arbetskamrater!

– Jobbet har varit riktigt bra hittills. Dagklubbarnen är så spontana, och jag fascineras av hur snabbt de accepterar en ny människa. De är trygga i sig själva.

Efter den långa pausen har hon fått fräscha upp minnet med vissa saker.

– Jag har fått fundera på hur fyra-åringar fungerar och vad de behöver. Men de är sig lika fortfarande. De behöver lek, rutiner och utevistelse.

Restriktionerna ställer till det en del också i dagklubben.

– Vi har senarelagt starten och börjar 17.1. Vi är under tio perso-

ner så vi kan ordna verksamhet. Vi följer rekommendationerna, håller oss till vår grupp och är ute mycket. Vi har också hela församlingshemmet för oss själva.

Sanna Huhta, dagklubbsbiträde

– Jag har trivts bra! Jag har inte erfarenhet av att jobba med barn, så jag har varit öppen för allt. Det är roligt att få jobba med barn.

Sanna Huhta hade inte några speciella förväntningar på jobbet.

– Barnen har tagit emot mig så fint!

Hon harsjälven fyraåring hemma, men upplever inte att det blir utmanande med barn hemma och borta.

– Jag märker att dagklubbarnen har samma intressen som min fyraåring.

Hon har uppskattat alla former av verksamhet.

– Vi har haft roligt alla klubbdag! Vi hittar på allt möjligt, bakar och åker pulka. Jag har åkt själv också, det tycker jag om, säger hon.

Joanna Holm, tf diakoniarbetare

– Jobbet har varit väldigt givande, tycker jag.

Joanna Holm sköter tre grupper regelbundet: pensionärsträffar, motion och mission samt föräldrabarngruppen.

– Jag är lärare till utbildningen så det känns inte svårt att hoppa in och leda olika slags grupper.

Under hösten ordnades också en kvinnofrukost och födelsedagsfirande för 75- och 80-åringar i församlingen.

– Det var ganska mycket på mitt bord under hösten. Kring jul har jag haft mer klientkontakter, och det känns roligt att kunna fokusera mer på den biten.

Många bland personalen i Solfs församling är nya.

– Det kan vara svårt att veta vem man ska fråga, men alla här är så hjälpsamma, och så har vi bra kontakt med de andra diakoniarbetarna i Korsholm.

På grund av coronarestriktioner görs inga spontana hembesök just nu, i stället blir det mer telefonsamtal.

– Man får alltid ta kontakt och också träffa mig om det behövs.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Svårt få ledare till barn-grupperna

Utmaningen för styrgruppen för barn och familj är att hitta ledare för gruppverksamheten för de olika ålderskategorierna. Gruppens ordförande Ulla-Brita Wikström hoppas ha en lösning under våren.

TEXT: JOHAN SANDBERG

NYKARLEBY Det åldersspann som omfattas av styrgruppen är barn från noll till tretton år.

– Det är ett ganska spretigt åldersspann. Under det senaste året har vi i olika repri-ser sökt med ljus och lykta efter barnleda-re utan att hitta någon, säger Wikström.

För dagklubbarna har församlingen led-are, men till de övriga grupperna, till exem-pel för juniorgrupper, är de svåra att hitta.

– Men jag förstår varför. De här timmar-na är inte särskilt attraktiva. Därför måste vi tänka om hur vi organiserar de här tjäns-terna i församlingen. För att ha en attraktiv tjänst måste man erbjuda en lön som går att leva på. Det förutsätter en heltidstjänst.

Planen är att församlingen under våren ska se över helheten och hur den ska or-ganiseras.

– Det är klart att det inte bara handlar om ett behov. Realiteterna kommer snabbt emot. Frågan är vad vi har för pengar att röra oss med.

Vad är behovet?

– En tjänst som ledare för barnverksam-heten med ansvar för hela åldersspannet upp till tretton i hela församlingen. Jag tän-ker mig till exempel att klubbar som avslu-tar verksamheten redan i maj kunde fort-

Ulla-Brita Wikström med barn-barnen Iris och Elvira Forsblom.
FOTO: PRIVAT

sätta in i juni. De äldre barnen är ju i en sårbar situation då skolan slutat och har kanske inget att göra medan föräldrarna fortfarande jobbar. Det skulle vara viktigt att församlingen erbjöd fostrande och sys-selsättande alternativ åt barnen när övrig verksamhet ligger nere.

Församlingens barnläger på sportlovet och sommaren har varit väldigt populära.

– Det visar ju att det finns ett behov av organiserad verksamhet för barn då de är lediga.

Var ta pengarna?

– Vi måste se över vad vi nu betalar för alla snuttjobben. Kan vi baka ihop allt det till en attraktiv tjänst kan vi lösa det. Men det är hårt på lönesidan, det vet jag.

Men målgruppen är viktig, anser hon.
– Vi får inte tappa den. Speciellt de lite

äldre barnen, tio- till trettonåringarna. Det får inte bli ett uppehåll före konfirmatio-nen där församlingen inte har något att er-bjuda. Här står vi inför en viktig utmaning.

Förutom i styrgruppen sitter Ulla-Brita Wikström också med i både kyrkofullmäk-tige och i -rådet. Av de tre bitarna upple-ver hon styrgruppen som det mest givan-de. Barnen är en hjärtefråga.

– Jag har i princip alltid jobbat med barn, både inom skolsektorn och inom försam-lingen när jag slutade yrkeslivet. Det är en stimulerade grej att fundera på, säger den pensionerade rektorn.

Själv har hon fostrats in i församlings-verksamhet med början från söndagssko-la, junior och ungdomsarbetet.

– Jag skulle gärna vara med i en bibel-diskussionsgrupp, men någon sådan har jag inte hittat.

»Det är hårt på löne-sidan.«

OBSERVERA

På grund av coronaläget och möjliga nya restriktioner kan de uppgifter som finns i församlingsannonseringen förändras. Var goda och kolla aktuella händelser och senaste nytt på församlingarnas webbsidor!

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

SÖ 23.1 kl. 12.00: Virtuellt gudstjänst från Jakobstads kyrka, Edman, Borgmästars. Johan Sandbergs gudstjänstgrupp. Sänds via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi.

TI 25.1 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

SÖ 30.1 kl. 12.00: Virtuellt gudstjänst från Jakobstads kyrka, Edman, Borgmästars. Maria Salos gudstjänstgrupp. Sänds via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi.

TI 1.2 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Sista anmälningssdag till Tonårsföldrakurs är 31.1.2022 via länk på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

Diakonins telefonjour: må-ti, to-fr kl. 9-11.

KRONOBY

Sö 23.1 kl 10.00 Mässa med kyrkoherdeinstallation: (strömmas, tvåspråkig) i Kronoby kyrka, biskop Bo-Göran Åstrand, Wallis, Kavilo, Komulainen, Borgmästars, Lönnquist, Robert Slotte trumpet, dubbelkvartett.

Sö 30.1 kl 18.00 Taizémässa: i Kronoby fh. Kavilo, Borgmästars, Malin Storbjörk m.fl.

TERJÄRV

Sö 30.1 kl 10.00 Mässa: Terjärv fh, Saitajoki, Borgmästars.

NEDERVETIL

Sö 30.1 kl 10.00 Mässa: Nedervetil fh, Kavilo, Smedjebacka.

LARSMO

Gudstjänsterna och högmässorna förrättas under perioden 3-31.1.2022 endast som strömmade gudstjänster. Gudstjänsterna strömmas via YouTube kanalen Larsmo församling live.

Sö 23.1 kl. 10 Högmässa via YouTube: Lassila, Wiklund, sång Lars-Victor Öst. Från ca kl. 11 är kyrkan öppen för nattvard i små grupper

Sö 30.1 kl. 10 Gudstjänst via YouTube: Sjöblom, Wiklund.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 23.1 kl 10 Bildströmmad gudstjänst: fr S:ta Birgitta kyrka, Östman, Edman, Ringvall. Kan ses på församlingens Youtubekanal

Sö 30.1 kl 10 Bildströmmad gudstjänst: fr Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist, Ringwall. Kan ses på församlingens Youtubekanal

Grupper och samlingar

Sö 23.1 kl 10 Söndagsskola: Jeppo fh, därefter varje sö utom vid fam.gtj.

Fr 28.1 kl 10 Små och stora: Jeppo fh, därefter varje fredag

PEDERSÖRE Öppna kyrkor

Bön och ljusständning i kyrkorna

I Pedersöre strömmas en gudstjänst varje söndag från en av församlingens kyrkor, men de andra kyrkorna är också öppna en stund för bön och ljusständning. En präst finns på plats och vi håller maxantalet 10 personer i gården inne i kyrkan. Välkommen att besöka kyrkan för en stilla stund om du känner att du behöver det!

Ta gärna kontakt med någon av församlingens anställda om du har förbönsämnen eller önskar enskild nattvard. Kontaktuppgifter till anställda, samt klockslag för bön- och ljusständningstillfällen finns på församlingens webbsida.

JAKOBSTAD Markus

Virtuell introduktion till Den stora berättelsen

Söndag 23.1 kl 19 Virtuell introduktionskväll till Den stora berättelsen. En vandring genom Markusevangeliet. En åttadelad serie för smågrupper (se nästa sida). Prosten Boris Salo och kaplan Jan-Gustav Björk berättar hur du tillsammans med andra i en grupp kan studera Markusevangeliet under coronarestriktioner. Kvällen innehåller både materialintroduktion och praktiska tips. Anmälan till jan-gustav.bjork@evl.fi. Meddela e-mailadress och telefonnummer så får du en länk med vilken du kan ansluta till introduktionskvällen.

Sö 30.1 kl 14 Valmöte: Pensala bönehus, André Djupsjöbacka medv.

- kl 18 Ekumenisk bibeltimme: Hirvax baptist-kyrka

I januari hålls endast strömmade gudstjänster.

Högst 10 personer medverkar. De fysiska evenemangen hålls om coronarestriktionerna tillåter. Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan!

www.nykarlebyforsamling.fi

PEDERSÖRE

Sö 23.1 kl 10. Gudstjänst strömmas: Purmo kyrka. Portin, Ellfolk-Lasén, Pandey

- kl 10. Bön och ljusständning: Esse kyrka. Salo

- kl 18. Bön och ljusständning: Pedersöre kyrka. Anderssén-Löf

Sö 30.1 kl 10. Gudstjänst strömmas: Esse kyrka. Salo, Ellfolk-Lasén, Malmsten-Ahlsved, Jonas & the Singers

- kl 18. Bön och ljusständning: Purmo kyrka. Portin

- kl 10. Bön och ljusständning: Pedersöre kyrka.

Anderssén-Löf

Minior och junior, familjeklubbar, ungdomssamlingar planerar vi starta v. 4.

Den stora berättelsen. En vandring genom Markusevangeliet: En åttadelad serie för smågrupper – i familjen, per Teams och i samtalsgrupper enligt vad rådande restriktioner tillåter. För mera info se församlingens webbsida.

KOLUMNEN

MALENA VESTERNÄS

Ett nytt år

DET ÄR EN speciell känsla att avsluta det gamla året och gå in i ett helt nytt år. Kanske har du liksom jag köpt en ny kalender som bara väntar på att fyllas med anteckningar och planer? Kanske hör du till dem som ger nyårsloften? Det är så mycket som ryms in under ett levnadsår. Glädjeämnen, nya upptäckter och upplevelser, insikter, sorger och motgångar.

Medan vissa saker stannar kvar i minnet är det skönt att få lämna bakom sig det som inte blev som man ville eller tänkte. Livet är ju sådant att det sällan blir så som vi planerar. Det kan ändå bli bra och vi får gå in i det nya året med ny förtröstan, nytt hopp och nytt mod. I Hebreerbrevet 13:8 läser vi "Jesus Kristus är densamme i går, i dag och i evighet." I vår ständigt föränderliga tid är det skönt att det finns något bestående att falla tillbaka på.

SOM DIAKONIARBETARE möter jag många människor i olika åldrar och livssituationer. Från de minsta som kommer med sina mammor eller pappor till församlingens föräldra-barngrupper till de äldre som jag hälsar på och träffar i olika sammanhang. Det är mycket som skiljer oss människor från varandra men ännu

mer som förenar oss. Det är väldigt givande att få umgås med de äldre. Deras vassa kanter har slipats ner och de är ofta ödmjuka och fulla av livsvisdom och erfarenheter.

Alla behöver vi gemenskap med andra samt någon som ser oss och bekräftar oss. Under livets gång får vi våra sprickor och blir lite kantstötta. Just som de kantstötta människor vi är får vi finnas till för varandra och dela varandras glädje och sorger. Gud kan använda våra sprickor och bygga upp något fint och användbart av dem.

»Gud kan använda våra sprickor.«

UNDER HÖSTEN samlades diakoniarbetarna i Borgå stift till Forumdagar. Tanken var att vi skulle samlas i Tammerfors, men pandemin gjorde att evenemanget fick ordnas på distans på webben. Vi fick bland flera andra föreläsare möta Jonas Helgesson från Sverige. Han avslutade sitt inspirerande tal till oss med uppmaningen att börja på med det vi vill göra och att Gud kommer att möta oss halvvägs. Det vill jag ge vidare till dig idag. Räkna med Herren då du går in i det nya året!

Malena Vesternäs är tf diakoniarbetare i Nykarleby.

Boris Salo har tillsammans med Larsmo När-TV spelat in åtta avsnitt om Markusevangeliet avsedda för samtal inom smågrupper.

Tiden inne satsa på smågrupper

Då pandemin sköt upp en inplanerad kurs valde Boris Salo att spela in kursen i stället. Nu får flera församlingar glädje av den.

TEX OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

LARSMO Den stora berättelsen. En vandring genom Markusevangeliet var tänkt som en kurs i Larsmo och Karleby församlingar i vår. Men då coronaläget inte tillåter några större samlingar blev det att tänka om.

I stället för att hålla kursen har Boris Salo föreläst för Larsmo När-TV:s kameror. Resultatet är åtta inspelade 45 minuters avsnitt.

– Jag fick inte frid över att skjuta upp kursen och när jag förberedde en predikan kom jag att tänka på mitt studiebesök i Sydkorea på nittio-talet. Jag besökte

»Vi upplever inget militärt hot, men nog ett virushot.«

världens största församling med en miljon medlemmar och jag deltog i en samling på Seouls olympiska stadion tillsammans med 50 000 smågruppsledare.

Församlingen i Sydkorea är uppbyggd så att alla medlemmar hör till en mindre grupp.

– Orsaken är att församlingen skulle överleva vid den händelse att Nordkorea skulle ockupera landet och förhindra all normal församlingsverksamhet. Det är lite samma sak som vi upplever nu. Vi upplever inget militärt hot, men nog ett virushot.

Boris Salo ser nu att smågrupperna har en viktig funktion att fylla.

– Smågrupperna har sitt värde oberoende, men just nu skulle de vara viktigare än annars. Är det inte församlingens kallelse just nu att satsa på smågrupper där människor får mötas och hjälpa varandra framåt, frågar han sig.

Markusevangeliet består av sexton kapitel och han går igenom två kapitel per inspelat avsnitt. Att läsa – eller som Boris Salo enligt judisk tradition – berätta texten tar femton minuter. På det följer en trettio minuters kommentar.

– På en halvtimme hinner jag inte med

något uttömmande. Tanken är att man ska se programmet i smågrupper och diskutera det. Upplägget är att man före eller under gruppsamlingen läser två kapitel ur kursboken *Den stora berättelsen*, ser på inspelningen och slutligen samtalar om de frågor som finns i boken.

De åtta programavsnitten sänds först varje onsdag med början den här veckan på Larsmo När-TV:s kanal. Dagen efter finns de tillgängliga på Vibosas Youtubekanal. Länk till programmen finns på vibosa.fi och till exempel på pedersoreforsamling.fi.

– Församlingarna inom prosteriet uppmanar nu folk att meddela om sitt intresse att delta i en grupp och om man har en grupp.

Hur stora ska grupperna vara?

– I normala fall är sex-åtta personer en idealisk storlek. Men nu måste grupperna vara mindre, för vi ska agera ansvarsfullt och följa myndigheternas anvisningar och rekommendationer. Man kan kanske börja inom familjen tills restriktionerna lättar.

– Vi får komma ihåg att Jesus har sagt att där två eller tre är samlade i hans namn så är han mitt ibland dem.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Hon utmanar gärna sig själv

– Det är bra att det också är någon yngre med! säger Diana Lillhannus. Hon är yngst i församlingsrådet i Kristinestads svenska församling.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD Till vardags jobbar **Diana Lillhannus** som projektingenjör vid ABB i Vasa. I praktiken innebär det att hon sköter hårdvarudesign på kontrollsystem till kraftverk. Hon trivs bra, även om branschen inte är någonting hon drömt om sedan barnsben.

– Det var mer av en slump att jag hamnade in på det. Men det är en bred utbildning, och man kan göra väldigt mycket med den.

Före studierna till elingenjör tog hon ett mellanår och ryckte in i armén.

– Det har alltid varit något jag har sneglat på. Jag är uppvuxen med två äldre bröder, så det blev ofta så att det som de gjorde ville jag också göra.

En av erfarenheterna från månaderna i armén var att det är nyttigt att gå utanför sin bekvämlighetszon.

– Jag tycker alltid att det är bra att utmana sig själv med och vara med i situationer där man inte känner någon från tidigare. Du tvingas vara med folk som du inte normalt skulle umgås med, och måste hitta en kontakt med dem till så att du kan utföra de uppgifter som krävs.

Församlingsaktiv på olika vis

Diana Lillhannus beskriver sig som jämnglad och nöjd till sin personlighet.

– Det är en tacksam egenskap – det är inte så illa att vara nöjd. Jag tänker ofta: ”Det fixar sig!” Det är sällan jag tycker att något är jättedåligt.

Kontakt med församlingen fick hon redan som barn i söndagsskolan hemma i Lappfjärd. Senare blev det barn- och ungdomsläger, hjälpledarutbildning och engagemang i ungdomsarbetet.

– Vår ungdomsarbete Jeanette är nog den största orsaken till att jag är så aktiv.

– När det har behövts hjälp med något i församlingen har jag alltid gärna ställt upp, säger Diana Lillhannus.

FOTO: PRIVAT

Diana Lillhannus

Kommer från: Perus, Kristinestad. Bor i Vasa.

Familj: fästman.

Jobbar som: projektingenjör vid ABB.

Sysslar på fritiden med: gymträning, musik, församlingsrådsmedlem i Kristinestad.

Längtar efter: att kunna boka in och delta i olika evenemang igen.

Hon ser dem som vill engagera sig och uppmuntrar dem.

Att ställa upp i församlingsrådet känndes naturligt, och hon blev invald år 2018.

– Det är bra att det också är någon yngre med! konstaterar hon.

Hur ser du på arbetet i församlingsrådet?

– Det är ett stort ansvar. Jag hade blivit informerad om vad det innebär men blev ändå överraskad över hur mycket man har att säga till om.

– Ibland kan jag undra: Ska det här verkligen ligga på mitt bord? Men det är också väldigt lärorikt och gör mig ödmjuk över allt det arbete som görs i församlingarna.

Man kämpar nog med små resurser och liten personal.

Musiken sätter stämningen

Musiken är en viktig hobby för Diana Lillhannus, även om solosången numera får stå tillbaka.

– Idag sjunger jag nästan enbart i kyrkliga sammanhang. Jag har kommit fram till att jag inte trivs så värst bra i centrum.

När man sjunger i kyrkan eller församlingen sätter man mera en stämning, säger hon.

– Via sången kan jag kanske inleda en predikan, eller fortsätta att berätta något. Det handlar inte så mycket om mig själv.

»Jag tänker ofta: Det fixar sig!«

OBSERVERA

På grund av coronaläget och möjliga nya restriktioner kan de uppgifter som finns i församlingsannonseringen förändras. Var goda och kolla aktuella händelser och senaste nytt på församlingarnas webbsidor!

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Fr. 21.1 och 28.1. kl. 8.30–9.00: Matutdelning vid församlingshemmet.

Sö. 23.1. och 30.1: Gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Granholm.

Obs. max 10 deltagare/samling t.o.m. 31.1 (avvikelse kan ske på överenskommelse med kyrkoherden). Vi öppnar gärna kyrkan för dej om du vill komma in, utöver dessa utannonserade tider! Ta kontakt så ordnar vi det!

Tack för alla bidrag till julhjälpen som inbringade 4100 €! Tack även för allt stöd till Baltikumvännerna och till våra missionärer under det gångna året!

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Lö 22.1 kl. 18: Helgmålsbön sänds via församlingens You Tube-kanal.

Sö 23.1 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka, sänds via församlingens You Tube-kanal. Engström, Martikainen.

On 26.1 kl. 08.45: Morgonbön i Krs kyrka. Norrback.

Lö 27.1 kl. 18: Helgmålsbön sänds via församlingens You Tube-kanal.

PETALAX-BERGÖ Restriktioner

Begränsat deltagarantal

Vi följer de aktuella myndighetsrekommendationerna med anledning av covid-19 och begränsar deltagarantalet i gudstjänster och samlingar till 10 personer. Rekommendationen gäller också jordfästningar och andra förrättningar, men av pastoral skäl kan kyrkoherden besluta om avvikelser från begränsningarna av deltagarantal.

Vi avvaktar med terminsstart för kyrkokören, familjeklubben, miniörerna och juniörerna. Syföreringen har uppehåll tills vidare.

KORSNÄS Grupper

Vårstart

Gruppstarterna sker som planerat ifall det inte kommit nya restriktioner.

1.2 Start för **Liten&Stor** (f.d. föräldrabarn) i församlingshemmet kl. 10–12.

1.2 Terminsstart för **miniörer**, åk 1–3 i Taklax bykyrka kl. 14–16.

2.2 Terminsstart för **miniörer (loungar)** i Molpe bykyrka kl. 13–15.

3.2 Terminsstart för **juniörer (vargungar)** i församlingshemmet i Korsnäs kl. 14–16

6.2 Terminsstart för **söndagsskolan** i Korsnäs församlingshem kl. 11.

6.2 Kyndelsmässodagens **familjegudstjänst**. Barngrupp medverkar med sång. Utdelning av dophjärtan och De yngstas Bibel till de som döpts under 2020 till 2021.

NÄRPES Sticka

Dopsockor

Nu ska vi i Närpes församling börja dela ut dopsockor åt alla barn som döps in i församlingssamfundet. Det här är en fin tradition som redan finns på många håll i stiftet.

Vem som helst som tycker om att sticka kan vara med: syföreningar, marhaföreningar, grupper, eller så stickar man helt själv. Mönstret är den kända "tågsockan". Mönstret finns på nätet. Du kan också få det genom att ta kontakt med diakon Kristina Örn, 040-711 7685. Välkommen med i dopsocksprojektet!

Sockorna på bilden är stickade av Carita Pellfolk och Gunnel Hannus.

Sö 30.1 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka, sänds som ljudfil. Norrback, Martikainen.

Ti 1.2. kl. 18: Bibelstudium med Håkan Salo i Krs förs. hem.

Ti 1.2 kl. 19: SLEF:s avdelning i Krs-Tjock årsmöte i Krs förs.hem.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Sö. 23.1 kl. 12: Televiserad gudstjänst från Närpes kyrka. Marcus Jakobsson, pred. och Tom Ingvesgård, lit. Kantorer Kristiina Heikkilä och Jan-Ola Granholm.

Sö. 30.1 kl. 12: Televiserad gudstjänst från Närpes kyrka. Ulf Sundqvist, pred. och Ann-Mari Audas-Willman, lit. Kantorer Gerd Lindén-Liljehage och Jan-Ola Granholm.

Musik på Instagram fredagar.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö 23.1 kl. 14: Gudstjänst. Isaksson, Lax.

Sö 30.1 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Lax.

Vi följer de aktuella myndighetsrekommendationerna och begränsar deltagarantalet i gudstjänster och samlingar till 10 personer.

MALAX

Sö 23.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, med max 10 personer. Strömmas via Malax-TV och YouTube.

Sö 30.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, med max 10 personer. Strömmas via Malax-TV och YouTube.

PETALAX

Sö 23.1 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Lax.

Sö 30.1 kl. 12: Gudstjänst. Englund, Lax.

Vi följer de aktuella myndighetsrekommendationerna och begränsar deltagarantalet i gudstjänster och samlingar till 10 personer.

KRISTINESTAD Bön

Helgmålsbön

Församlingen sänder helgmålsbön via församlingens YouTube-kanal **varje lördag kl. 18** tillsvidare.

Andakten filmas på förhand av olika anställda.

KOLUMNEN

ULF SUNDQVIST

Goda förebilder

VEM FIRAR ni den 19 januari? Bortsett från de som har födelsedag så kan 19 januari firas som biskop Henriks minnesdag. Något som inte ofta noteras i vår tid. Men är inte det som det borde vara? Reformationen rensade ju bort alla helgon och rättade till allt som var fel, eller?

Jag kan på kort tid komma på åtminstone nio tillfällen under året med anknytning till olika helgon. Allt från alla helgons dag, midsommardagen (Johannes döparen) och apostladagen till, faktiskt, Lucia. Helgonen försvann aldrig – de fick bara en mer blygsam profil. Augsburgska bekännelsen säger: "Vi kan offentligt minnas de heliga, så att vi var och en enligt vår egen kallelse lär oss att följa deras tro och goda gärningar."

Helgon är något som det är allt för lätt att göra sig lustig över. Ta Nikolaus av Myra, som är skyddshelgon för barn, tunnbindare, seglare, fiskare, handelsmän, orättfärdigt anklagade, ångerfulla tjuvar, apotekare, bågskyttar, panthandlare, Amsterdam, Grekland, Ryssland och en del annat. Mycket av detta har direkt anknytning till hans liv, men med så mycket för ett helgon blir det lätt lustigt. Philip Romolo Neri är för övrigt skyddshelgon för bland annat skratt, humor och glädje!

MEN OM vi tänker efter ... Idén med helgon är inte bara något otroligt viktigt utan också absolut nödvändigt. Helgon eller andra personer är exempel för människor runt omkring sig. Vad man än säger i övrigt så gjorde vissa personer något som fick människor att tala om dem i hundratals år.

»Tänk efter, vilka personer har du i ditt liv som fick dig att göra något gott?«

Ta en liten paus. Tänk efter, vilka personer har du i ditt liv som fick dig att göra något gott eller att vilja göra det de gjorde? Jag vågar säga att vi alla har personer som har haft en roll att forma oss. I Bibeln möter vi personer som visar oss rätt både med det som de gör rätt och det de gör fel.

Vi behöver alla någon gång personer som kan visa rätt väg i livet för oss. Var och en av oss har också en uppgift att visa det goda vi har inom oss åt andra. För var och en av oss har en gåva som kan hjälpa någon som behöver oss. Vi bör alla vara goda förebilder.

Ulf Sundqvist är kaplan i Pörtoms kapellförsamling.

Korsnäs församlings buss fick ny inredning i juletid. FOTON: PRIVAT

Jul på hjul

I Korsnäs drog församlingsarbetarna ut på fyra hjul med julens budskap. Skolor, äldreboende och Kårkulla fick besök av den glada julfussen under advent.

TEXT: **ANNIKA LUMME**

KORSNÄS Korsnäs församling satte i år på att göra julfudskapet på ett lite annorlunda sätt. Församlingen är så lyckligt lottad att den äger en buss, och den inredde vi med fokus på jultemat.

Änglarna tog plats längst bak i bussen. Josef och Maria och krubban placerades i mitten, med herdarna och vise män framför.

Det behövdes en hel del rekvisita: hö, mycket mjuk ståltråd, silvertejp, tyg, ljusslingor och batteridrivna ljus för att få den rätta julkänslan. En hel del fantasi och ar-

betsglädje krävdes också!

Vi hade tur eftersom vi från tidigare hade både en uppstoppad ko, får och en åsna i församlingen.

Själva klädde vi ut oss till Josef och Maria. En ängel och en vis man behövdes också. Den vise mannen fick också ta ansvaret för rattande, service och uppvärmning av bussen.

»Änglarna tog plats längst bak i bussen.«

På skylten stod det Betlehem

En del blickar följde oss nog då vi körde fram, med änglar hängande i de upplysta fönstren och en vis man vid ratten i sin fina skrud. På skylten frampå bussen stod det förstås "Betlehem".

Vi besökte alla lågstudier och förskolor, Kårkulla samt äldreboende i Korsnäs. Överallt fick vi ett glatt och positivt bemötande.

Maria berättade julens händelser

Inne i bussen fick åskådarna sätta sig ner i främre delen av bussen. Sedan berättades julens händelser fritt av Maria, medan Josef och den vise mannen flikade in sina kommentarer. Ängeln skötte musiken i framsätet, och alla sjöng ivrigt med i "Nu tändas tusen juleljus".

Efter att barnen sedan fått röra sig bakåt i bussen och titta närmare på djur och övrigt blev det frågesport utanför bussen.

Frågorna rörde julevangeliet, men barnen fick också svara på

frågan vem de tror att Gud älskar: Är det bara de snälla, de som delar med sig av sitt godis, eller älskar Gud också dem som är dumma ibland och som gör fel?

Förvånansvärt var att barnen hade god koll på det. Gud älskar alla! Men Gud vill att vi ska vara goda mot varandra.

I rollerna:

Visman kyrkoherde Janne Heikkilä
Maria ungdomsarbetsledare Annika Lumme

Josef Ing-Britt Hoffman

Ängel kantor Deseré Granholm

Skribenten Annika Lumme är ungdomsarbetsledare i Korsnäs församling.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Molly bor på Granlunda gård, med femton hästar, tre katter och en hund.

Molly älskar att sjunga

I maj i fjol vann åttaåriga Molly Anderson sångtävlingen Vokalisten på Åland. – Jag vill bara sjunga! säger hon.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JOMALA I maj ifjol deltog åttaåriga Molly Anderson från Västansunda i sångtävlingen Vokalisten – och vann inte bara sin egen åldersklass utan hela tävlingen. Hon blev årets vokalist med jurymotiveringen ”blivande popstjärna”.

Hennes mamma Caroline berättar att Molly började sjunga genast när hon började prata, och att hon innan hon tävlade i Vokalisten bara sjöng och dansade genom att ta efter andra artister på Youtube.

Var det första gången du sjöng i en sångtävling?

– Ja! Men jag har sjungit i kör, i barnkö-

ren Kvinten i Jomala församling. Jag har också varit och testat vid musikinstitutet, men det tyckte jag var tråkigt, säger Molly.

Har du alltid sjungit, så länge du minns?

– Ja, alltid, sen jag var liten!

Sjunger din mamma och pappa också?

– Ja, här hemma brukar de mumla lite. Men inte så att de sjunger. Min lillasyster Saga sjunger också här hemma.

Blev du förvånad när du fick höra att du vunnit hela tävlingen?

– Jo! Och när jag skulle gå tillbaka på scen var jag bara: Å nej!

Jag har själv sjungit en del i kör, men när jag ska uppträda ensam blir jag jättenervös och rösten börjar darra. Blir du

någonsin nervös när du ska uppträda?

– Jag vill bara sjunga, hela tiden! Jag är inte nervös. För någon månad sedan var jag och sjöng hos Lill Lindfors dotter Petronella Wester, hon höll i en luciagala och jag var där och sjöng. Det gick bra.

Har du haft många uppträdanden sedan du vann?

– Ja, fullt upp! Jag skulle uppträda på Alandica med kören, men nu under coronatider så blir det inte så. Det kommer skjutas upp till augusti.

Har du funderat på att skaffa en sånglärare?

– Nej, inte så mycket. Jag fortsätter som det är!

Vad har varit skojigast med att vinna tävlingen?

– Det är nog att jag får fortsätta uppträda och sjunga mer.

Har du en plan eller dröm om hur långt du skulle vilja nå med ditt sjungande?

– Jag skulle vilja vara med i Voice. Jag skulle vilja bli artist och åka på turné när jag blir stor.

Molly Anderson

Åtta år, fyller nio i maj. Går i tvåan.

Bor på Västansunda byaväg på en gård som heter Granlunda gård.

Familj: Mamma, pappa och lillasyster Saga.

Djur på gården: ”Vi har femton hästar, tre katter och en hund. Och några råttor på vinden.”

Gör på fritiden: Sjunger och rider.

OBSERVERA

På grund av coronaläget och möjliga nya restriktioner kan de uppgifter som finns i församlingsannonseringen förändras. Var goda och kolla aktuella händelser och senaste nytt på församlingarnas webbsidor!

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 23.1 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

On 26.1 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.

Sö 30.1 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Markus Ollila.

On 2.2 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

On 26.1 kl. 19: Andaktsafton med Bibel, sång och bön i Nagu kyrka, Kjell Granström, Eeva Granström.

Sö 30.1 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström.

Korpo kapellförsamling:

Sö 23.1 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 23.1 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Sö 30.1 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 30.1 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto, Robert Helin. Kommenterad högmässa,

konfirmanderna deltar och får undervisning under högmässan.

ÅBO

sön 23.1:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Wikstedt (lit), Söderlund, Eklund. Gudstjänstgrupp Martha medverkar. Barnhörna. Mässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi.

tis 25.1:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 18-19.15** Virtuellt dopsocksverkstad via Teams. Anmälningar senast 24.1 till carita.eklund@evl.fi

sön 30.1:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Häggblom (pred), Björkgren (lit), Juslin, Söderlund. Gudstjänstgrupp Sefanja medverkar. Barnhörna. Mässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi

tis 1.2:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

Vi rekommenderar att den som deltar i församlingens verksamhet är vaccinerad, bär munskydd, håller avstånd och tvättar händerna.

Evenemangen kan ha inhyrats eller ändrats och maximala deltagarantal kan ha ändrats efter att tidningen tryckts, på grund av aktuella restriktioner. Se aktuell info för evenemangen på församlingens hemsida www.abosvenskaforsamling.fi

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sö 23.1 kl 11 Högmässa: Äng, Hansen

28.1 kl 18 Fredagsmässa: Serell, Erlandsson. Efteråt ungväll i Olofsgården.

Sö 30.1 kl 11 Högmässa: Serell, Erlandsson

Må 24.1 kl 19.30 Kristen djupmeditation: i Prästgården. Anmälan till Stig Petrone: stigpetrone@aland.net, 0457-3858699.

On 2.2 kl 18 Familjens söndagsskola

Tor 3.2 kl 12 Herrlunch: Anmälan till kansliet senast 1.2

ÅBO Promenad

Kom och ”sträck på benen”!

Kontakta mig om du vill ha promenadsällskap så går vi ut en sväng ...

Mejla mig nenne.lappalainen@evl.fi eller ring 040 3417467.

h. Nenne, diakoniarbetare i åsf

MARIEHAMN

FR 21.01 kl. 14.00 Önskepsalmen: i församlingshemmet.

SÖ 23.01 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. Kyrkkaffe.

TO 27.01 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.

TO 27.01 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

SÖ 30.01 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka.

TO 03.02 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.

TO 03.02 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

Med reservation för ändringar!

Kyrktaxi till gudstjänst, tfn 018-19500.

Information, känslu

Verksamhetsplan

Evangelium och lokal

Registervärd

ECARPE

KOM MED

EVANGELIUM

LIVETS FESTER

STÖD OCH HJÄLP

DELTA

FÖRDJUPA DIN TRO

HÄR, PÅ VÅR HEMSIDA:

WWW.MARIEHAMNSFORSAMLING.FI

DÄR HITTAR DU DEN

UPPDATERADE INFORMATIONEN.

RESTRIKTIONERNA GÖR ATT INFORMATIONEN ÄNDRAR SNABBT.

VÄLKOMMEN MED I VÅR GEMENSKAP,

FYSISKT ELLER DIGITALT!

JOMALA Grupper

Körer och grupper startar igen

Om smittläget tillåter startar församlingens grupp- och körverksamhet med början från vecka 4.

Virtuell dopsocksverkstad

Kom med på en virtuell verkstad där vi stickar dopsockor till barn i församlingen! Tisdagar jämna veckor med start 25.1 kl. 18–19.15. Förbered dig med strumpstickor nr 2 1/2 eller nr 3 och tunt vitt garn. Anmälningar per mejl till carita.eklund@evl.fi senast dagen före. Träffen ordnas via Teams, du får en länk vid anmälningen. FOTO: CARITA EKLUND

SUND-VÅRDÖ

Söndag 23.1 kl. 11.00 Högmässa i Sunds kyrka: Outi Laukkanen, Ingrid Björkskog, John-Adam Sjölund. Högmässan streamas på församlingens Facebooksida.

Kl. 11.00 Högmässa i Finströms kyrka: Jon Lindeman, Kaj-Gustav Sandholm.

Söndag 30.1 kl. 11.00 Högmässa i Geta kyrka: Jon Lindeman, Maria Sjölund.

Kl. 11.00 Högmässa i Vårdö församlingshem: Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.

ECKERÖ-HAMMARLAND

S:t Lars kyrka

Högmässa 09.01 kl. 11: Jean Banyanga och Sammi Immonen.

S:ta Catharina kyrka

Högmässa 16.01 kl. 11: Jean Banyanga och Cathrine Frisk Grönberg

Övrigt

Klapp & klang: Terminsstart 13.01.2022

Catharina-Lars kören: Terminsstart 10.01.2022

Sykketsen: Terminsstart 10.01.2022

VÄSTÅBOLAND Gudstjänst

Gudstjänster i skärgårdsförsamlingen

På grund av rådande viruspandemi står vi igen inför strikta begränsningar i verksamheten. Gudstjänstlivet fortsätter dock mer eller mindre normalt. Vi använder ett begränsat antal platser i kyrkorna och uppmanar alla gudstjänstbesökare att använda munskydd. Följ med Väståbolands svenska församling på webben för senaste information om när övrig verksamhet börjar igen.

KOLUMNEN

FOTO: MATTI PALMUYE/HIMNALIV

TABITA NORDBERG

Tacksamhet

”MAMMA, ALLA får inte vara med 2022”, säger han med låg och eftertänksam röst. ”Nej Noah, det är sant.” Jag tittar på min sexåriga son. Sen följer en stund av tystnad. Tystnaden efter en mäktig strof där hela livet spelats ut. En tystnad där den korta dialogens tillhörande känslortilleri får ta plats. Här slår vanmakten ner som en blix för att nästa stund desperat rycka upp och försöka skaka liv i det som inte är mer. Här tränger hågkomstens svärd igenom ett hjärta som inte värjer sig för det som är sant. Ett hjärta som tål smärta och kvidande härdar ut inför det fruktansvärda slut som det älskade livets förgänglighet innebär.

Jag tittar på Noahs lilla kropp och ser att han känner och att han vet. Vi sitter där tillsammans vid köksbordet i tyst samförstånd en nyårsdag 2022. I den här sortens känslolöshet tystnad och djupa kontemplation pallar man inte länge. Jag och Noah börjar småprata igen. Tonen är lättsam och vi skrattar till lite nu och då. Här börjar tyngden som fyllt köket och vår existens spädas ut i sakta mak. Nu infinner sig nåden. Den nåd som smeker två överlevande. De som får vara med åtminstone en dag år 2022. Det är mitt i allt stort. Det viktiga. Nåden tonar ut i varm tacksamhet för det liv som förunnats oss. Just nu. Här i denna rika tacksamhet kan det sargade hjärtat magiskt nog läka helt och falla i vilsam glömska.

» ”Jag vill bara vara med”, och så tittade hon på mig med en sådan blick som har erfarenhet av ett långt liv. «

I EN TID av rastlös och ungdomlig äventyrslystnad försökte jag vrida grandiosa drömmar ur min mormor. Då tittade hon lugnt ut genom fönstret på fåglarna och blommorna utanför och sade: ”Jag vill bara vara med”, och så tittade hon på mig med en sådan blick som har erfarenhet av ett långt liv. Sittandes kvar i tanken där bredvid min mormor, nersjunken i hennes soffor, höjer jag min kaffekopp och tittar på dig med en sådan blick som man har det år man ska fylla fyrtio och säger från djupet av mitt ömsom sårade och ömsom läkta hjärta: ”Gott nytt år kära medmänniska! Grattis till livet!”
Lev väl.

Tabita Nordberg är teologistuderande vid Umeå universitet.

Janette Lagerroos
är glad över att vara
tillbaka i Houtskär.
FOTO: JAMI HELMIÖ

Populär kaplan i Houtskär igen

Efter en paus på ett drygt år är Janette Lagerroos kaplan i Houtskär igen.
– Alla är så glada och uppmuntrande!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HOUTSKÄR Efter en paus på över ett år är Janette Lagerroos tillbaka som kaplan i Houtskär. Efter en lång och turbulent process, där kapellrådet i Houtskär tydligt uttryckt att de vill se just Lagerroos som sin kaplan, är hon nu behörig, sökte tjänsten och fick den.

Sedan första januari har hon varit tillbaka på församlingskansliet i Houtskär.

Hur har du blivit välkomnad tillbaka efter att ha varit borta i över ett år?

– Inte bara kapellrådet utan alla församlingsmedlemmar har varit glada och uppmuntrande. Alla jag möter säger: Välkommen! Välkommen tillbaka!

»Alla jag möter säger: Välkommen tillbaka!«

På serviceboendet Fridhem satt de på rad och väntade på henne, som barn som väntar på julgubben, skrattar hon.

– Jag har ju hela tiden vetat och fått höra att jag har stöd hos församlingsborna och att de gärna vill ha mig tillbaka. Det fick jag höra hela tiden då jag var borta, och nu har jag fått höra: Oj, vad vi har väntat på dig! Det är klart att det är jättefint. Men jag är ingen frälsare, jag bara jobbar för honom.

Planerar framåt

När Janette Lagerroos jobbade i Houtskär senast startade hon en del ny verksamhet och den finns kvar.

– Jag har inte ändrat på någonting, jag startade grupper redan under min första period och fortsätter med det som finns. Det var församlingsbor som trillade in och ville börja ett stickkafé och jag sa: Självklart börjar vi med ett stickkafé! Så det ska vi ta upp igen.

Samtidigt känns det lugnare att inte ha ett slutdatum på anställningen.

– Nu kan jag fast planera fem år framåt i tiden och utveckla verksamhet på lång sikt.

Ett av de projekten är en meditationsstig runt kyrkan, en idé som föddes redan innan hon kom till Houtskär.

– Den ska vi fortsätta utveckla.

Att mycket ser ganska likadant ut som

när hon lämnade församlingen beror också på coronapandemin.

– Det är mycket som hängt i luften och man har inte kunnat göra så mycket det senaste året. När jag kom till kansliet var det nästan en känsla av att jag bara varit borta i två dagar. Nästan allt är som förr. Och ändå har jag varit borta i över ett år.

På grund av coronan är all verksamhet utom gudstjänster och andakter på is just nu.

Har du någon vision för framtiden?

– Det som jag ska försöka förverkliga är att prästgården bli ett församlingshem. Vi har ett församlingshem som är stort och dragigt och opraktiskt. Prästgården passar bra för mindre grupper och används redan delvis. Det krävs en renovering för att tillgänglighetsanpassa utrymmena och sådant kan ta tid.

Lite nya namn har hon varit med och skapat också. På medlemmarnas begäran bytte den finskspråkiga samtalsgruppen namn till "Pappilan porinat".

– Då lät den svenska gruppens namn jätetråkigt. Nu heter den Prästgårdsnötter. Prästgårdsnötter är en småkaka som består av två delar med något sött och gott emellan. Sådan är torsdagsträffen: Ser kanske lite trist ut på utsidan men det finns något sött i mitten, och den avnjuts med kaffe!

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 21.1 Hilikka Olkinuora

Måndag 24.1 Patrik Hellström, Jakobstad

Tisdag 25.1 Patrik Hellström, Jakobstad

Onsdag 26.1 Patrik Hellström, Jakobstad

Torsdag 27.1 Joanna Nylund, Helsingfors (repris från 28.8.2020)

Fredag 28.1 Janne Kütimaa, Tallinn

Måndag 31.1 Markus Linde, Helsingfors

Tisdag 1.2 Markus Linde, Helsingfors

Onsdag 2.2 Markus Linde, Helsingfors

Torsdag 3.2 Eva Johansson, Mariehamn (repris från 26.9.2019)

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 21.1 Claus Terlinden, Karis

Lördag 22.1 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 23.1 Jesus väcker tro. Textläsare: Sofia Böckelman.

Producent: Hedvig Långbacka (repris från 27.1.2019)

Måndag 24.1 Markus Weckström, Ekenäs

Tisdag 25.1 Camilla Ekholm, Borgå

Onsdag 26.1 Camilla Ekholm, Borgå

Torsdag 27.1 Camilla Ekholm, Borgå

Fredag 28.1 Claus Terlinden, Karis

Lördag 29.1 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 30.1 Jesus hjälper i nöden. Textläsare: Monica Slotte

och Hedvig Långbacka. Producent: Hedvig Långbacka

Måndag 31.1 Bevarade ord. Texter av Emilia Fogelklou. Upp-

läsare: Anna Edgren (repris från 20.1.2015)

Tisdag 1.2 Heidi Jäntti, Sibbo

Onsdag 2.2 Boris Källman, Vichtis

Torsdag 3.2 Kristina Klingenberg, Karleby (repris från 20.2.2012)

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 23.1 Gudstjänst med sånger från Ungdomens kyrkodagar. Predikant: Bo-Göran Åstrand. Liturg: Claus Terlinden. Sångare och musiker: sånggruppen Young Apostles, Alex Mäkinen, (piano, bandleddare), Maryelle Steffansson (sång), Veikko Luukkonen (akustisk gitarr, sång), Lovisa Sandström (el-gitarr), Edvard Busck-Nielsen (trummor) och Johan Peitsalo (bas). Gudstjänsten sänds från Petruskyrkan i Helsingfors.

Söndag 30.1 Gudstjänst med Betelförsamlingen i Karis. Predikant: David Wikström.

Be så jag förstår – Böner på lätt språk

Webbinarium 26.1. kl. 15.00

Gud förstår hur vi än ber. Men hur formulerar jag en bön så att också andra som ber med mig kan säga sitt Amen till bönen?

Vi bekantar oss och diskuterar utmaningar och möjligheter med att författa böner på lätt språk.

Lätt språk riktar sig till personer som har svårt att läsa eller förstå allmänspråk, men lätt språk är till nytta för alla.

Hur använder jag språket så att bönen blir tillgänglig och inkluderande.

Fokus för webinariet ligger på gudstjänstens böner.

Men frågorna tangerar all bön och all kommunikation.

Mera information och anmälningsslänk: Be så att jag förstår – Böner på lätt språk - Sacrista (sakasti.fi)

Sista anmälningssdag 21.1 Arrangörer KCSA och Borgå domkapitel

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

PROSTETITLAR

Biskop Bo-Göran Åstrand har den 14 december 2021 tilldelat prostetiteln åt: Sjukhusprästen Barbro Eriksson i Helsingfors kyrkliga samfällighet

Familjerådgivaren Siv Jern vid Familjerådgivningsbyrån i Vasa kyrkliga samfällighet.

EXAMINA

Församlingspastorn i Grankulla svenska församling Daniel Nyberg har avlagt pastoralexamen.

FÖRORDNANDEN

Kaplanen i Karis-Pojo svenska församling Yvonne Terlinden beviljas tjänstledighet 1.2.2022-31.12.2023.

Församlingspastorn i Karis-Pojo svenska församling Fanny Mäkirinta beviljas tjänstledighet 21.2.2022-31.12.2022.

Stiftssekreterare Virva Nyback anställs fortsättningsvis 1.2.2022-31.8.2022 som stiftssekreterare för personalvård.

LEDIGA TJÄNSTER

I STIFTET

Kyrkoherdetjänsten i Tammerfors svenska församling förklaras ledig att sökas senast 1.2.2022 kl. 15.00. Valet förrättas som ett indirekt val. Se kungörelse för mer information.

FÖLJANDE

SAMMANTRÄDEN

Domkapitlets sammanträden 2022: 8.2, 8.3, 7.4, 17.5, 16.6, 23.8, 22.9, 27.10, 22.11, 15.12

Stiftsfullmäktiges sammanträden 2022: 17.2, 24.5

LÄS i vår!

MARGARETA MELIN

Tro ditt hjärta om gott

- Om guds bild och människosyn

Hur finna väg till frid och glädje i sitt eget inre, till mer av tillit, hopp och kärlek under sin stund på jorden? Margareta Melins klassiska bok finns nu som omarbetad nyutgåva.

Libris, inb. 22,50

"Himmelriket bär vi inom oss varats fasta punkt, ett hemligt frö med outsinlig kraft och doft av glädje."

PATRIK HAGMAN

Skapad skapare

- Essäer om att vara människa

Patrik Hagman diskuterar vad det är att vara människa utgående från en rad aktuella perspektiv: Vad gör sociala medier med oss? Vad gör vi när vi söker oss själva? Hur formas och förändras synen på manligt, kvinnligt och det som inte är någondera?

Spricka förlag, hft. 29,90

"Patrik Hagman tolkar samtiden oblygt, modigt och begripligt ur ett kristet perspektiv."

Kyrkans tidning 1/22

CHARLOTTE FRYCKLUND

Marias många systrar

Hur hittar vi den som ingen nämner? För att lära känna Bibelns kvinnor använder prästen Charlotte Frycklund fantasi på biblisk grund. Hon låter oss möta en mängd kvinnor, som får kontur och färg och som gör sina röster hörda.

Argument, inb. 22,50

VI FLYTTAR!

Fontana Media, Kyrkpressen och Församlingsförbundet flyttar till nya lokaler den 20 januari. Ni hittar oss i fortsättningen på nionde våningen i Kyrkostyrelsens hus.

Ny adress: **Södra kajen 8, 00130 Helsingfors**

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media

Författaren **Erik Granvik** förkortar avståndet mellan himmel och jord i sina dikter. Han möter Jesus på stranden vid Gustas och ser spår efter Herren över sjön till Finnsvedeliden.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Att möta frälsaren vid Emas

Om man av en händelse börjar tycka att vi människor gör det här med tro onödigt komplicerat, eller att avståndet till en andlig dimension är stort, kan poeten **Erik Granvik** kännas som en välgörande medicin, som i dikten "Mötet".

En sommarkväll / kom Frälsaren gående / längs stranden vid Gustas. Jag stod där / och bytte mask på min metkrok, / och han frågade / om jag fått något. / Han förstod nog / att jag var blyg, / för han log bara / och gick vidare. / Men han visade mig / ett bra ställe och sade, / att där skulle jag meta.

Erik Granvik förenar ofta en självklar barnatro med den vuxna tänkarens skärskådande. Eller så blandar han friskt den vardag vi känner med evighetens mysterium:

Herren gick här nyss förbi / och han lämnade efter sig / en gata av guld över sjön / till Finnsvedeliden och / in i evigheten.

Hans stil för ibland också tankarna till Solveig von Schoultz förmåga att fånga livets storhet i en ögonblicksbild.

När man stiger in i Erik Granviks poesi får man möta ett myller av byoriginal, uppleva evighetslängtan när potatis sätts, tyda dialektala uttryck, ta del av en finurlig humor och ställvis också betrakta hans egna illustrationer.

Han föddes 1917 i Emas i Terjärv (d. 2013 i Jakobstad). Han var jordbrukarson och i den självbiografiska *Emaserik* återger han en uppväxt där han var omgiven av syskon, kusiner och andra släktingar. Villkoren var hårda, liksom gemenskapen och strävsamheten.

Granvik kom att bli lärare och författare. Han hade också arkitektoniska talanger som gjorde att han ritade och planerade hus vid sidan av sitt dagliga arbete.

Buren av evighetslängtan

Dikten "Nylands Jockas kyrkväg" fångar den lilla människans villkor, något Granvik gör bättre än de flesta. Att gå från ung och stark till gammal och husvill. Att förlora

Erik Granvik var lärare och författare. Han var senare i livet gift med Kerstin Granvik, en av de första kvinnorna som prästvigdes i den evangelisk-lutherska kyrkan. FOTON: PRIVAT

allt, men ändå streta vidare. Nylands Jock tar varje söndag sin vandringskäpp, som han gjort av rönnen, och går den långa vägen till kyrkan.

När en människa, / tyngd av sorg och bedrövelse / men tillika / buren av evighetslängtan, / vandrar varje söndag / under ett långt liv / till och från kyrkan / – då uppkommer där en väg.

(...) Jag ser med ens, / att allt det vi yxar till / och samlar på, / allt skall till sist bara skingras, / vi skall avhändas allt.

I *Jaa roor i ein ring* skriver Erik Granvik att han "ömt och kärleksfullt" återgivit det han "sett och hört om byns original".

Jag har nämnt dem vid namn / och manat dem fram / ur glömskan.

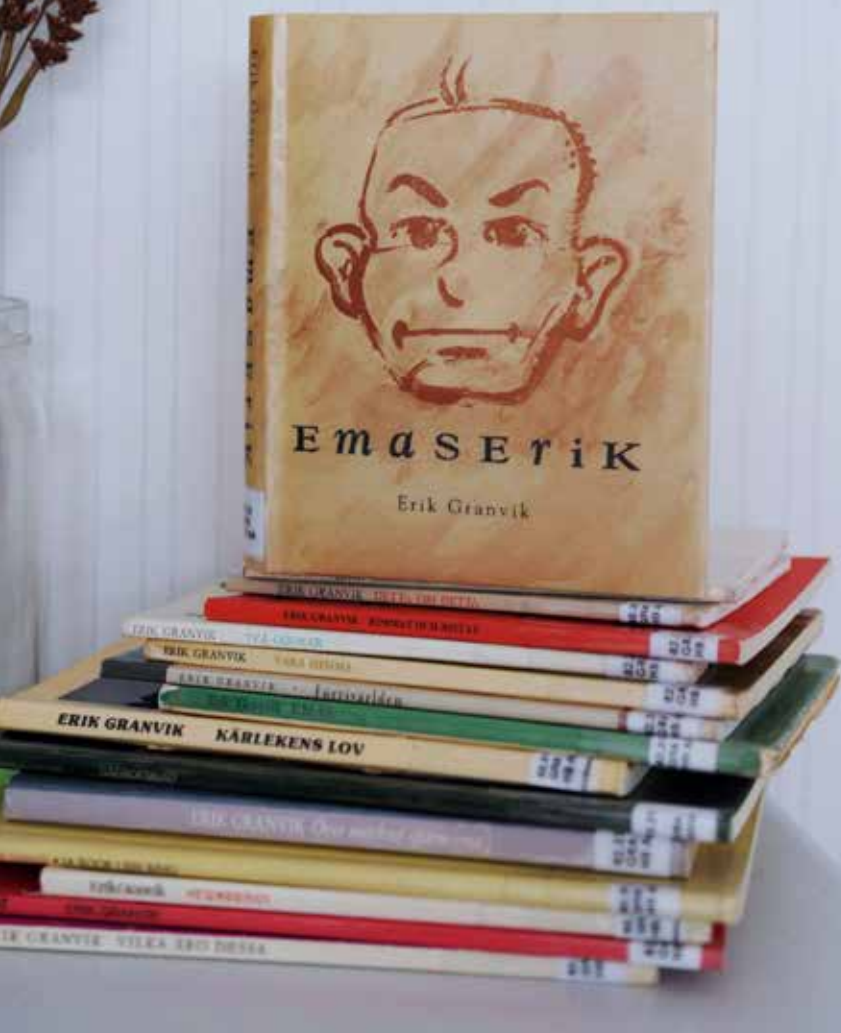
Att han frammanar personer som annars riskerar att falla i glömska gör hans författarskap till en kulturskatt på många olika plan. En del av personerna i dikterna återfinns också i hans självbiografi, vilket gör helheten extra intressant.

Synen på vår ändlighet och på

Erik Granviks böcker hittas enklast på bibliotek, där en del kanske är magasinerade men möjliga att låna hem.

FOTO: ULRIKA HANSSON

Gud är ofta sympatisk och jordnära i dikterna. Dikten "Vara hemma" kan tolkas som en bild av de yttersta tiderna, men i stället för att vara bombastisk är den lågmäld och konkret. Jaget i dikten är väntad när han återvänder hem, vid den rödmålade grinden möter far. Mor dukar och familjen, med alla syskon, äter middag. "I skenet från brasan fladdrar minnen som skuggor", men ingen vill säga något för det är "bara skönt att vara hemma".

Tidigt på uppståndelsens morgon / blåser far i det gamla hornet, / som

farmor brukade använda / när vi om kvällarna / skulle hem med korna från skogen.

De väcks till sommarljus och manas att göra sig färdiga att möta Herren. Och när de sedan tomhänta, men i skinande klädsel, möter frälsaren säger far i huset:

Här är jag och barnen / som du gav mig.

Dikterna är citerade med tillstånd. Citerat ur *Över mörkret stjärnorna* (Söderströms) och *Ja roor i ein ring* (Scriptum).

Lögnen som skapade tillit

»Det är lustigt hur man kan bli så glad då någon ljuger väl.«

UNDER JULLOVET hittade vi i familjen ett underbart litet spel som gick ut på att klara ett uppdrag. Alla fick sig tilldelade varsin roll att spela och alla var officiellt på samma team som skulle samarbeta för att nå fram till målet. Men några stycken hade rollen som sabotörer som skulle se till att laget inte kom fram till målet. Eftersom rollerna var anonyma krävdes kreativa lögnare från sabotörernas sida för att inte avslöja sig. Det var hysteriskt roligt och hur knäppt som helst.

PÅ NYÅRET hände det igen. Då spelade vi ett liknande spel med kompisgänget. Spelet gick ut på samma sak men rollerna var mer avancerade och med tio spelare uppstod en mera omfattande dynamik. Det var inte första gången vi i kompisgänget spelade det här spelet men jag slogs igen av hur bra vi alla är på att hålla pokerface. Trots att vi känner varandra väldigt väl var det riktigt svårt att lista ut vem som var vem. Alla var misstänkta, potentiella sabotörer. Ja inte jag då, men alla andra ...

JAG ÄLSKAR den här typen av spel som enbart bygger på samtal inom gruppen. Spelen är skickligt uppbyggda så att spänningen konstant hänger över diskussionen. De beslut som gruppen gemensamt tar kan sluta väl eller så blir de ödesdigra. Allt man kan göra är att lita på vad den andra säger även om det senare kan visa sig att denne är en sabotör. Sådana här spel förutsätter att alla spelar helhjärtat för att det ska vara roligt. Då det sker skapas en stark sammanhållning även om alla inte spelar på samma lag.

Lögn är något som i det här sammanhanget premieras och det är lustigt hur man kan bli så glad då någon ljuger väl och lyckas lura hela gruppen. Trots att folk skamlöst ljuger för varandra stup i kvarten så lär man på något vis känna varandra bättre och skapar tillit och med en större tillit till varandra.

EN INSIKT jag fick efter nyåret var hur sällan det händer att man sitter med en grupp människor och bara är tillsammans utan att någon tar fram telefonen och blir frånvarande. Det finns något så helande och glädjande då alla är närvarande och bidrar med sig själva. Ja, jag vet, pandemi, men kan vi inte komma överens om att vara mer närvarande under detta år? Låt oss ge oss själva som gåva åt varandra.

Johan Myrskog är Helsingforsredaktör på Kyrkpressen.

”Jag låter det ta tid,

Har Gud en plan för vårt liv?
Hur kan vi veta något om den?
Sofia Torvalds talade med prästen, konstnären och författaren **Kent Wisti** om Gud, livsval och livssorger.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

Ibland tänker jag på Guds plan som en gps som man navigerar med när man kör bil. Jag åker omkring och sedan säger den: ”Gör en u-sväng!” Om jag inte lyder ger den upp och beräknar en ny rutt.

Andra har sagt till mig att Guds plan är större än så, större än en individuell rutt för just mig. Den är som en våg: man kan välja att svepas med av den eller stå vid sidan av, och ibland sveps man med fast man säger ”nejenej!”.

Jag har också hört sägas att Gud sysslar med stora planer för församlingar och kyrkor snarare än planer för enskilda människor. Men jag känner också folk som inte ens köper jeans utan att kolla med Gud först.

Hur ser du på det här, Kent Wisti? Hur ska vi tänka om Guds plan för våra liv?

– Jag tror att hur vi än uttrycker vår tro och vilka bilder vi än använder så kommer vi inte fram till en sanning. Det blir ändå bara våra bilder av Gud.

– Jag tror inte att det finns en Gudfigur på ett moln som gör upp detaljerade planer för mitt liv, om man nu vill använda en sådan bild.

– Men samtidigt tror jag på en Gud man kan ha en personlig relation till. Den är helt olik den relation vi har till våra föräldrar, vänner och älskade, men de är de närmaste relationerna vi kan likna den relationen vid. Så visst finns det en plan.

– Jag tror att jag i en del lever i det som kanske är Guds plan för mitt liv. Sedan misslyckas jag ständigt, dagligen, varje gång jag slår upp mina ögon på morgonen. Men jag kan ju se att jag får ta del av sammanhang där jag känner att Gud använder mig till någonting.

Hur vet du att det är Gud?

– Det vet jag ju inte. Jag kan aldrig tala om för någon annan att det är det heller. Det handlar om att leva i någon slags tillit, att ha en tillit i de sammanhang jag ställs i. Det gör att jag någonstans kan tänka att Gud vill att jag ska vara just där.

Förståelsen av Gud handlar om att kunna leva med tillit också i meningslöshet, säger Kent Wisti. FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

Många människor har ganska svåra liv. Många som kommit upp i medelåldern märker att det finns omöjliga saker man inte kan göra något åt. Om man då har en Gudstro är steget kort till att anklaga Gud och säga: ”Hur tänkte du här?” Om man tror att Gud har en plan är det svårt att få in den i ett liv som är tyngre än man orkar med. Vad säger du om Guds vilja till en sådan person?

– Först säger jag inte så mycket. Det tror jag är poängen. Sedan tänker jag också att vi måste lära oss att allt hemskt som sker inte är Guds vilja. Sedan är vi lite olika när det kommer till vad vi behöver för att bygga vår egen tröst. Jag vet föräldrar som mist sina barn och säger: ”Gud kallade hem sin ängel.” Själv har jag svårt att få det att gå ihop att Gud som en del av sin plan tillåter fyra-åringar att dö i cancer. Allt är inte meningsfullt, men det kan vara meningsbärande, tänker jag. Jag tror att förståelsen av Gud ligger i att kunna leva med tillit i meningslösheten.

– Sedan har vi en bön i vår kristna tradition som slår ut alla självhjälpsböcker: *Gud, ge mig sinnesro att acceptera det jag inte kan förändra, mod att förändra det jag kan och förstånd att inse skillnaden.*

– Poängen är att vi aldrig kommer att kunna lösa ekvationen. Det är en ständig kamp från det att vi föds tills det att vi dör.

och flyter med”

Olika kristna traditioner har system för att försöka lista ut Guds vilja i sitt liv. Jesuiterna har ett system med urskillning där man till exempel i en valsituation gör listor på plus och minus med olika val, ber över dem, och försöker känna efter vad som ger en känsla av frid. Vad gör du då du står inför ett viktigt val?

– Jag låter det ta tid. Jag är så gammal att jag kan börja prata om stora mönster i livet – och jag vet att jag också låter saker ta tid av feghet eller lättja, men så är jag konstituerad – och sedan händer bra saker av sig själva om jag står kvar i det. Att planera är en sak, men ofta har Gud öppnat en dörr innan dess, och då måste jag planera om. Så jag flyter med bara.

Många kan känna att de måste vara i ständig bön för att ha koll på när Gud tänker öppna de där dörrarna. Ta till exempel det här med att hitta en partner. Många väntar och ber. De tänker att Gud ska lösa det men inget händer. Då kan jag tänka: sluta vänta och logga in på Tinder. Hur ska man veta när man ska agera och när man ska vänta? – Där tänker jag att det måste vara så frustrerande för Gud. Han hör de där bönerna och så skapar han Tinder och så sitter de och ber i stället.

Jag hör ofta människor fundera mycket på kall och yrkesval. Det finns sådana som ett helt liv jobbat med sådant de inte trivs med. De har tänkt att de kanske hade ett kall de ignorerade, och sedan känner de sig dåliga. Vad skulle du säga till en människa som känner att hon kanske levt ett liv som varit helt fel? – Den människan kanske har rätt, och då får man relatera till det. En gång i livet har man kanske gjort ett val att inte lyssna till en röst, och detta är konsekvensen av det valet. Vi lever hela tiden, alla, med konsekvenser av egna eller andras val. Det är inte alltid det finns något förmildrande att säga.

– Däremot kan jag säga att varje människas liv är värdefullt. Och det den människan har gjort – vilket monotont och trä-

»Han hör de där bönerna och så skapar han Tinder och så sitter de och ber i stället.«

kigt arbete som helst – har gjort skillnad och gjort världen lite vackrare. Men det har inte gjort den personens liv vackrare, och det är ju sorgligt.

– I de flesta yrken kan jag se Guds vilja någonstans. Men ibland tänker jag på de trampminor som tillverkas i Sverige, minor som skadar barn. Där skulle jag ha svårt att få in Guds vilja. Jag skulle vilja träffa en människa som jobbar med det och fråga: "Vad gör det här med dig?"

– Har du ingen ansvarighet i ditt liv har du också en ofrihet. Att inte ta ansvar gör dig ofri.

Som ung smugglade **Håkan Nitovuori** biblar till Sovjet. I en specialsydd underskjorta bar han iland biblarna i Tallinn.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Smugglade biblar till Sovjetunionen

Smuggelrutten gick över Tallinn, där han kunde övernatta i båten från Helsingfors.

– Jag kunde gå i land i princip hur många gånger som helst under de två dagarna båten låg i Tallinn. Då min packning låg kvar på båten visade tullarna inget intresse för mig, säger han.

När båten anlände och de flesta passage-rarna gick i land var tullarna i Tallinn aktiva. När de som övernattade på båten gick i land utan väskor fick de en passersedel av vakterna som gav dem rätten att återvända.

– I min specialsydd underskjorta gömde jag ett femtontal biblar per gång.

Bibelsmugglarna hade en kontaktperson i Tallinn. Håkan Nitovuori tog bussen till hans hem.

Till kontaktpersonen kom sedan kristna från hela Sovjetunionen för att hämta biblarna. Men dem såg smugglarna aldrig skymten av.

– Under åren 1968–70 gjorde jag ett tio-

»Jag var nitton år då jag lärde mig att man kan ljuga med historia och information, det vi idag kallar fake news.«

Brevet till FN:s generalsekreterare U Thant från 1967 med 253 namngivna baptister som dömts till fängelse i Sovjet har Håkan Nitovuori fortfarande kvar.

I januari 1970 reste han första gången till Petroskoj tillsammans med fyra andra killar från Helsingfors

– Då vi kom till Vaalimaa var ingen annan i tullen. Tullarna sken upp då de kände igen en i sällskapet som blivit fast för bibelsmuggling några månader tidigare. Vi hamnade alla i värsta rumban. Allt blev genomsökt och vi blev kroppsvisiterade. Vi andra fick tillåtelse att fortsätta, men inte han som tidigare fastnat för bibelsmuggling. Tydligt hade konsulatet i Helsingfors missat och gett honom visum trots det.

Behovet av biblar i Sovjet var enormt.

– Under de drygt femtio åren sedan revolutionen 1917 hade ett mycket begränsat antal biblar officiellt fått tryckas i Sovjetunionen. Distributionen var övervakad, vilket ledde till stor efterfrågan på biblar i synnerhet bland unga kristna. Även pastorer kunde sakna biblar och en del skrev av bibeldelar för hand.

Båtförbindelse 1965

Den första båtförbindelsen mellan Helsingfors och Tallinn öppnades 1965. Redan det första året reste en kristen grupp över till Tallinn.

– Jag var inte med på den första resan, men när nästa grupp, en ganska stor grupp från finska Saalemförsamlingen i Helsingfors, åkte över 1966 hoppade jag på.

Gruppen var i Tallinn flera dagar och besökte flera församlingar, både ryska och estniska. De fick öppet ordna program och hålla möten.

– Estland var ett av Sovjets fönster utåt som det gick att hålla kontakt med. Det var svårare att hålla kontakt med andra delarna av landet. För många kristna i Estland var det första kontakten med kristna från utlandet, trots att det bara var 70 kilometer över havet.

En av hans drivkrafter för resorna var dokumentationen han fick om att kristna i Sovjet var förföljda. Han har ett brev i svensk översättning till FN:s generalsekreterare U Thant daterat 15 augusti 1967. I bilagan finns 253 namngivna baptister som dömts till fängelse med uppgifter om datum och längd på domen.

– Hur många lutherska och pingstpastorer som var fängslade hade vi inget grepp om. Till och med ortodoxa pastorer satt fängslade under Stalintiden.

Trots att Håkan Nitovuori varit pingstpastor var det ändå inte pingstförsamlingarna i Sovjet han var i kontakt med. Det var icke-registrerade, det vill säga underjordiska baptistförsamlingar.

– Pingstvännerna i Sovjet var så extrema på den tiden att vi tyvärr inte kunde ha kontakt med dem. Någon kontakt mellan baptister och pingstvännerna i Sovjet fanns heller inte.

Också baptisterna i Sovjet var delade mellan registrerade och ickeregistrerade.

– Min första resa till Tallinn 1966 delade jag hotellrum med pastorn i Saalemförsamlingen i Helsingfors. Han var ute och träffade människor på nätterna. Många kristna ledare, av vilka flera suttit i fängelse, sökte upp honom när de visste att han var en av ledarna i den finska pingströrelsen.

– Det han viskade åt mig var mitt första möte med att man kan ge två bilder av samma verklighet. Jag var nitton år då jag lärde mig att man kan ljuga med historia och information, det vi idag kallar fake news.

I Sovjet mötte han en helt annan verklighet är de officiella delegationerna. När de besökte landet möttes de av stor vänskap, vackra tal och god mat.

– Man ville ge in bild av frihet utåt och att kristna inte förföljdes. Men jag mötte människor som suttit i fängelse för att de var kristna och som inte hade någonting. De blev trakasserade och miste sina jobb

Idag skärper Ryssland religionslagarna. Ser du tecken på att man håller på att återgå till den här tiden?

– Det börjar mera lika tsartiden då den ortodoxa kyrkan var den enda tillåtna och de evangeliska kyrkorna förföljdes. Tyvärr är det viktigt för vissa ortodoxa ledare att få vara allenarådande. På Putins handlande ser man att han prioriterar den ortodoxa kyrkan. Till den går han ju själv också. Samtidigt har det blivit svårare för de evangeliska att få tillstånd att bygga kyrkor.

– Jag sörjer över att Putin inte gör upp med Sovjetunionens förflutna. En forskare som kartlagde massgravarna i Karelen blev fängslad. Jag har varit till ett område med massgravar med en grupp kristna från Petroskoj. Vi grät och bekände våra synder och tänkte på alla som avlidit. Tänk om den processen fått fortsätta.

tal resor till Tallinn och hade kanske 50 biblar med mig varje gång. Nu kan det kännas futtigt men det är principen som är viktig.

Formellt rådde religionsfrihet i det kommunistiska Sovjet. Ändå var det olagligt att ta in biblar i landet.

Nitovuori gjorde också flera resor till Petroskoj och till Leningrad (Sankt Petersburg). Då passerade han tullen i Vaalimaa.

– Jag hörde till de första som åkte till Petroskoj. Den gången hade vi lite böcker med oss men tullen i Vaalimaa tog allt ifrån oss. I princip fick man ha egna böcker och en egen bibel med sig, men om tullen tyckte de var för många togs de ifrån en.

Större risk försöka smuggla via Vaalimaa

Nitovuori lärde sig fort att det inte var värt risken att försöka smuggla biblar över gränsen vid Vaalimaa.

– Hamnade man på en svart lista fick man inte längre visum till Sovjet.

Hyresbostäder i Helsingfors

Disponentbyrå Oy Estlander & Co Ab förvaltar flera stiftelsers samt privatpersoners hyresfastigheter i centrala Helsingfors. Hyresbostäder finns på följande adresser Runebergsgatan 50, Runebergsgatan 38, Tölögatan 42, Mechelingatan 4, Stora Robertsgatan 12, Sjötullsgatan 11, Georgsgatan 4, Villagatan 27, Parisgatan 4, Hummelgatan 13, 4. Linjen 20, Terassgatan 11, Mariegatan 10, Mannerheimvägen 130, Mechelingatan 43 och Apollogatan 5. Hyresbostäder

finns i olika storlekar och för tillfället finns det möjlighet att få hyresbostad också på kort varsel.

Ansökningar om hyresbostad görs genom att fylla i den elektroniska ansökningsblanketten på hemsidan www.estlander.fi eller genom att kontakta Charlie Estlander och Mikael Julin på byrån per telefon 010 837 0800 (vardagar 9-16) eller per e-post charlie.estlander@estlander.fi och mikael.julin@estlander.fi.

Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse

Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse grundades år 1955. Stiftelsens syfte är att förbättra bostadsförhållandena i Helsingfors. Stiftelsen hyr ut fördelaktiga bostäder på Lekgränden 5 i Gårdsbacka samt på Sjökortsgränd 6 i Nordsjö.

På Lekgränden 5 finns 97 lägenheter i storleken 30-85 m² och på Sjökortsgränden 6 finns 152 lägenheter i storleken 30-101 m². Medelhyran är för tillfället ca 10€ m².

Stiftelsens bostäder kan ansökas via disponentbyrå Oy Estlander & Co Ab. Fyll i ansökningsblanketten på www.estlander.fi. Skriv som tilläggsinformation att ansökningen gäller Bostadsstiftelsens lägenheter. Kontakt via telefon 010 837 0800 (vardagar 9-16) eller e-post info@estlander.fi.

*Till vänster: Styrbord, Lekgränden 5
Nedan: Babord, Sjökortsgränden 6*

DÄR FANN EN FÖR- SAMLING Upp 2:8	VAR HOV- MANNEN Apg 8:27	PROFET Matt 24:15	HAN KOM FRÅN TISHBE 1 Kung 17:1	TEN- NESSEE	STOR OCH TJOCK BESTÄMD ARTIKEL	DEL AV BORRICKA	TRIO	VEMOD
→							ALBERTS ÄMNE?	
			KVINNLIG ROLLFIGUR GÖRAN RISKA				RADION HUD- SVULST	
ÖMSA				LUFTIG				
TA EN LUR				UGGLA				
SVART PÅ FRANSKA KLÄDES- PLAGG				KLOCKA PIANO		"EN RÖST ROPAR I... Luk 3:4 HJÄRN- SLAPP		
			ÄR KANALRIK FÖR- BUNDEN		LÄNGTA EN AVSJU Apg 6:5			
HÄNDA	DALIGT BERG 1 Kung 18:26			AN- SIKTE			TEOLOG SMUTSIG	
		FRANSK KLIPP SOM HUND OCH KATT		VINO- STÖT KRYDDA		LYA	KNAPP	SIFFRA
KONST- PRODUKT SPRÅK						PRO- FESSION		
SKRÄP- POST	↓	DANSTILL- STÄLLNING EFTER JONA?	VOLJÄR BARIUM	VELO- DROM		SPION		
			FATIG	22/7 JAPANSKT PLAGG		STAD I ENGLAND OCH JACK	TJAT LEAS SON 1 Mos 36:18	
FLICK- NAMN			GRUPP AV TIO PROFET 2 Kung 20:1		STADIG MJUK		TON ARG	
ÖVER BORD			MÄNAD FÖR- MÖGEN	SILVER	GIVA I PRESENS	BLOMMA	↓	LÖMSK
KOMMUN I LAPPLAND			TRÄDET	TUNN SOM EN TECKEN TYDARE UTGÅNGS- STÄLLNING		NATRIUM FÖRSTÄ	NARKO- TISKT MEDEL	
		HANDLÄR OM BIBEL TEXTERNAS URSTRUNG OMGÅNG				GITTER HAND- VERKTYG	MÄRR	
KONST PÅ LATIN		GRA- DERINGEN RUT SÄLD		MONA KARLSSON	ORM		SMEK	
			SKREV "TRE MÄN I EN DÄT"		IOR		GENAST MED MED	
TORR- VED	PLAGE			PELERIN		VAJA		BMA 2021

BRITT-MARI ANDFOLK

JULKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Marianne Hesthammer**, Tammerfors, **Doris Braskén**, Jakobstad och **Gunilla Wickström**, Borgå.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 8 februari 2022 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Januarikryssset". Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

UR	ST	PLATAN	T	HYSS	A	STUMEN
→	F	Y	R	↓	R	O
	K	L	A	S	T	R
	E	L	I	STÅLL	Å	D
	G	E	N	A	N	T
	O	N	U	D	E	L
	I	N	D	I	R	A
	L	A	B	A	N	C
	D	A	V	I	D	F
	V	R	A	K	A	U
	B	E	R	N	T	U
	N	S	T	U	D	E
	T	A	O	M	F	A
	Ä	S	N	A	N	E
	L	J	U	S	T	A
	A	M	A	E	A	M
	L	Ä	N	G	A	A

CAMILLA HELSING-ISAKSSON
socialarbetare, diakonissa

Barnens rätt till en trygg uppväxt:
Människoärdet har vi råd att värna om
oberoende av språk, bostadsort, social-
grupp eller föräldrars framgång.
Österbottens välfärdsområde

Betalt av Camilla Helsing-Isaksson

64

**Niclas
Sjöskog**

308

SFP RKP
VÄLFÄRDSOMRÅDESVÄL
ALUEVAALIT 2022

**Trygg vård i hela
Österbotten**

Reklamen bekostas av stödgruppen.

**Fungerande
vård för alla!**

674

Mette Strauss
Västra Nyland

Verksamhetsledare KRAN rf,
ekonomie magister,
nämndeman i Västra Nyland

**NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!**

KP
KYRKPRESSEN

**BOKNINGAR:
040 144 6200**

**KRISTET
SAMHÄLLSANSVAR**

SFP RKP

**Våra kandidater i
välfärdsområdesvalet**

Österbotten

255. Ann-Britt Backull

265. Greger Forsblom

290. Carola Lithén

Västra Nyland

607. Anders Blomberg

618. Greger Englund

662. Janina Rönnerberg

668. Lilian Sjöberg

669. Karl von Smitten

”Välfärdsområdesvalet handlar om
din rätt till en trygg vardag. Med
värderingarna på rätt ställe, och
med alla människors okränkbara
lika värde som utgångspunkt
kan vi skapa en bra framtid.

Greger Forsblom, ordf.
Kristet samhällsansvar
SFP:s största specialförening

Mellersta Österbotten

11. Hans Snellman

Östra Nyland

177. Stefan Sandström

187. Pehr Sveholm

Vanda-Kervo

161. Frida Forsblom-
Prittinen

www.krsta.fi

Ett tryggt val

– för vård och omsorg på
eget känslspråk

**Lättillgänglig
vård nära ger
trygghet och
gynnar alla**

Mikko Ollikainen
www.mikko.nu

SFP RKP
VÄLFÄRDSOMRÅDESVÄL
ALUEVAALIT 2022

298

Annonsen betald av Enat Österbotten rf

God vård på svenska

Bertahemmet erbjuder helpension med trygg och sakkunnig
omvårdnad på ålderns höst.

Bertahemmet ligger i det trevliga Södra Haga i Helsingfors
med goda förbindelser till centrum. Vi har hyreslägenheter,
servicesedelmöjlighet och privat omvårdnad med helpension
i eget rum.

Vänligen kontakta vår föreståndare Carola Hultin
tfn 09-477 4720 eller carola.hultin@bertahemmet.com
Besök vår hemsida www.bertahemmet.com

BERTAHEMMET

Vi säljer, installerar och servar pelletsbrännare,
-pannor och kaminer.

**MAGATURBO
VEDPANNA**
i 5 olika storlekar
20-80 kW

Lilla Frö kamin
med eller utan
skorsten
3,5-5 kW
KIPI brännare
16-250 kW

Ring, så berättar vi mer!

www.wv.fi

Wahlroos Verklad

Malax
06-365 7105

SFP RKP

MATS NYLUND

654

VÄSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE

Annonsen betalas av Mats Nylunds stödgrupp

Jag vill vara din starka röst i välfärdsområdet. Med min mångåriga erfarenhet från skolvärlden, tredje sektorn och som beslutsfattare vill jag fortsätta arbeta för en god social- och hälsovård för alla livsskeden.

Patrik Karlsson

163

SFP RKP SVENSKA KVINNOFÖRBUNDET

Annonsen betald av Patrik Karlsson stödgrupp

KANDIDAT I VANDA-KERVO VÄLFÄRDSOMRÅDESVAL

SVENSKA SENIORER – NÄRA DIG!

NYLAND

Västra Nylands välfärdsområde

594 Adolfsson Lea	Raseborg
597 Aintila Anna *	Kyrklätt
610 Båsk Gustav	Esbo
611 Bäck Beatrice	Kyrklätt
613 Cederlöf Karin *	Esbo
622 Gustafsson Stefan	Kyrklätt
626 Helle Eva	Esbo
631 Holmberg Sven	Raseborg
633 af Hällström Nina	Esbo
637 Kjerin Ulf	Kyrklätt
638 Kollin Susanne	Hangö
658 Rehn-Kivi Veronica	Grankulla
669 von Smitten Karl	Raseborg
674 Strauss Mette *	Esbo
681 Törnqvist-Björklund Marika	Raseborg
684 Walls Anders *	Raseborg

Östra Nylands välfärdsområde

157 Lindgren Hans-Peter	Sibbo
159 Lindqvist Kaj	Sibbo
160 Lipponen Benita	Sibbo
164 Mellin-Kranck Gia	Borgå
173 Railila Marika	Sibbo
176 Röman Micaela *, **	Sibbo
177 Sandström Stefan	Sibbo
185 Sundbäck Tom **	Sibbo
186 Sundqvist Björn	Borgå

Vanda – Kervo välfärdsområde

160 Elfgren Thomas	Vanda
163 Karlsson Patrik	Vanda

* = understödande medlem

** = obunden

ÅBOLAND

Egentliga Finlands välfärdsområde

653 Catherine Sid	Åbo
655 Henrik Solin	Lundo
657 Kjell Wennström	Åbo

ÖSTERBOTTEN

Mellersta Österbottens välfärdsområde

11 Hans Snellman	Karleby

Österbottens välfärdsområde

271 Gun Granlund	Närpes
281 Gunilla Jusslin	Vörå
288 Hans-Erik Lindgren	Kronoby
298 Mikko Ollikainen *	Malax
312 Joakim Strand *	Vasa

VÄLJ ERFARENHET!

Annonsen betalas av Förbundet Svenska seniorer i Finland r.f.

”

Jag får gå till skolan igen.

”

Skönt att få studera med andra och ha roligt tillsammans.

”

Jag kan fira jul med min familj.

”

Jag får träna med laget.

”

Jag kan gå till jobbet igen.

”

Jag vågar resa och gå på café.

Tack

för att du vaccinerar dig.

Coronavaccinet hjälper oss på vägen till ett mer normalt liv och möjliggör att vi igen närmar oss varandra. Som vaccinerad får du skydd mot allvarlig coronavirus-sjukdom och skyddar också andra. Coronavaccinerna lämpar sig väl för nästan alla.

Källa: Institutet för hälsa och välfärd (THL)

folkhälsan

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Tölötorggatan 2 B vån. 8, 02600 Helsingfors.
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Ämbetsfrågan

Alla är ni ett i Kristus

Är verkligen Guds bud att det är enbart mannen som ska predika i gudstjänsten och vara församlingsföreståndare? Tar man verserna ur sitt sammanhang så kan man tro det. Men när man läser Bibeln så behöver man ha koll på kontexten också.

1 Kor 14 till exempel. He-la kapitel 14 handlar om att profetera och tala i tungor. Det är i det sammanhanget vers 33-35 ska läsas.

Tittar vi på orden som används där så är det grekiska ord som översatts till tala, λαλέω, mer åt betydelsen av prata, inte tala från predikstol. Ordet för tyst(a), σιγώ, syftar på en tillfällig tystnad. Paulus använder samma ord flera gånger, till exempel i vers 28: "Finns det ingen som uttrycker ska tungomålstälaren vara tyst i församlingen..."

Underordna sig. Paulus använder samma ord i

"Läser vi Bibeln och historien ser vi att kvinnor undervisat och lett församlingar ända sedan starten."

vers 32 och 34, ὑποτάσσω. Det visar att det är alla som ska behärska sig, inte endast kvinnorna.

1 Kor 14:26-40 handlar om ordning vid profeterande, Paulus vänder sig till både män och kvinnor. Inte för många ska prata samtidigt, lyssna och vänta på din tur, ställ inte frågor som kan tas upp hemma mitt i profeterande.

Läservi Bibeln och historien ser vi att kvinnor undervisat och lett församlingar ända sedan starten. I Apostlagärningarna kan vi läsa om Priscilla som undervisar Apollos. Junia och Febe är

andra framstående kvinnor i den tidiga kyrkan.

Vi har också prästinnan Leta från 500-talet. I katakomberna i Priscilla finns fresker som visar kvinnor leda församlingen. Vi har Theodora, en kvinnlig biskop på 800-talet. Osv.

Kvinnor har en speciell plats i Guds rike, precis som männen. Kvinna eller man, Gud är större än kön, Han kallar den Han finner bäst lämpad. Och som det står i Gal 3:28: "Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus."

STEFAN BERGFORS Närpes

MARKNAD

UTHYRES

Liten tvåa 27m² i Kampen H:fors, kokvrå, badrum. Hyra 815 e/mån inkl en vattenavgift Exklusive el. Hemförsäkring & ansvarsförsäkring obligatorisk. Tel. 050 3258709

Etta 32m² i Brändö Vasa, Kokvrå Hyra 460€ Tel.0503523460

ETTA i centrum av Åbo (i närheten av ÅA), 28 kvm med glasad balkong och fin utsikt. epost: ostman.gerd@gmail.com tel: 0400-720097

En fin tvåa (50 m²) med egen bastu uthyres i centrum av Åbo i anrikt hus, granne till konstmuseet. Hyra: 900€/mån Tel: 0400 488128

Stor etta 30,5 m² i Vasa, från 1.2. Handelsespl 40, balkong, nyrenov. kokvrå. 530 e i mån + el o vatten. Ring 040 522 6587/GK

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m²) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477 Tis-To kl. 10-12.

KÖPES

Sökes gammalt stockhus, alt. i Ingå eller i flyttbart skick från annan ort. 120-250m². 0407728706

Bostad max. 80 m² i Vasa, gärna i trähus eller stenhus i Vöråstan eller på Brändö. Tel. 050-3377989

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

KYRKAN⁺ I ESBO

GRAVSKÖTSELAVGIFTER ÅR 2022

Ett års skötselavtal

Kistgrav €						
Skötselmetod	1 m	2 m	3 m	4 m	5 m	6 m
Ytskötsel	23	42	61	81	103	124
Blomanskötsel	87	110	129	155	184	204
och skötsel						
Pris totalt €	110	152	190	236	287	328

Urngrav €

Skötselmetod	
Ytskötsel	14
Blomanskötsel och skötsel	87
Pris totalt €	101

Fem års skötselavtal

Kistgrav €						
Skötselmetod	1 m	2 m	3 m	4 m	5 m	6 m
Ytskötsel	121	206	313	417	524	628
Blomanskötsel	447	561	658	783	932	1035
och skötsel						
Pris totalt €	568	767	971	1200	1456	1663

Urngrav €

Skötselmetod	
Ytskötsel	69
Blomanskötsel och skötsel	447
Pris totalt €	516

Grunddiståndsättningsavgiften är 54 €/kistgravplats och 20 €/urngrav. Beställningar av sommarskötsel för år 2022 bör göras senast 14.4.: Gravkontoret vid Esbo församlingars servicecentral, tfn 09 8050 2200, må.-ti. kl. 9-15, on.-to. kl. 9-12, fre. stängt, eller e-post: hautatoimisto.esbo@evl.fi.

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLA KARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

Handarbetsaffär Brita

Köpmansgatan 3
21600 Pargas

tel. 041 5392512

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

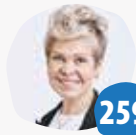
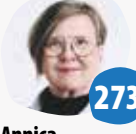
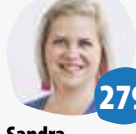
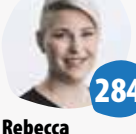
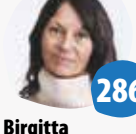
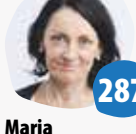
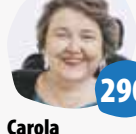
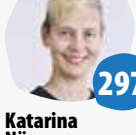
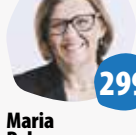
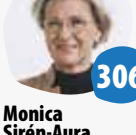
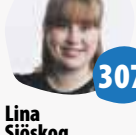
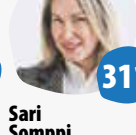
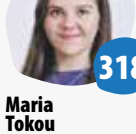
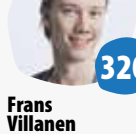
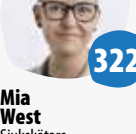
Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt
info@begravningsbyramarjamaki.fi

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktorisera begravningsbyrå

 Jenni Ahlbäck Sjukskötare, verksamhetsledare	 Anna-Lena Ahlén Klinisk avancerad sjukskötare HYH	 Henrik Antfolk Landsbyggsföretagare	 Ann-Britt Backull Sjukskötare, företagshälsovård.	 Miriam Bondén Äldre konstapel	 Johanna Borg Sjukskötare	 Samuel Broman Företagare, jurist	 Nina Brännkärr-Friberg Masters in Engineering	 Rainer Bystedt Jordbruksföretagare	 Niclas Dahl DI, försäljningschef
 Patrik Ehnström Läkare	 Sture Ericson Pol.mag., pensionär	 Lisbeth Fagerström Professor	 Greger Forsblom Verksamhetsledare	 Marja "Mökö" Forsén Teckenspråkstolk, företagare	 Åsa-Britt Forth-Snellman Avdelningskötare	 Hans Frantz Pol.lic.	 Mikael Fredman F.d. koncernchef	 Steven Frostdahl Informationschef	 Gun Granlund Språklärare, pensionär
 Mikael Gädda Pol. mag.	 Annica Haldin Magister i hälsovetenskaper, lektor	 Rasmus Hautala Biokemist	 Kjell Heir Förvaltnings- och personaldirektör	 Matilda Hellström Studering	 Heidi Hemming Närstående	 Johanna Holmäng Barnmorska	 Sandra Högstrom Sjukskötare, högre YH-studerande	 Ida-Marie Jungell Centrumutvecklare	 Gunilla Jusslin Sjukvårdsledare, pensionär
 Johanna Juthborg Socionom, närstående	 Gun Kapténs Kommundirektör	 Rebecca Kjellman Röntgenskötare	 Johan Kullas Företagare	 Birgitta Källberg Magister i hälsovetenskaper, lektor	 Marja Lindberg PD, universitetslärare	 Hans-Erik Lindgren Pensionär	 Hans-Erik Lindqvist Forstmästare, pensionär	 Carola Lithén Ped.mag.	 Ramieza Mahdi Sjukskötare
 Rasmus Mattus Studerande	 Kenth Nedergård Verksamhetsledare, EM	 Erik Nyberg Flygledare	 Steve Nyholm Maskiningenjör, ekobonde	 Lars-Erik Nylund Företagare	 Katarina Näs Specialistläkare	 Mikko Ollikainen Riksdagsledamot	 Maria Palm Ekonomichef	 Pauliina Peltorinne-Cederström Företagsrådgivare	 Patrick Ragnäs Ombudsman
 Jan Ray Försäljare	 Margareta Rodas Sjukskötare, högre YH inom ledarskap	 Anne Salovaara-Kero Direktör, närstående vårdare	 Joachim Sandbacka Regionchef	 Monica Sirén-Aura Administrativ föreståndare	 Lina Sjöskog Studerande i hälsovetenskaper	 Niclas Sjöskog Jordbrukare	 Robert Sjöström Ingenjör, diplomering, studerande	 Johanna Smeds Närstående	 Sari Somppi Regiondirektör, magister i psykologi
 Joakim Strand Stadsfullmäktigeordf., riksdagsledamot	 Eva-Maria Strömsholm Sjukskötare, pol.mag.	 Rolf Sund Beredningschef	 Marcus Suojoki DI, MBA	 Nadja Suomela Socialarbetare, utbildningsledare	 Karl-Gustav Svedjebäck Stationsmästare på Räddningsverket	 Maria Tokou Förvaltningssekreterare	 Kenth Vikström Läkare	 Frans Villanen Studerande	 Marius West Journalist
 Mia West Sjukskötare, hälsovårdare	 Gösta Willman Kommunallråd	 Kim Yli-Pelkola Sjukskötare, biträdande avdelningskötare							

Nära dig

SFP RKP

VÄLFÄRDSOMRÅDESVAL 23.1.2022
ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE